ZAKON O IZVRŠENjU KRIVIČNIH I PREKRŠAJNIH SANKCIJA REPUBLIKE SRPSKE ("Sl. glasnik RS", br. 63/2018, 55/2023 i 29/2026)

ZAKON O IZVRŠENjU KRIVIČNIH I PREKRŠAJNIH SANKCIJA REPUBLIKE SRPSKE

("Sl. glasnik RS", br. 63/2018, 55/2023 i 29/2026)

GLAVA I

OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim zakonom propisuju se način osnivanja i organizacija ustanova za izvršenje krivičnih i prekršajnih sankcija, radni odnosi i prava po osnovu rada, nadzor nad radom ustanova, postupak izvršenja kazne zatvora, disciplinska i materijalna odgovornost zatvorenika, mjere za održavanje reda i bezbjednosti, uslovni otpust i otpuštanje zatvorenika, izvršenje kazne doživotnog zatvora, izvršenje kazne zatvora izrečene u prekršajnom postupku, izvršenje mjere pritvora, izvršenje novčane kazne, izvršenje mjere rada u javnom interesu, izvršenje mjera bezbjednosti, izvršenje kućnog zatvora, kao i poslovi međunarodne saradnje.

Član 2

Odredbe ovog zakona primjenjuju se na sva lica koja se nalaze u kazneno-popravnim ustanovama Republike Srpske na izvršenju kazne zatvora izrečene u krivičnom i prekršajnom postupku, kazne

doživotnog zatvora, mjere bezbjednosti obaveznog psihijatrijskog liječenja i čuvanja u zdravstvenoj ustanovi, obaveznog liječenja od zavisnosti i obaveznog psihosocijalnog tretmana, kao i krivične sankcije koje izreknu strani sudovi, ako drugim zakonom nije drugačije propisano.

Član 3

(1) Svrha izvršenja krivičnih i prekršajnih sankcija (u daljem tekstu: sankcija) je sprovođenje pravosnažnih i izvršnih sudskih odluka, zaštita društva od vršenja krivičnih djela i izdvajanje učinilaca krivičnih djela iz društvene sredine u cilju njihovog prevaspitanja, liječenja i osposobljavanja za život na slobodi, u skladu sa zakonom i društvenim normama.

(2) Lica prema kojima se izvršavaju sankcije zadržavaju sva prava koja im nisu oduzeta pravosnažnom presudom ili rješenjem kojim je izrečena kazna zatvora, a lišavaju se ili ograničavaju prava u mjeri koja odgovara prirodi i sadržini sankcije i na način kojim se obez6jeđuje poštovanje ličnosti učinioca krivičnog djela i njegovog ljudskog dostojanstva, u skladu sa zakonom i međunarodnim ugovorima.

(3) Licima iz stava 2. ovog člana neće biti nametnuto nijedno ograničenje koje nije predviđeno zakonom, a ona ograničenja koja se izriču moraju biti minimalno potrebna i proporcionalna opravdanom cilju zbog kojeg se izriču.

(4) Zabranjeni su i kažnjivi postupci kojima se lica prema kojima se izvršavaju sankcije podvrgavaju bilo kakvom obliku mučenja, ili drugim oblicima okrutnog, nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili eksperimentisanja.

(5) Lice prema kome se izvršava sankcija ne smije biti stavljeno u neravnopravan položaj zbog rase, boje kože, pola, jezika, vjere, političkih i drugih uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog porijekla, imovnog stanja, obrazovanja, društvenog položaja ili drugog ličnog svojstva.

(6) Sa licima prema kojima se izvršavaju sankcije treba postupati čovječno, uz poštovanje njihovog ličnog dostojanstva, štititi njihov

tjelesni i duhovni integritet, uz osiguranje pristupa i povjerljive komunikacije sa domaćim i međunarodnim organizacijama i drugim institucijama nadležnim za praćenje i ostvarivanje ljudskih prava i osnovnih sloboda, u skladu sa zakonom i odgovarajućim međunarodnim dokumentima.

Član 4

(1) Izvršenju sankcija pristupa se kada odluka kojom je sankcija izrečena postane pravosnažna i kada za izvršenje nema zakonskih smetnji.

(2) Sa izvršenjem sankcije može se početi i prije nego što je odluka kojom je sankcija izrečena postala pravosnažna, samo kada je to zakonom posebno predviđeno.

Član 5

(1) Kada su ispunjeni uslovi za izvršenje sankcije, nadležni sud preduzima potrebne radnje da se izvršenje sprovede bez odgađanja, u skladu sa odredbama ovog zakona.

(2) Izvršenje sankcije može biti odgođeno ili prekinuto u slučajevima i pod uslovima određenim ovim zakonom.

Član 6

(1) Lice prema kome se izvršava sankcija ne plaća troškove izvršenja sankcije, osim ako zakonom nije drugačije određeno.

(2) Za podneske, službene radnje, rješenja i druge akte u vezi sa izvršenjem sankcija ne plaća se taksa.

(3) Protiv pojedinačnih akata, kojima se po odredbama ovog zakona rješava o pravima i obavezama lica prema kojima se izvršava sankcija, ne može se voditi upravni spor.

Član 7

(1) Radi praćenja, proučavanja i unapređivanja sistema izvršenja sankcija, ministar pravde (u daljem tekstu: ministar) može osnovati stručni savjet sačinjen od predstavnika iz naučnih ustanova, sudova, organa uprave, stručnih udruženja, drugih institucija i pojedinaca koji se bave pitanjima vaspitanja i kriminaliteta.

(2) Organi i druga pravna lica u čiji djelokrug rada spada primjena socijalnih, zdravstvenih, vaspitnih i drugih mjera značajnih za izvršenje pojedinih sankcija sarađuju sa Ministarstvom pravde (u daljem tekstu: Ministarstvo) i ustanovama za izvršenje krivičnih i prekršajnih sankcija.

(3) Poslovi izvršenja sankcija propisani ovim zakonom su poslovi od posebnog interesa za Republiku Srpsku.

(4) Tokom izvršenja kazne zatvora obezbjeđuje se da i zatvorenici učestvuju u svom prevaspitanju, održavanju reda i discipline, kao i u vaspitnim, obrazovnim, kulturnim, sportskim, zabavnim i drugim aktivnostima.

Član 8

(1) S ciljem međusobne saradnje, informisanja, dogovaranja i prikupljanja relevantnih podataka, Ustanove i drugi organi za izvršenje sankcija vode propisane evidencije o licima prema kojima se izvršavaju sankcije, pritvor i druge mjere i Ministarstvu dostavljaju mjesečne, periodične i godišnje izvještaje.

(2) Pravilnik o vrstama i načinu vođenja evidencija zatvorenika, pritvorenika i maloljetnika donosi ministar.

Član 9

(1) Radi unapređivanja komunikacije, razmjene podataka unutar i van sistema, vođenja i praćenja statističkih podataka u sistemu izvršenja sankcija, može se uvesti integralni informacioni sistem sa jedinstvenom bazom podataka.

(2) Pravilnik o funkcionisanju integralnog informacionog sistema donosi ministar.

Član 10

(1) Zatvorenici, po pravilu, kaznu zatvora izdržavaju grupno.

(2) Kada to zahtijevaju razlozi bezbjednosti, zdravstveno stanje, lična svojstva zatvorenika ili kada je to predviđeno zakonom, može se odrediti da zatvorenik izdržava kaznu zatvora odvojeno od ostalih zatvorenika.

(3) Muška i ženska lica izdržavaju kaznu zatvora odvojeno.

Član 11

(1) Izrazi korišćeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

1) osuđeni je lice za koje je pravosnažnom odlukom suda utvrđeno da je krivično odgovorno za određeno krivično djelo,

2) kažnjeni je lice za koje je ustanovljeno konačnim prekršajnim nalogom ili pravosnažnim rješenjem o prekršaju da je odgovorno za određeni prekršaj,

3) zatvorenik je lice koje u kazneno-popravnoj ustanovi izdržava kaznu zatvora po pravosnažnoj sudskoj odluci izrečenoj u krivičnom ili prekršajnom postupku,

4) pritvorenik je lice koje pravosnažnom sudskom odlukom nije proglašeno krivično odgovornim za određeno krivično djelo, a koje se nalazi u Odjeljenju za izvršenje mjere pritvora u ustanovi za izvršenje krivičnih i prekršajnih sankcija, u skladu sa odredbama ovog zakona,

5) povratnik je osuđeno ili prekršajno kažnjeno lice koje je dva i više puta u krivičnom ili prekršajnom postupku bilo pravosnažno osuđivano ili kažnjeno na kaznu zatvora,

6) ustanove za izvršenje krivičnih i prekršajnih sankcija su kazneno-popravni zavodi i vaspitno-popravni domovi,

7) nadležni sud je sud koji je izrekao kaznu zatvora, uputio lice na izdržavanje kazne zatvora ili odredio mjeru pritvora,

8) ovlašćeno službeno lice je lice zaposleno u Ministarstvu i kazneno-popravnoj ustanovi, koje je ovlašćeno da vrši poslove i ovlašćenja u skladu sa ovim zakonom, kao što su nadzor nad radom ustanove za izvršenje krivičnih i prekršajnih sankcija, primjena sredstava prinude, pretres prostorija i slično, a koje pored toga vrši i ostale poslove u skladu sa ovim zakonom i podzakonskim propisima,

9) pripadnik službe obezbjeđenja - policajac kazneno-popravne ustanove je lice zaposleno u kazneno-popravnoj ustanovi na poslovima obezbjeđenja, koje nosi uniformu i koje je naoružano,

10) radni instruktor je lice koje u okviru privredno-instruktorske službe kazneno-popravne ustanove vrši radno-stručno

osposobljavanje zatvorenika za pojedina zanimanja kao što su bravar, tokar, limar, pekar i slično,

11) tretman je proces koji podrazumijeva planske, sistematske i organizovane aktivnosti koje se sprovode prema zatvorenicima, a čiji je cilj njihovo osposobljavanje da poštuju društvene norme i pravila da ne bi više dolazili u sukob sa zakonom.

(2) Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu za označavanje muškog ili ženskog roda podrazumijevaju oba pola.

GLAVA II
USTANOVE ZA IZVRŠENjE KRIVIČNIH I PREKRŠAJNIH SANKCIJA

1. Osnivanje i organizacija Ustanova

Član 12

(1) Ustanove za izvršenje krivičnih i prekršajnih sankcija (u daljem tekstu: Ustanova) su posebne ustanove u sastavu i pod neposrednim nadzorom Ministarstva.

(2) Ustanove osniva, određuje teritorijalnu nadležnost i ukida Vlada Republike Srpske (u daljem tekstu: Vlada), na prijedlog ministra.

(3) Ustanove imaju svojstvo pravnog lica, a aktom o osnivanju određuje se vrsta, tip i sjedište Ustanove.

(4) Sredstva za rad Ustanova obezbjeđuju se u budžetu Republike Srpske.

Član 13

(1) Prema stepenu obezbjeđenja, stepenu ograničenja slobode kretanja zatvorenika, kao i primijenjenim mjerama postupanja prema tim licima, Ustanove mogu biti poluotvorenog i zatvorenog tipa.

(2) Ustanove poluotvorenog tipa imaju materijalno-tehničko obezbjeđenje, a služba obezbjeđenja Ustanove osigurava održavanje reda i kontrolu kretanja zatvorenika.

(3) Ustanove zatvorenog tipa, pored službe obezbjeđenja imaju materijalno-tehničko obezbjeđenje, ogradne zidove i druge fizičke

prepreke, kao i tehnička sredstva koja predstavljaju prepreku za bjekstvo.

Član 14

(1) Ustanove se organizuju kao kazneno-popravni zavodi i vaspitno-popravni domovi.

(2) U sjedištu i van sjedišta Ustanova mogu postojati posebna odjeljenja za izvršenje:

1) kazne zatvora za lica muškog ili ženskog pola,

2) kazne maloljetničkog zatvora za lica muškog ili ženskog pola,

3) vaspitne mjere upućivanja u vaspitno-popravni dom za maloljetna lica muškog ili ženskog pola,

4) mjere pritvora,

5) odjeljenje sa posebnim režimom izvršenja kazne zatvora,

6) odjeljenje pojačanog nadzora i intenzivnog programa postupanja,

7) odjeljenje ekonomije, farme, restorani, moteli i proizvodni pogoni i radilišta.

(3) Odjeljenja iz stava 2. ovog člana mogu biti poluotvorenog ili zatvorenog tipa.

(4) U sjedištu i van sjedišta Ustanova Ministarstvo može osnovati posebno odjeljenje za obuku zaposlenih radnika Ustanova.

(5) Odjeljenja iz st. 2. i 4. ovog člana osniva i ukida ministar.

Član 15

(1) Unutrašnja organizacija i sistematizacija radnih mjesta, osnovne i unutrašnje organizacione jedinice, radna mjesta, potreban broj izvršilaca i opšti i posebni uslovi za ona radna mjesta koja nisu propisana ovim zakonom, uređuje se Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, koji donosi direktor Ustanove, uz saglasnost ministra.

(2) Pravilnik iz stava 1. ovog člana objavljuje se u "Službenom glasniku Republike Srpske".

Član 16

(1) U Ustanovama se izvršava kazna zatvora prema licima muškog pola, bez obzira na visinu izrečene kazne zatora.

(2) U posebnom odjeljenju Ustanove iz člana 14. stav 2. tačka 1) ovog zakona, izvršava se kazna zatvora prema licima ženskog pola, bez obzira na visinu izrečene kazne zatvora.

(3) U posebnom odjeljenju Ustanove iz člana 14. stav 2. tačka 2) ovog zakona, izvršava se kazna maloljetničkog zatvora prema licima muškog pola.

(4) U posebnom odjeljenju Ustanove iz člana 14. stav 2. tačka 2) ovog zakona, izvršava se kazna maloljetničkog zatvora prema licima ženskog pola.

(5) U vaspitno-popravnom domu za muška maloljetna lica, odnosno u posebnom odjeljenju Ustanove iz člana 14. stav 2. tačka 3) ovog zakona, izvršava se vaspitna mjera upućivanja u vaspitno-popravni dom prema maloljetnim licima muškog pola.

(6) U vaspitno-popravnom domu za ženska maloljetna lica, odnosno u posebnom odjeljenju Ustanove iz člana 14. stav 2. tačka 3) ovog zakona, izvršava se vaspitna mjera upućivanja u vaspitno-popravni dom prema maloljetnim licima ženskog pola.

(7) U odjeljenju sa posebnim režimom izvršenja kazne zatvora iz člana 14. stav 2. tačka 5) ovog zakona, izvršava se kazna zatvora prema zatvorenicima za koje se prilikom ispitivanja ličnosti utvrdi da bi bitno ugrozili bezbjednost ostalih zatvorenika i imovine u Ustanovi, koji za vrijeme izdržavanja kazne zatvora bitno narušavaju red i disciplinu, kao i zatvorenici za koje se utvrdi da su ranije preduzete mjere postupanja prema njima ostale bezuspješne, kao i prema zatvorenicima kojima je izrečena kazna doživotnog zatvora.

(8) U odjeljenju pojačanog nadzora i intenzivnog programa postupanja iz člana 14. stav 2. tačka 6) ovog zakona, izvršava se kazna zatvora prema zatvorenicima za koje postoji opasnost od bjekstva, nasilnog ponašanja prema drugim zatvorenicima ili stvarima, opasnost od ugrožavanja discipline i reda koje se ne mogu otkloniti na drugi način, ugrožene lične bezbjednosti i u drugim opravdanim slučajevima.

(9) U odjeljenju ekonomije, farme, restorana, motela i proizvodnih pogona i radilišta iz člana 14. stav 2. tačka 7) ovog zakona raspoređuju se zatvorenici koji su radno angažovani u okviru poslova na radna mjesta van kruga Ustanove.

Član 17

(1) Način života i organizaciju rada zatvorenika sa svim specifičnostima određuje direktor Ustanove rasporedom dnevnih aktivnosti, u skladu sa Pravilnikom o kućnom redu za izdržavanje kazne zatvora.

(2) Pravilnik o kućnom redu za izdržavanje kazne zatvora iz stava 1. ovog člana donosi ministar.

2. Rukovođenje Ustanovama

Član 18

(1) Ustanovom rukovodi direktor Ustanove i za svoj rad odgovara ministru.

(2) Direktor Ustanove organizuje rad, nadzire pravilnost i zakonitost rada, predstavlja Ustanovu, rješava o pravima i obavezama zaposlenih u Ustanovi i vrši druge poslove za koje je nadležan po ovom zakonu i drugim propisima.

(3) Direktor Ustanove podnosi ministru godišnji izvještaj o radu Ustanove.

(4) Ustanove zatvorenog tipa mogu imati zamjenika direktora Ustanove.

(5) Zamjenik direktora Ustanove zamjenjuje direktora Ustanove u slučaju njegove odsutnosti ili spriječenosti, pomaže mu u izvršavanju poslova iz njegove nadležnosti i obavlja i druge poslove koje mu odredi direktor Ustanove.

(6) U slučajevima odsutnosti, direktora Ustanove poluotvorenog tipa mijenja pomoćnik direktora Ustanove iz službe obezbjeđenja.

Član 19

(1) Direktora Ustanove i zamjenika direktora Ustanove postavlja ministar, na osnovu javnog konkursa, na period od pet godina, uz

mogućnost ponovnog postavljenja.

(2) Za direktora Ustanove i zamjenika direktora Ustanove može biti postavljeno lice, koje ima:

1) visoku stručnu spremu smjera propisanog Pravilnikom iz člana 15. ovog zakona,

2) najmanje tri godine radnog iskustva na rukovodećim radnim mjestima u tom stepenu obrazovanja na poslovima izvršenja krivičnih i prekršajnih sankcija, pravosuđa, uprave ili drugim rukovodećim poslovima u tom stepenu obrazovanja poslije završenog prvog ciklusa studija u trajanju od četiri godine sa ostvarenih najmanje 240 ECTS bodova ili ekvivalentom,

3) položen stručni ispit iz oblasti izvršenja krivičnih i prekršajnih sankcija ili oblasti pravosuđa ili stručni ispit za rad u organima uprave.

Član 20

(1) Službom u Ustanovi rukovodi pomoćnik direktora Ustanove, koji za svoj rad odgovara direktoru Ustanove.

(2) Pomoćnika direktora Ustanove, na osnovu javnog konkursa postavlja i razrješava direktor Ustanove, uz saglasnost ministra, na period od pet godina, uz mogućnost ponovnog postavljenja.

Član 21

(1) Za pomoćnika direktora Ustanove u službi obezbjeđenja može biti postavljeno lice, koje ima:

1) visoku stručnu spremu smjera propisanog Pravilnikom iz člana 15. ovog zakona,

2) najmanje tri godine radnog iskustva u traženom stepenu obrazovanja na poslovima izvršenja krivičnih sankcija poslije završenog prvog ciklusa studija i ostvarenih najmanje 240 ECTS bodova ili ekvivalentom,

3) položen stručni ispit iz oblasti izvršenja krivičnih i prekršajnih sankcija i zvanje načelnik policije.

(2) Za pomoćnika direktora Ustanove u službi tretmana može biti postavljeno lice, koje ima:

1) visoku stručnu spremu, smjera propisanog Pravilnikom iz člana 15. ovog zakona,

2) najmanje tri godine radnog iskustva u traženom stepenu obrazovanja na poslovima izvršenja krivičnih sankcija poslije završenog prvog ciklusa studija i ostvarenih najmanje 240 ECTS bodova ili ekvivalentom,

3) položen stručni ispit iz oblasti izvršenja krivičnih i prekršajnih sankcija.

(3) Za pomoćnika direktora Ustanove u zdravstvenoj službi može biti postavljeno lice, koje ima:

1) završen medicinski fakultet - zvanje doktor medicine,

2) najmanje godinu dana radnog iskustva u traženom stepenu obrazovanja poslije završenih integrisanih studija sa ostvarenih najmanje 360 ECTS bodova ili ekvivalentom,

3) položen stručni ispit iz oblasti zdravstva i licencu za obavljanje zdravstvene djelatnosti.

(4) Za pomoćnika direktora Ustanove u službi za pravne, finansijske i opšte poslove može biti postavljeno lice, koje ima:

1) visoku stručnu spremu smjera propisanog Pravilnikom iz člana 15. ovog zakona,

2) najmanje tri godine radnog iskustva u traženom stepenu obrazovanja poslije završenog prvog ciklusa studija i ostvarenih najmanje 240 ECTS bodova,

3) položen stručni ispit iz oblasti izvršenja krivičnih i prekršajnih sankcija ili oblasti pravosuđa ili stručni ispit za rad u organima uprave.

(5) Za pomoćnika direktora Ustanove u privredno-instruktorskoj službi može biti postavljeno lice, koje ima:

1) visoku stručnu spremu smjera propisanog Pravilnikom iz člana 15. ovog zakona,

2) najmanje tri godine radnog iskustva u traženom stepenu obrazovanja poslije završenog prvog ciklusa studija i sa ostvarenih najmanje 240 ECTS bodova ili ekvivalentom,

3) položen stručni ispit iz oblasti izvršenja krivičnih i prekršajnih sankcija ili oblasti pravosuđa ili stručni ispit za rad u organima uprave.

Član 22

(1) Odjeljenjem u Ustanovi rukovodi rukovodilac odjeljenja koji za svoj rad odgovora direktoru Ustanove i pomoćniku direktora Ustanove.

(2) Na radno mjesto rukovodioca odjeljenja može biti raspoređeno lice, koje ima:

1) visoku stručnu spremu smjera propisanog Pravilnikom iz člana 15. ovog zakona,

2) najmanje dvije godine radnog iskustva nakon sticanja visoke stručne spreme na poslovima izvršenja krivičnih sankcija,

3) položen odgovarajući stručni ispit iz oblasti izvršenja krivičnih i prekršajnih sankcija.

(3) Rješenje o raspoređivanju na radno mjesto rukovodioca odjeljenja donosi direktor Ustanove, uz saglasnost ministra.

3. Službe u Ustanovi

Član 23

U Ustanovama se osnivaju sljedeće službe:

1) služba obezbjeđenja,

2) služba tretmana,

3) zdravstvena služba,

4) privredno-instruktorska služba,

5) služba za pravne, finansijske i opšte poslove.

Član 24

(1) Služba obezbjeđenja brine se o bezbjednosti Ustanove, radilišta i prostorija u kojima zatvorenici borave i rade, o održavanju

unutrašnjeg reda i discipline u Ustanovama, vrši sprovođenja zatvorenika i pritvorenika, ako drugim zakonom nije drugačije propisano i obavlja i druge poslove određene ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu zakona.

(2) Poslove službe obezbjeđenja vrše pripadnici službe obezbjeđenja - policija kazneno-popravnih ustanova.

(3) Poslove službe unutrašnjeg obezbjeđenja obavljaju policajci Ustanove, koji su po pravilu istog pola kao i zatvorenici.

(4) Vozila koja se upotrebljavaju u izvršavanju poslova službe obezbjeđenja su posebno označena i opremljena.

(5) Služba je naoružana i jednoobrazno uniformisana.

(6) Pravilnik o načinu vršenja službe obezbjeđenja u Ustanovama donosi ministar.

(7) Pravilnik o zvanjima pripadnika službe obezbjeđenja, uslovima njihovog sticanja, uniformi i oznakama zvanja donosi ministar.

Član 25

(1) Služba tretmana planira, programira, organizuje i sprovodi proces prevaspitanja zatvorenika i u tom cilju koordinira rad ostalih učesnika u tom procesu.

(2) U cilju ostvarenja svrhe sankcije iz člana 3. ovog zakona, služba tretmana programira i koordinira vaspitni rad i ispituje ličnost zatvorenika, izrađuje program postupanja za svakog zatvorenika, vrši procjenu potrebe za stručnim obrazovanjem, neposredno i putem drugih službi prati rad i ponašanje zatvorenika u toku izdržavanja kazne zatvora, odnosno vaspitne mjere, prikuplja i objedinjuje podatke i zapažanja vaspitača i drugih lica koja neposredno rade sa zatvorenicima, analizira i proučava postignute rezultate i uticaj preduzetih vaspitnih mjera, te na osnovu postignutih rezultata preduzima potrebne mjere i unapređuje vaspitni rad u Ustanovi, primjenjujući savremene metode, oblike i sadržaje rada.

(3) Na poslovima tretmana radi odgovarajući broj vaspitača tako da na jednog vaspitača dolazi do 40 zatvorenika, odnosno do 20 zatvorenika ako su u grupi maloljetnici, mlađa punoljetna lica i

zatvorenici raspoređeni u odjeljenje sa posebnim režimom izdržavanja kazne zatvora.

(4) U okviru službe tretmana, u prijemno-otpusnom odjeljenju formira se tim stručnjaka za ispitivanje ličnosti i utvrđivanje programa postupanja za zatvorenike (specijalni/socijalni pedagog, pedagog, psiholog, socijalni radnik, kriminolog, pravnik).

(5) Sva stručna lica koja rade u službi tretmana polažu stručni ispit pred komisijom koju imenuje ministar, a članovi komisije mogu imati pravo na naknadu za svoj rad.

(6) Visinu naknade rješenjem utvrđuje ministar.

(7) Pravilnik o uslovima i načinu polaganja stručnog ispita radnika u službi tretmana donosi ministar.

Član 26

(1) Zdravstvena služba obavlja poslove zdravstvene zaštite zatvorenika, pritvorenika i maloljetnika, kontrolu higijenskih mjera, kontrolu kvaliteta i kvantiteta ishrane, po mogućnosti organizuje pružanje psihijatrijskih, stomatoloških i laboratorijskih usluga i vrši i druge poslove određene zakonom i propisima donesenim na osnovu zakona.

(2) Zdravstvena služba ima najmanje jednog doktora medicine i najmanje dva medicinska tehničara.

(3) U Ustanovama, odnosno posebnom odjeljenju u kome kaznu zatvora izdržavaju zatvorenice, postoji prostorija namijenjena za boravak majke sa djetetom.

(4) Ustanove moraju raspolagati posebnom prostorijom - stacionarom za izdvajanje i liječenje oboljelih lica.

(5) Zdravstvenom radniku koji pregleda i liječi zatvorenike, pritvorenike i maloljetnike garantuje se i obezbjeđuje puna profesionalna nezavisnost, u skladu sa zakonom i etičkim kodeksom.

(6) Ustanova može angažovati i zdravstvene radnike iz drugih zdravstvenih ustanova radi ostvarivanja potpunije zdravstvene zaštite.

(7) Doktori medicine koji rade u zdravstvenoj službi mogu obavljati zdravstvenu djelatnost sa punim radnim vremenom u kaznено-popravnoj ustanovi do navršenih 68 godina života.

Član 27

(1) Privredno-instruktorska služba organizuje rad i sprovodi stručnu obuku zatvorenika, te obavlja druge poslove određene zakonom i propisima donesenim na osnovu zakona.

(2) Ustanova obezbjeđuje rad zatvorenika, koji će po svojoj prirodi biti koristan.

(3) Rad zatvorenika u Ustanovama je dobrovoljan i može se organizovati u Ustanovi i van Ustanove.

(4) Radi stručnog osposobljavanja zatvorenika, u Ustanovama se obezbjeđuje potreban broj radnih instruktora, koji organizuju radno-stručnu obuku, te obavljaju druge poslove utvrđene zakonom i opštim aktima Ustanove.

(5) Radni instruktori koji rade sa zatvorenicima polažu stručni ispit, pred komisijom koju imenuje ministar, a članovi komisija mogu imati pravo na naknadu za svoj rad.

(6) Visinu naknade rješenjem utvrđuje ministar.

(7) Pravilnik o uslovima i načinu polaganja stručnog ispita radnih instruktora donosi ministar.

Član 28

Služba za pravne, finansijske i opšte poslove obavlja pravne, stručno-administrativne, računovodstveno-finansijske poslove, poslove ekonomata i depozita, vodi propisane evidencije, organizuje pružanje pravne i druge pomoći zatvorenicima, pritvorenicima i maloljetnicima, te vrši i druge poslove određene zakonom i propisima donesenim na osnovu zakona, kao i zajedničke poslove od opšteg značaja za Ustanovu.

GLAVA III

RADNI ODNOSI I PRAVA PO OSNOVU RADA

1. Zasnivanje radnog odnosa

Član 29

(1) Radni odnos u Ustanovama zasniva se na neodređeno vrijeme, putem javnog konkursa ili sporazumom o preuzimanju zaposlenog iz druge Ustanove, uz saglasnost ministra.

(2) Izuzetno, radni odnos u Ustanovama, bez javnog konkursa, može se zasnovati na određeno vrijeme radi zamjene odsutnog radnika do njegovog povratka, privremeno povećanog obima posla koji sa prekidima ili bez prekida može trajati najduže 24 mjeseca, uz saglasnost ministra.

(3) Odlučivanje o potrebi prijema radnika u Ustanovu u nadležnosti je Ministarstva.

(4) Prilikom zasnivanja radnog odnosa u Ustanovi, vodi se računa o proporcionalnoj zastupljenosti konstitutivnih naroda i reda Ostalih, ukoliko kandidati prijavljeni na konkurs za upražnjeno radno mjesto ispunjavaju iste zakonom propisane uslove.

Član 30

(1) U Ustanove može biti primljeno lice koje ispunjava:

1) opšte uslove:

1. da je državljanin Republike Srpske ili Bosne i Hercegovine,

2. da je stariji od 18 godina,

3. da ima opštu zdravstvenu sposobnost,

4. da nije osuđivan za krivično djelo na bezuslovnu kaznu zatvora od najmanje šest mjeseci ili za krivično djelo koje ga čini nepodobnim za obavljanje poslova u Ustanovi,

5. da nije otpušten iz organa uprave kao rezultat disciplinske mjere na bilo kojem nivou vlasti u BiH tri godine prije objavljivanja javnog konkursa,

6. da se na njega ne odnosi član IX stav 1. Ustava BiH,

7. da ispunjava i druge uslove utvrđene zakonom ili drugim propisima,

2) posebne uslove:

1. odgovarajuću stručnu spremu, radno iskustvo u traženom stepenu obrazovanja, položen odgovarajući stručni ispit i druge uslove utvrđene Pravilnikom iz člana 15. ovog zakona,

2. izuzetno od tačke 2) podtačka 1. ovog stava, lica koja se primaju u radni odnos na određeno vrijeme zbog povećanog obima posla ne moraju ispunjavati uslove u vezi sa odgovarajućim stručnim ispitom.

(2) Lica koja zasnivaju radni odnos u Ustanovama na poslovima i zadacima iz člana 24. stav 2, člana 25. stav 3. i člana 27. stav 4. ovog zakona, pored uslova predviđenih u stavu 1. ovog člana, treba da ispunjavaju i zdravstvene i psihofizičke sposobnosti potrebne za obavljanje tih poslova.

(3) Zdravstvene sposobnosti kandidata iz stava 2. ovog člana ocjenjuje zdravstvena ustanova ovlašćena za izdavanje ljekarskih uvjerenja za zaposlene na poslovima sa posebnim uslovima rada, a psihofizičke sposobnosti za pripadnike službe obezbjeđenja iz člana 24. stav 2. ovog zakona, posebna komisija koju imenuje direktor Ustanove.

(4) Zaposlena i postavljena lica u Ustanovama svojim vladanjem i izgledom u svakoj prilici moraju pružati dobar primjer zatvorenicima i pritvorenim licima.

1a. Postupak sprovođenja javnog konkursa za rad u Ustanovama

Član 30a

(1) Izbor direktora i zamjenika direktora Ustanove vrši se putem javnog konkursa, koji objavljuje i sprovodi Ministarstvo.

(2) Izbor pomoćnika direktora Ustanove i ostalih zaposlenih u Ustanovama vrši se putem javnog konkursa, koji objavljuje i sprovodi Ustanova.

(3) Konkurs iz st. 1. i 2. ovog člana sadrži opšte i posebne uslove za obavljanje poslova radnog mjesta koje se oglašava, spisak obavezne dokumentacije kojom se dokazuje ispunjavanje opštih i posebnih uslova, način i rok za podnošenje prijava i druge podatke potrebne za sprovođenje konkursa.

(4) Konkurs iz stava 1. ovog člana objavljuje se u najmanje jednom dnevnom listu, ‹Službenom glasniku Republike Srpske› i na internet stranici Ministarstva, odnosno Ustanove, a konkurs iz stava 2. ovog člana se objavljuje u najmanje jednom dnevnom listu i na internet stranici Ministarstva, odnosno Ustanove.

(5) Konkurs ostaje otvoren 15 dana od dana posljednjeg objavljivanja iz stava 4. ovog člana.

Član 30b

(1) Za sprovođenje postupka za izbor direktora i zamjenika direktora Ustanove ministar rješenjem imenuje komisiju za izbor, koju čine tri člana iz reda državnih službenika Ministarstva.

(2) Za sprovođenje postupka za izbor pomoćnika direktora i ostalih zaposlenih u Ustanovama, direktor Ustanove rješenjem imenuje komisiju za izbor, koju čine tri člana koja su zaposlena u Ustanovama.

(3) Komisije za izbor iz st. 1. i 2. ovog člana biraju predsjedavajućeg između svojih članova i donose poslovnik o radu većinom glasova.

Član 30v

(1) U slučaju postojanja sukoba interesa (srodnik po krvi u pravoj liniji, u pobočnoj liniji do četvrtog stepena zaključno, bračni supružnik ili vanbračni partner ili srodnik po tazbini do drugog stepena zaključno, pa i onda kada je brak prestao, pristrasnost po bilo kojoj osnovi), a koji može dovesti u pitanje objektivnost i nepristrasnost rada, članovi komisija iz člana 30b. st. 1. i 2. ovog zakona kod kojih se utvrdi sukob interesa ne mogu učestvovati u radu ovih komisija.

(2) Članovi komisija iz člana 30b. st. 1. i 2. ovog zakona koji saznaju za okolnosti koje ih dovode u sukob interesa ili kandidat koji smatra da kod člana ovih komisija postoji sukob interesa, podnose ministru, odnosno direktoru Ustanove obrazložen zahtjev za utvrđivanje postojanja sukoba interesa.

(3) O postojanju sukoba interesa članova komisije iz člana 30b. stav 1. ovog zakona odlučuje ministar rješenjem protiv kojeg nije

dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor kod nadležnog suda.

(4) O postojanju sukoba interesa članova komisije iz člana 30b. stav 2. ovog zakona odlučuje direktor Ustanove rješenjem protiv kojeg se može izjaviti prigovor ministru u roku od osam dana.

(5) Ukoliko se utvrdi postojanje sukoba interesa iz stava 1. ovog člana, zamjena člana vrši se po istom postupku po kom se član i imenuje, u skladu sa zakonom.

(6) Sastav komisija iz člana 30b. st. 1. i 2. ovog zakona i spisak prijavljenih kandidata objavljuju se na internet stranici Ministarstva, odnosno Ustanove, najkasnije tri dana prije zakazanog intervjua.

Član 30g

(1) Uz prijavu na javni konkurs iz člana 30a. st. 1. i 2. ovog zakona podnosilac prijave dostavlja dokaze o ispunjavanju uslova iz člana 30. ovog zakona, osim dokaza iz člana 30. stav 1. tačka 1) podt. 3. i 4. ovog zakona.

(2) Dokaz iz člana 30. stav 1. tačka 1) podtačka 3. ovog zakona dostavlja samo predloženi kandidat, a dokaz iz člana 30. stav 1. tačka 1) podtačka 4. ovog zakona pribavlja Ministarstvo, odnosno Ustanova, po službenoj dužnosti.

(3) Komisije iz člana 30b. st. 1. i 2. ovog zakona vrše pregled dostavljenih prijava kandidata, provjeravaju i utvrđuju ispunjavanje uslova javnog konkursa.

(4) Neblagovremene, nerazumljive i nepotpune prijave ili prijave kandidata koji ne ispunjavaju uslove propisane javnim konkursom, na prijedlog Komisije iz člana 30b. stav 1. ovog zakona, odbacuje ministar zaključkom protiv koga je dozvoljena posebna žalba.

(5) Žalba iz stava 4. ovog člana podnosi se ministru u roku od tri dana od dana prijema zaključka i ona odgađa izvršenje zaključka.

(6) Neblagovremene, nerazumljive i nepotpune prijave ili prijave kandidata koji ne ispunjavaju uslove propisane javnim konkursom, na prijedlog komisije iz člana 30b. stav 2. ovog zakona, odbacuje

direktor Ustanove zaključkom protiv koga je dozvoljena posebna žalba.

(7) Žalba iz stava 6. ovog člana podnosi se direktoru Ustanove u roku od tri dana od dana prijema zaključka i ona odgađa izvršenje zaključka.

Član 30d

(1) U postupku izbora, komisije iz člana 30b. st. 1. i 2. ovog zakona sprovode ulazni intervju sa svim kandidatima koji ispunjavaju uslove.

(2) Na ulaznom intervjuu, svaki član komisije pojedinačno vrši bodovanje kandidata u skladu sa sljedećim kriterijumima:

1) vrsta poslova na kojima je kandidat radio, osim u slučaju kada se radni odnos zasniva sa pripravnikom,

2) sposobnost i opredijeljenost kandidata za obavljanje poslova na koje je konkurisao,

3) poznavanje normi kojima se uređuje postupak izvršenja krivičnih i prekršajnih sankcija.

(3) Po okončanju postupka bodovanja u skladu sa stavom 2. ovog člana, komisija iz člana 30b. stav 1. ovog zakona sačinjava listu uspješnih kandidata, koju sa kompletnom dokumentacijom dostavlja ministru i predlaže najuspješnijeg kandidata sa liste za direktora, odnosno zamjenika direktora Ustanove.

(4) Po okončanju postupka bodovanja u skladu sa stavom 2. ovog člana, komisija iz člana 30b. stav 2. ovog zakona sačinjava listu uspješnih kandidata, koju sa kompletnom dokumentacijom dostavlja direktoru i predlaže najuspješnijeg kandidata sa liste za pomoćnika direktora i ostala radna mjesta u Ustanovi.

Član 30đ

(1) Na osnovu prijedloga komisije iz člana 30b. stav 1. ovog zakona ministar donosi rješenje o postavljenju direktora i zamjenika direktora Ustanove.

(2) Obavještenje sa rješenjem iz stava 1. ovog člana dostavlja se svim kandidatima koji su pristupili ulaznom intervjuu.

(3) Protiv rješenja o postavljenju iz stava 1. ovog člana može se izjaviti žalba ministru u roku od 15 dana od dana prijema rješenja.

(4) Rješenje ministra kojim je odlučeno o žalbi iz stava 3. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

(5) Na osnovu prijedloga Komisije iz člana 30b. stav 2. ovog zakona, direktor Ustanove, uz saglasnost ministra, donosi rješenje o postavljenju pomoćnika direktora Ustanove.

(6) Na osnovu prijedloga Komisije iz člana 30b. stav 2. ovog zakona direktor Ustanove donosi rješenje o prijemu u radni odnos za ostala radna mjesta u Ustanovi.

(7) Obavještenje sa rješenjem iz st. 5. i 6. ovog člana dostavlja se svim kandidatima koji su pristupili ulaznom intervjuu.

(8) Protiv rješenja iz st. 5. i 6. ovog člana može se izjaviti žalba ministru u roku od 15 dana od dana prijema rješenja.

(9) Rješenje ministra kojim je odlučeno o žalbi iz stava 8. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Član 30e

(1) Za lica koja se prijavljuju na javni konkurs za zasnivanje radnog odnosa u Ustanovama na poslove službe obezbjeđenja, osim za radno mjesto pomoćnik direktora Ustanove u službi obezbjeđenja, a koja ispunjavaju uslove konkursa, prije ulaznog intervjua iz člana 30d. stav 2. ovog zakona vrši se provjera psihofizičkih sposobnosti kandidata, propisana članom 59. stav 3. ovog zakona.

(2) Provjera psihofizičkih sposobnosti kandidata iz stava 1. ovog člana je eliminatorna i ulaznom intervjuu pristupaju samo kandidati koji ostvare zadovoljavajući rezultat na toj provjeri.

(3) Izuzetno od člana 30d. stav 2. ovog zakona, bodovanje kandidata koji se prijavljuju za poslove službe obezbjeđenja vrši se na način da se broju bodova ostvarenih na ulaznom intervjuu dodaju bodovi ostvareni na provjeri psihofizičkih sposobnosti.

(4) Nakon sprovedenog ulaznog intervjua Komisija iz člana 30b. stav 2. ovog zakona sačinjava listu uspješnih kandidata na osnovu ukupnog broja bodova iz stava 3. ovog člana, koju sa kompletnom

dokumentacijom dostavlja direktoru i predlaže prijem najuspješnijeg kandidata.

Član 30ž

Postupak za sprovođenje javnog konkursa za izbor direktora, zamjenika direktora i pomoćnika direktora Ustanove i ostalih zaposlenih u Ustanovama, način podnošenja prijava, utvrđivanje sukoba interesa članova Komisije, rad Komisije za izbor, postupak bodovanja, kao i predlaganja kandidata za izbor direktora, zamjenika direktora Ustanove i ostalih zaposlenih u Ustanovama detaljnije se propisuje pravilnikom koji donosi ministar.

2. Prava i obaveze iz radnog odnosa

Član 31

(1) Zbog posebnih uslova rada i prirode poslova radna mjesta na kojima rade ovlašćena službena lica Ministarstva i Ustanova na kojima se vrši neposredni uticaj na zatvorenike i pritvorenike, utvrđuju se kao radna mjesta na kojima se staž osiguranja računa u uvećanom trajanju od najviše 16 mjeseci za 12 mjeseci efektivnog staža.

(2) Licima iz stava 1. ovog člana Ministarstvo izdaje uvjerenja o vremenu provedenom na tim poslovima.

(3) Pravo na staž osiguranja u uvećanom trajanju ne pripada radniku za vrijeme trajanja pripravničkog staža.

(4) Radna mjesta na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem i stepen uvećanja staža po tom osnovu, rješenjem utvrđuje ministar.

Član 32

(1) Zaposleno lice, po potrebi, obavezno je da radi i duže od punog radnog vremena, a može mu se prekinuti ili odgoditi korišćenje godišnjeg odmora u interesu službe.

(2) Rješenje o dužem radnom vremenu, odgađanju, odnosno prekidu korišćenja godišnjeg odmora donosi direktor Ustanove.

Član 33

(1) Ustanova vrši osiguranje života zaposlenih lica i zaključuje ugovor sa ovlašćenom osiguravajućom kućom.

(2) U slučaju smrti zaposlenog koji je izgubio život u vršenju ili povodom vršenja službenog posla ili zadatka, troškove nabavke posmrtne opreme snosi Ustanova.

(3) Na prava porodice u slučaju smrti zaposlenog primjenjuje se Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u pravosuđu Republike Srpske.

Član 34

(1) Zaposleni u Ustanovama koji rade na poslovima izvršenja sankcija stalno se stručno usavršavaju i osposobljavanju u skladu sa okvirnim planom i programom stručnog usavršavanja i osposobljavanja.

(2) Ministarstvo može samostalno i posredstvom projekata međunarodnih organizacija i stručnih udruženja koje se bave ljudskim pravima zatvorenika, pritvorenika i maloljetnika organizovati stručnu obuku za zaposlene iz stava 1. ovog člana, putem seminara, savjetovanja i drugih oblika stručnog usavršavanja.

(3) Radi unapređivanja domaće prakse i njenog usklađivanja sa međunarodnim standardima iz oblasti izvršenja sankcija, Ministarstvo u skladu sa okvirnim planom i programom stručnog usavršavanja i osposobljavanja iz stava 1. ovog člana, obezbjeđuje i primjenu programskih okvira sačinjenih u saradnji sa međunarodnim organizacijama u okviru projekata u kojima je Ministarstvo partner.

(4) Programski okvir iz stava 3. ovog člana zasniva se na međunarodnim standardima, konvencijama, normama i drugim aktima donesenim u ovoj oblasti, kao i na stručnim oblastima obrađenim u projektima međunarodne zajednice koji su sadržani u materijalima u pisanoj formi (priručnici, smjernice, zbornici radova i sl.).

(5) Okvirni plan i program stručnog usavršavanja i osposobljavanja zaposlenih u Ustanovama donosi ministar.

(6) Na osnovu okvirnog plan i programa iz stava 5. ovog člana, direktor Ustanove donosi godišnji plan i program stručnog usavršavanja i osposobljavanja zaposlenih u Ustanovi.

Član 35

(1) Provjera zdravstvenih i psihofizičkih sposobnosti zaposlenih koji rade na poslovima obezbjeđenja obavlja se jednom u toku dvije godine, a po ukazanoj potrebi mogu se upućivati i u kraćim periodima, o čemu odlučuje direktor Ustanove.

(2) Provjera zdravstvenih sposobnosti zaposlenih koji rade na ostalim poslovima za koje se radni staž računa u uvećanom trajanju obavlja se jednom u tri godine, a po potrebi mogu se upućivati i u kraćim periodima, o čemu odlučuje direktor Ustanove.

(3) Provjeru zdravstvenih sposobnosti zaposlenih iz st. 1. i 2. ovog člana obavlja zdravstvena ustanova ovlašćena za izdavanje ljekarskih uvjerenja za zaposlene na poslovima sa posebnim uslovima rada.

(4) Ukoliko kod zaposlenih iz st. 1. i 2. ovog člana nastanu psihičke promjene ili promjene u opštem zdravstvenom stanju koje ih čine nesposobnim za vršenje tih poslova, zaposleni se upućuju nadležnom organu za ocjenu radne sposobnosti, u skladu sa zakonom kojim se uređuju prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja.

(5) Ukoliko nadležni organ utvrdi postojanje preostale radne sposobnosti, zaposleni se raspoređuje na druge poslove u skladu sa mogućnostima Ustanove ili mu se omogućava prekvalifikacija.

(6) Ukoliko ne postoji mogućnost raspoređivanja na druge poslove, zaposlenom iz stava 5. ovog člana prestaje radni odnos.

(7) Rješenje o prestanku radnog odnosa donosi direktor Ustanove.

Član 36

Zaposlenom radniku u Ustanovi, kome prestane radni odnos radi odlaska u penziju pripada otpremnina u skladu sa Posebnim kolektivnim ugovorom za oblast pravosuđa za zaposlene u institucijama pravosuđa Republike Srpske.

3. Upućivanje na rad u drugu Ustanovu

Član 37

(1) Ovlašćeno službeno lice iz člana 31. stav 1. ovog zakona, zbog potreba posla ili povećanog obima posla, može biti privremeno upućeno bez njegove saglasnosti u drugu Ustanovu, najduže šest mjeseci u toku jedne godine, a uz njegovu saglasnost, najduže 12 mjeseci.

(2) Rješenje o upućivanju donosi ministar.

(3) Protiv rješenja iz stava 2. ovog člana može se izjaviti prigovor u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

Član 37a

(1) Zaposleni u ustanovi može biti privremeno upućen u Ministarstvo na radno mjesto koje odgovara njegovoj stručnoj spremi, uz njegovu saglasnost, zbog potreba posla ili povećanog obima poslova, ako se o tome sporazumiju rukovodioci organa.

(2) Zaposleni iz stava 1. ovog člana može biti upućen u Ministarstvo za vrijeme dok traju razlozi za upućivanje, a najduže jednu godinu.

(3) Prava, obaveze i odgovornosti iz radnog odnosa zaposleni iz stava 1. ovog člana ostvaruje u Ustanovi iz koje je upućen.

Član 38

(1) Zaposleni u Ustanovi, osim zaposlenih iz člana 18. ovog zakona, može biti raspoređen u Ustanovi na druge poslove za koje ispunjava uslove predviđene Pravilnikom iz člana 15. ovog zakona, ako to nalaže nova organizacija ili racionalizacija poslova ili potreba posla.

(2) Rješenje o rasporedu iz stava 1. ovog člana donosi direktor Ustanove.

(3) Protiv rješenja iz stava 2. ovog člana može se izjaviti prigovor ministru u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

Član 39

(1) Zaposleni u Ustanovi ocjenjuju se jednom godišnje radi osiguravanja efikasnog načina procjene rada, podsticanja zaposlenih da iskažu maksimum svoje sposobnosti, uočavanja nedostataka u radu i priznavanja istaknutog rada, davanja podsticaja za bolji rad, te postavljanja novih radnih ciljeva.

(2) Pravilnik o postupku i načinu ocjenjivanja rada donosi ministar.

Član 40

(1) Zaposleni u Ustanovi ocjenjuju se sljedećim ocjenama:

1) ne zadovoljava,

2) zadovoljava,

3) dobar,

4) vrlodobar,

5) odličan.

(2) Direktora Ustanove i zamjenika direktora Ustanove ocjenjuje ministar ili lice koje on ovlasti, a pomoćnike direktora Ustanove i rukovodioce posebnih odjeljenja ocjenjuje direktor Ustanove.

(3) Ostale zaposlene u Ustanovi ocjenjuje pomoćnik direktora Ustanove.

Član 41

(1) Direktor Ustanove, zamjenik direktora Ustanove i pomoćnik direktora Ustanove mogu izjaviti prigovor ministru na ocjenu u roku od osam dana od dana prijema rješenja o ocjeni rada.

(2) Ostali zaposleni u Ustanovi mogu izjaviti prigovor direktoru Ustanove na ocjenu u roku od osam dana od dana prijema rješenja na ocjenu rada.

4. Postupak razrješenja

Član 42

(1) Direktora Ustanove i zamjenika direktora Ustanove rješenjem razrješava ministar:

1) nakon isteka mandata na koji je postavljen,

2) ako podnese ostavku,

3) ako godišnji izvještaj o radu bude ocijenjen negativnom ocjenom i pod drugim uslovima predviđenim ovim zakonom,

4) u slučaju da su u obavljanju poslova nastali propusti koji bitno utiču na negativan rad i funkcionisanje Ustanove,

5) u slučaju smrti.

(2) Nakon razrješenja, direktor Ustanove ili zamjenik direktora Ustanove raspoređuju se u Ustanovu na poslove koji odgovaraju njihovoj stručnoj spremi.

(3) Protiv rješenja iz stava 1. ovog člana nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti spor pred nadležnim sudom.

Član 43

(1) Pomoćnika direktora Ustanove razrješava direktor Ustanove:

1) istekom vremena na koje je postavljen,

2) ako podnese ostavku,

3) u slučaju kada direktor Ustanove utvrdi da su u obavljanju poslova nastali propusti koji bitno utiču na negativan rad i funkcionisanje službe, odnosno Ustanove,

4) u slučaju smrti.

(2) Nakon razrješenja, pomoćnik direktora Ustanove raspoređuje se na poslove za koje ispunjava uslove predviđene Pravilnikom iz člana 15. ovog zakona.

(3) Protiv rješenja iz stava 1. ovog člana može se izjaviti žalba ministru u roku od 15 dana od dana prijema rješenja.

Član 43a

(1) U slučaju razrješenja direktora i zamjenika direktora Ustanove iz člana 42. stav 1. ovog zakona, rješenje o postavljenju vršioca dužnosti direktora i zamjenika direktora Ustanove donosi ministar, bez sprovođenja postupka javne konkurencije.

(2) U slučaju razrješenja pomoćnika direktora Ustanove iz člana 43. stav 1. ovog zakona, rješenje o postavljenju vršioca dužnosti pomoćnika direktora Ustanove, uz saglasnost ministra, donosi direktor Ustanove, bez sprovođenja postupka javne konkurencije.

(3) Mandat vršioca dužnosti iz st. 1. i 2. ovog člana traje najduže šest mjeseci, s tim što se u opravdanim slučajevima taj rok može produžiti za još šest mjeseci.

(4) Izuzetno, ukoliko ne bude postavljen vršilac dužnosti iz stava 2. ovog člana, ministar, s ciljem održavanja kontinuiteta rukovođenja u

Ustanovi, postavlja vršioca dužnosti pomoćnika direktora Ustanove do okončanja javnog konkursa za izbor pomoćnika direktora.

(5) Lice koje je postavljeno za vršioca dužnosti u skladu sa ovim članom mora ispunjavati uslove radnog mjesta propisane Zakonom.

Član 44

(1) Zaposlenom u Ustanovi prestaje radni odnos:

1) u slučaju smrti,

2) istekom roka, ukoliko je radni odnos zasnovan na određeno vrijeme,

3) sporazumnim raskidom,

4) kada ispuni uslove za ostvarivanje prava na starosnu penziju u vezi sa godinama života i staža osiguranja ili kada navrši godine života i penzijski staž za ostvarivanje prava na starosnu penziju prema propisima kojima se uređuje oblast penzijskog i invalidskog osiguranja, a pripadnici službe obezbjeđenja kada navrše 40 godina penzijskog staža, bez obzira na godine života,

5) u slučaju ukidanja ili reorganizacije Ustanove ili ukidanja radnog mjesta, ako ne bude raspoređen na drugo radno mjesto u roku od tri mjeseca od dana kada je došlo do reorganizacije ili ukidanja,

6) ako pravosnažnom presudom bude osuđen na bezuslovnu kaznu zatvora od najmanje šest mjeseci, osim za krivična djela izvršena protiv bezbjednosti javnog saobraćaja,

8) ako odbije raspoređivanje ili kada iz neopravdanih razloga ne stupi na radno mjesto na koje je raspoređen,

7) ako je prilikom zasnivanja radnog odnosa prećutao ili dao netačne podatke koji su bili od značaja za zasnivanje radnog odnosa,

8) ako ne postoji mogućnost da se u roku od tri mjeseca nakon razrješenja rasporedi na poslove koji odgovaraju njegovoj stručnoj spremi,

9) kada dva puta uzastopno dobije ocjenu ne zadovoljava.

(2) O prestanku radnog odnosa direktor Ustanove donosi rješenje.

(3) Protiv rješenja iz stava 2. ovog člana može se izjaviti žalba ministru u roku od 15 dana od dana prijema rješenja.

Član 44a

Pripadniku službe obezbjeđenja - policajcu ustanove lični koeficijent za ostvarivanje prava na penziju utvrđuje se na osnovu pet godišnjih plata koje su najpovoljnije za pripadnika službe obezbjeđenja - policajca.

Član 45

Ukoliko dođe do reorganizacije ili ukidanja Ustanove, ministar će posebnim pravilnikom utvrditi uslove za utvrđivanje viška zaposlenih, način njihovog zbrinjavanja, kao i obim prava koja im po tom osnovu pripadaju.

Član 46

Na prava iz radnog odnosa, koja nisu propisana ovim zakonom, primjenjuju se odredbe Zakona o radu, Zakona o platama zaposlenih u institucijama pravosuđa Republike Srpske, Opšteg kolektivnog ugovora i Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u institucijama pravosuđa Republike Srpske.

5. Disciplinska odgovornost radnika Ustanova

Član 47

Radnici Ustanove odgovorni su za učinjene povrede radnih obaveza i dužnosti, koje mogu biti lakše i teže.

Član 48

(1) Lakšom povredom radnih obaveza i dužnosti smatra se postupanje protivno pravilima o radu i propisima o načinu obavljanja poslova u Ustanovama koje je izazvalo ili je moglo izazvati štetne posljedice manjeg značaja, a naročito:

1) učestalo kašnjenje, neopravdano odsustvo u toku radnog vremena i odlazak sa posla prije isteka radnog vremena,

2) neblagovremeno, nesavjesno ili neodgovorno obavljanje poslova i zadataka usljed kojih nisu nastupile štetne posljedice.

(2) Za povrede radnih obaveza i dužnosti iz stava 1. ovog člana može se izreći mjera ukor ili novčana kazna u iznosu do 20% od mjesečne plate zaposlenog, ostvarene u mjesecu u kojem je povreda učinjena, a najviše u trajanju do tri mjeseca.

Član 49

(1) Težom povredom radnih obaveza i dužnosti smatra se postupanje protivno pravilima o radu i propisima o načinu obavljanja poslova u Ustanovama, koje je izazvalo ili je moglo izazvati štetne posljedice većeg značaja, a naročito:

1) neizvršavanje, nesavjesno ili neblagovremeno izvršavanje poslova i radnih zadataka,

2) primanje poklona od zatvorenika, pritvorenika i članova njihovih porodica,

3) trgovanje i razmjena robe sa zatvorenim i pritvorenim licima,

4) unošenje u Ustanovu ili iznošenje iz Ustanove zabranjenih stvari za račun zatvorenika i pritvorenih lica, kao i pomaganje ili omogućavanje takvih radnji ili međusobno posuđivanje, pozajmljivanje i davanje na korišćenje stvari, predmeta i sredstava koja se nalaze u vlasništvu ili posjedu zatvorenika i pritvorenika, odnosno zaposlenog,

5) svako dogovaranje sa zatvorenicima i pritvorenicima, čime se ometa istraga, ili radi pomaganja bjekstva,

6) neprijavljivanje zavjere zatvorenika i pritvorenika koja se tiče pobune, bjekstva ili drugih oblika narušavanja kućnog reda,

7) odavanje službene ili druge tajne utvrđene zakonom ili opštim aktom,

8) odbijanje izvršenja poslova i zadataka na koje je zaposleni raspoređen ili odbijanje naloga neposrednog rukovodioca,

9) neopravdano izostajanje sa posla pet radnih dana u toku šest mjeseci ili neopravdano izostajanje sa posla tri dana uzastopno,

10) dolazak na rad pod dejstvom alkohola ili drugih opojnih sredstava, odnosno konzumiranje alkohola ili drugih opojnih sredstava u toku radnog vremena,

11) krađa, namjerno uništenje, oštećenje ili nezakonito raspolaganje sredstvima Ustanove, oštećenje imovine koja je povjerena na čuvanje, kao i nanošenje štete trećim licima koju je Ustanova dužna nadoknaditi,

12) bavljenje poslovima koji su nespojivi sa službenom djelatnošću,

13) izdavanje ili izvršavanje naređenja, kojim se očigledno ugrožava bezbjednost zatvorenika i pritvorenika, kao i imovine,

14) prekoračenja ovlašćenja pri upotrebi sredstava prinude,

15) izdavanje naređenja čije bi izvršenje predstavljalo krivično djelo,

16) izbjegavanje obaveza u vezi sa stručnim osposobljavanjem i usavršavanjem,

17) izbjegavanje ljekarskih pregleda radi utvrđivanja sposobnosti za rad,

18) ponašanje u Ustanovi i van Ustanove koje narušava ugled Ustanove,

19) neblagovremeno postupanje u obavljanju radnih obaveza i dužnosti ili sprovođenja radnji koje su u suprotnosti sa zakonom i propisima donesenim na osnovu zakona,

20) povreda propisa o bezbjednosti i opasnosti od požara, eksplozije ili drugih elementarnih nepogoda do kojih je došlo namjerno ili zbog grube nepažnje,

21) neovlašćena posluga i korišćenje opreme i sredstava povjerenih za izvršenje službenog zadatka,

22) nesavjesno čuvanje, neovlašćeno korišćenje i iznošenje službenih spisa ili podataka,

23) nasilničko, nedolično i uvredljivo ponašanje prema drugim zaposlenim u Ustanovi i strankama,

24) fizički napad na drugog radnika ili međusobna tuča.

(2) Za teže povrede radnih obaveza i dužnosti može se izreći novčana kazna u visini od 20% do 30% mjesečne plate zaposlenog ostvarene u mjesecu u kojem se mjera izriče, u trajanju od jednog do šest mjeseci, ili mjera prestanka radnog odnosa.

Član 50

(1) Disciplinski postupak protiv direktora Ustanove i zamjenika direktora Ustanove pokreće se zahtjevom, koji podnosi ministar ili lice koje ministar za to ovlasti.

(2) Disciplinski postupak protiv zaposlenog u Ustanovi pokreće se zahtjevom, koji podnosi direktor Ustanove.

(3) Zahtjev za pokretanje disciplinskog postupka dostavlja se zaposlenom na kojeg se postupak odnosi, disciplinskoj komisiji i nadležnom sindikatu, a protiv zahtjeva nije dozvoljena žalba.

Član 51

(1) Disciplinski postupak pokrenut protiv direktora Ustanove i zamjenika direktora Ustanove vodi disciplinska komisija, koju imenuje ministar.

(2) Disciplinski postupak pokrenut protiv zaposlenih u Ustanovi vodi disciplinska komisija, koju imenuje direktor Ustanove.

(3) Komisija se sastoji od predsjednika i dva člana, koji mogu imati zamjenike.

Član 52

(1) Disciplinske mjere za direktora Ustanove i zamjenika direktora Ustanove izriče rješenjem disciplinska komisija.

(2) Disciplinske mjere za zaposlene u Ustanovi izriče rješenjem direktor Ustanove, na prijedlog disciplinske komisije.

(3) Protiv rješenja iz st. 1. i 2. ovog člana može se uložiti prigovor ministru u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

Član 53

Zaposleni se udaljava iz Ustanove u slučaju:

1) ako se nalazi na izdržavanju kazne zatvora zbog počinjenog krivičnog djela ili je osuđen na kaznu zatvora koja se izvršava u prostorima u kojima osuđeni stanuje (kućni zatvor) ili mu je određen pritvor, ili

2) ako je potvrđena optužnica za krivično djelo učinjeno u vršenju njegovih poslova i zadataka.

Član 54

Zaposleni se može udaljiti iz Ustanove u slučaju:

1) ako je potvrđena optužnica za krivično djelo za koje se može izreći kazna zatvora u trajanju od najmanje tri godine, ili

2) ako je pokrenut disciplinski postupak zbog teže povrede radne dužnosti, do završetka disciplinskog postupka, ako bi njegovo prisustvo na radu štetilo interesima Ustanove ili ometalo vođenje disciplinskog postupka.

Član 55

(1) Rješenje o udaljenju zaposlenog u Ustanovi donosi direktor Ustanove, odnosno ministar za direktora Ustanove i zamjenika direktora Ustanove.

(2) U slučaju udaljenja, zaposleni ima pravo na platu u iznosu od 50%, dok udaljenje traje.

(3) Na rješenje o udaljenju, koje donosi direktor Ustanove, može se izjaviti prigovor ministru u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

(4) Prigovor ne odgađa izvršenje rješenja.

(5) Na rješenje o udaljenju, koje donosi ministar nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti spor pred nadležnim sudom.

Član 56

Odredbe o pokretanju, vođenju i zastarjelosti disciplinskog postupka za utvrđivanje povreda radnih obaveza i dužnosti i disciplinske odgovornosti zaposlenih, utvrdiće se Pravilnikom o disciplinskoj odgovornosti zaposlenih u Ustanovama, koji donosi ministar.

6. Posebne odredbe o službi obezbjeđenja

Član 57

(1) Pripadnici službe obezbjeđenja vrše poslove i zadatke i u slučaju kada je izvršenje tih poslova i zadataka opasno po njihov život.

(2) Pripadnicima službe obezbjeđenja izdaje se službena legitimacija kojom dokazuju službenu funkciju i pravo nošenja oružja i uniforme.

(3) Pravo na službenu legitimaciju, osim pripadnika službe obezbjeđenja iz stava 2. ovog člana, ima direktor Ustanove, zamjenik direktora Ustanove i inspektori u Ministarstvu.

(4) Pravilnik o službenoj legitimaciji pripadnika službe obezbjeđenja iz stava 2. ovog člana donosi ministar.

Član 58

(1) Lice koje se prvi put prima u službu obezbjeđenja prima se kao pripravnik na osnovu javnog konkursa.

(2) Pripravnik se u toku obavljanja pripravničkog staža, koji traje šest mjeseci, osposobljava za samostalno vršenje poslova i zadataka.

(3) Osposobljavanje iz stava 2. ovog člana obavlja se u Ustanovi ili na kursu za pripravnike, po programu koji donosi Ministarstvo.

(4) Nakon završenog pripravničkog staža, pripravnik polaže stručni ispit pred komisijom koju imenuje ministar, a članovi komisije mogu imati pravo na naknadu za svoj rad.

(5) Visinu naknade utvrđuje rješenjem ministar.

(6) Pripravniku u službi obezbjeđenja koji ne završi stručno osposobljavanje s uspjehom ili ne položi stručni ispit, odnosno samovoljno prekine pripravnički staž, prestaje radni odnos u Ustanovi.

(7) Pravilnik o uslovima i načinu polaganja stručnog ispita radnika službe obezbjeđenja donosi ministar.

Član 59

(1) Za pripravnika u službi obezbjeđenja može biti primljeno lice koje, pored zakonom propisanih uslova za prijem u radni odnos u organu uprave, ispunjava i sljedeće uslove:

1) da nije starije od 27 godina,

2) da ima srednju stručnu spremu, u četvorogodišnjem trajanju,

3) da ispunjava zdravstvene i psihofizičke uslove.

(2) Za pripravnika u službi obezbjeđenja, na radna mjesta za koja je predviđena viša ili visoka stručna sprema, može se primiti i lice koje je starije od 27, a mlađe od 30 godina.

(3) Prije prijema u radni odnos u službu obezbjeđenja vrši se provjera psihofizičkih sposobnosti kandidata, u skladu sa Uputstvom o načinu provjere psihofizičkih sposobnosti kandidata za prijem u službu obezbjeđenja, koje donosi ministar.

Član 60

(1) Izuzetno od odredaba člana 58. stav 1. ovog zakona, za radnika u službi obezbjeđenja, bez svojstva pripravnika može se primiti lice koje je radilo kao pripadnik službe obezbjeđenja u drugim Ustanovama, policiji, sudskoj policiji ili vojsci, uz obavezu da u roku od šest mjeseci od stupanja na rad položi stručni ispit u skladu sa pravilnikom iz člana 58. stav 7. ovog zakona.

(2) Licu koje ne položi stručni ispit u roku iz stava 1. ovog člana, prestaje radni odnos.

Član 61

(1) Svaka Ustanova iz sastava službe obezbjeđenja osniva posebno obučenu i opremljenu jedinicu radi održavanja reda i bezbjednosti Ustanove.

(2) Naredbu o upotrebi posebne jedinice Ustanove donosi direktor Ustanove, uz saglasnost ministra.

(3) U slučaju narušavanja reda i bezbjednosti u Ustanovi u većem obimu, ministar naredbom može angažovati jednu ili više posebnih jedinica Ustanova u cilju uspostavljanja narušenog reda i bezbjednosti Ustanove.

(4) U slučaju narušavanja reda i bezbjednosti u Ustanovi u većem obimu, kada zbog neophodnosti hitne reakcije nema uslova za angažovanje posebnih jedinica iz drugih Ustanova, ministar može od ministra unutrašnjih poslova zatražiti angažovanje i upotrebu najbliže posebne jedinice Ministarstva unutrašnjih poslova, u skladu sa sporazumom potpisanim između Ministarstva i Ministarstva unutrašnjih poslova.

(5) Pravilnik o organizaciji i upotrebi posebne jedinice službe obezbjeđenja kazneno-popravne ustanove donosi ministar.

7. Čuvanje službene tajne i informisanje

Član 62

(1) Svi zaposleni u Ustanovama čuvaju službenu tajnu.

(2) Obaveza čuvanja službene tajne traje i po prestanku radnog odnosa u Ustanovi.

(3) Kao službena tajna, u smislu ovog zakona, smatraju se:

1) podaci i dokumenti do kojih je zaposleni došao u vršenju ili povodom vršenja radnih zadataka, koji su zakonom, odnosno propisom donesenim na osnovu zakona i opšteg akta, predviđeni kao službena tajna,

2) podaci i dokumenti, mjere i radnje do kojih je zaposleni došao u vršenju ili povodom vršenja radnih zadataka, a čijim bi se saopštavanjem ili odavanjem na drugi način neovlašćenom licu mogao osujetiti ili otežati rad Ustanove, ili bi bilo štetno po interes Ustanove ili drugog pravnog lica.

(4) Pravilnik o načinu čuvanja službene tajne donosi ministar.

Član 63

(1) Kada je to u javnom interesu, ministar ili lice koje on ovlasti može dati informacije i saopštenja sredstvima javnog informisanja o pitanjima iz oblasti izvršenja sankcija.

(2) Saopštenja i informacije mogu se uskratiti ako se time odaje službena tajna, ozbiljno ugrožava bezbjednost Ustanove i ugrožavaju ljudska prava zatvorenika i zaposlenih radnika u Ustanovi.

Član 64

(1) Pojedinačne i grupne posjete Ustanovama odobrava ministar.

(2) Predstavnicima domaćih i stranih institucija i udruženja koja se bave zaštitom ljudskih prava omogućava se posjeta Ustanovama.

(3) Odredbe iz stava 1. ovog člana ne odnose se na pripadnike nadležnih organa kada obavljaju službene radnje iz svoje nadležnosti u prostorijama Ustanova.

(4) Izvođenje zatvorenika iz Ustanove radi obavljanja službene radnje po nalogu suda ili tužilaštva vrši se uz prethodno obavještavanje Ustanove.

(5) Izuzetno, posjeta se može uskratiti ako to nalažu razlozi bezbjednosti u Ustanovi, a obrazloženi odgovor dostavlja se instituciji ili udruženju iz stava 2. ovog člana.

(6) U svrhu obavještavanja javnosti o radu Ustanova vodiće se računa da se omogući posjeta predstavnicima javnog informisanja, naučnih radnika koji se bave proučavanjem kriminaliteta i izvršenjem sankcija, kao i studenata odgovarajućih visokoškolskih ustanova.

(7) Licima koja posjećuju Ustanovu, ministar ili lice koje on ovlasti može odobriti razgovor sa zatvorenicima ili određenim zatvorenikom, uz prisustvo ili bez prisustva zaposlenog u Ustanovi.

GLAVA IV
NADZOR NAD RADOM USTANOVA

1. Nadležnost Ministarstva u postupku nadzora

Član 65

(1) Nadzor nad radom Ustanova je u nadležnosti Ministarstva.

(2) Nadzor iz stava 1. ovog člana, u oblasti izvršenja sankcija, vrši Odjeljenje za nadzor putem ovlašćenih službenih lica - inspektora, a u izuzetnim slučajevima, po posebnom ovlašćenju ministra, i načelnik Odjeljenja za nadzor.

(3) Nadzor nad radom Ustanova u vezi sa kontrolom finansijskog poslovanja, radnih odnosa, zaštite na radu, zdravstvene i sanitarne zaštite zatvorenika i pritvorenika, uslova i načina pripremanja hrane, vrše ovlašćeni organi u skladu sa posebnim propisima kojima se propisuje njihova nadležnost i ovlašćenja.

(4) Nadzor nad radom Ustanova u vezi sa kontrolom radnih odnosa, pored ovlašćenih organa za vršenje nadzora, po posebnom ovlašćenju ministra, mogu vršiti pomoćnik ministra za izvršenje sankcija, načelnik i viši stručni saradnik odjeljenja za upravno-pravne i normativne poslove u resoru izvršenja sankcija.

(5) Ukoliko se nadzorom iz stava 4. ovog člana utvrde nepravilnosti, odnosno nedostaci, nalaže se izvršenje mjera radi otklanjanja utvrđenih nedostataka, a ukoliko direktor Ustanove ne izvrši

naložene mjere, ministar donosi akt kojim će ukinuti ili poništiti akt Ustanove koji je u suprotnosti sa zakonom ili drugim aktom.

Član 65a

Poslove inspektora u Resoru za izvršenje krivičnih i prekršajnih sankcija može obavljati lice koje, osim opštih uslova propisanih za zasnivanje radnog odnosa u republičkom organu uprave na radnom mjestu državnog službenika, mora da ispunjava i posebne uslove, i to: završen prvi ciklus studija sa najmanje 240 ECTS bodova ili ekvivalent smjera propisanog Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Ministarstva, najmanje dvije godine radnog iskustva poslije završenog prvog ciklusa studija sa najmanje 240 ECTS bodova ili ekvivalenta na poslovima izvršenja krivičnih i prekršajnih sankcija, pravosuđa ili uprave i položen stručni ispit za rad u republičkim organima uprave.

Član 66

(1) Ministarstvo vrši nadzor nad primjenom propisa i stručnog rada Ustanova u cilju obezbjeđenja jedinstvenog sistema izvršenja sankcija, prenošenja iskustava, analiziranja i praćenja rada pojedinih službi i pružanja stručne pomoći.

(2) Nadzor iz stava 1. ovog člana, koji se odnosi na izvršenje kazne zatvora i vaspitne mjere obuhvata kontrolu:

1) planova i programa rada Ustanove i pojedinih njenih organizacionih jedinica,

2) planova i programa stručnog usavršavanja i obučavanja zaposlenih koji rade na poslovima izvršenja sankcija,

3) organizacije i rada službi obezbjeđenja i tretmana,

4) organizacije i rada matične evidencije, prijemno-otpusnog odjeljenja,

5) načina određivanja i realizacije programa postupanja,

6) stanja bezbjednosti,

7) primjene disciplinskih mjera prema zatvorenicima,

8) sprovođenja zdravstvenih i higijenskih mjera,

9) stanja zakonitog i pravilnog postupanja sa zatvorenicima i licima kojima je uz kaznu zatvora izrečena i mjera bezbjednosti obaveznog psihijatrijskog liječenja i čuvanja u zdravstvenoj ustanovi i obaveznog liječenja od zavisnosti,

10) primjene uslovnog otpusta,

11) primjene ovog zakona i drugih propisa kojima se reguliše oblast izvršenja sankcija,

12) organizacije rada zatvorenika,

13) zaštite prava zatvorenika,

14) primjene kriterijuma prilikom odobravanja pogodnosti,

15) stanja objekata, zatvorskih uslova smještaja, grijanja, ishrane, obezbjeđenja odjeće i obuće zatvorenicima i drugo.

(3) Ministarstvo, u saradnji sa Ustanovama, vrši nadzor nad izvršenjem mjere rada u javnom interesu.

(4) U vršenju inspekcijskog nadzora, inspektor je nezavisan u svom radu i preduzima radnje na osnovu ovog zakona i drugih propisa.

(5) Pravilnik o načinu vršenja inspekcijskog nadzora nad radom Ustanova donosi ministar.

2. Način vršenja inspekcijskog nadzora

Član 67

(1) U vršenju nadzora, direktor Ustanove i zaposleni u Ustanovi sarađuju sa inspektorima, stavljaju na raspolaganje svu traženu dokumentaciju i potrebne podatke i omogućavaju im nesmetan rad.

(2) U vršenju nadzora, inspektori mogu da razgovaraju sa zatvorenicima bez prisustva zaposlenih u Ustanovi, kao i sa zaposlenima u Ustanovi, bez prisustva njihovih neposrednih rukovodilaca ili direktora Ustanove.

(3) Kada ocijeni kao potrebno, inspektor može od lica iz stava 2. ovog člana uzeti izjave, koje se upisuju u zapisnik.

Član 68

(1) O izvršenom nadzoru inspektor sačinjava zapisnik, koji se dostavlja ministru i direktoru Ustanove.

(2) Za otklanjanje uočenih nepravilnosti i nedostataka u radu, inspektor na osnovu ovlašćenja ministra donosi rješenje u kojem nalaže određene mjere i rokove za njihovo otklanjanje, a za unapređenje rada daje određene prijedloge ili preporuke.

(3) Rješenje o naloženim mjerama dostavlja se direktoru Ustanove.

(4) Kopija dokumentacije, koja je predmet nadzora, može se dostaviti kao prilog zapisnika.

(5) Direktor Ustanove postupa po naloženim mjerama i datim rokovima i o tome pismeno obavještava Ministarstvo.

(6) Ako postoje osnovi sumnje da je učinjeno krivično djelo koje je propisano Krivičnim zakonikom Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske" broj 64/17), (u daljem tekstu: Krivični zakonik), inspektor podnosi izvještaj ministru i nadležnom tužilaštvu.

Član 69

(1) Na naložene mjere i date rokove u rješenju iz člana 68. stav 3. ovog zakona, direktor Ustanove ima pravo prigovora ministru u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

(2) Prigovor odgađa izvršenje naloženih mjera, osim u slučaju kada je u izvještaju ocijenjeno da se na taj način otklanja neposredna opasnost po život i zdravlje zatvorenika, pritvorenika i maloljetnika ili imovine i kada je to u interesu bezbjednosti Ustanove.

(3) Ministar odlučuje rješenjem po prigovoru, koje je konačno.

(4) Ako nakon konačnog rješenja ministra naložene mjere nisu realizovane u određenom roku, inspektor koji je naložio mjere pokreće inicijativu za utvrđivanje odgovornosti direktora Ustanove.

Član 70

(1) Ako se u postupku nadzora utvrdi da Ustanova ne ispunjava propisane zdravstvene i higijenske uslove ili je bitno ugrožena bezbjednost, ministar donosi rješenje o privremenom prekidu rada Ustanove i vrši premještaj zatvorenika, pritvorenika i maloljetnika u drugu Ustanovu.

(2) Ako je u Ustanovi narušena bezbjednost, ministar može da razriješi dužnosti direktora Ustanove i privremeno odredi drugo lice

koje će obavljati poslove direktora Ustanove.

Član 71

(1) U cilju nadzora nad zaštitom i stanjem ljudskih prava i uslova u kojima se izvršavaju sankcije, Narodna skupština Republike Srpske može imenovati Nezavisnu komisiju.

(2) Komisija iz stava 1. ovog člana vrši nadzor nad zaštitom i stanjem ljudskih prava i uslova u kojima se izvršavaju sankcije u Ustanovama, samostalno ili u saradnji sa nadležnim inspektorima ili međunarodnim i drugim institucijama koje su nadležne za praćenje i ostvarivanje ljudskih prava i osnovnih sloboda, u skladu sa zakonom i odgovarajućim međunarodnim dokumentima.

(3) Nezavisna komisija je nezavisna u svom radu i nadležni organi i institucije dostavljaju joj podatke od značaja za njen rad.

(4) Nezavisna komisija se sastoji od pet članova - eksperata iz pravne ili druge srodne oblasti, koji poznaju probleme izvršenja sankcija, a nisu zaposleni u institucijama u kojima se izvršavaju sankcije, niti u Ministarstvu.

(5) Nezavisna komisija se imenuje na period od pet godina, sa mogućnošću još jednog ponovnog izbora na period od pet godina.

(6) Nezavisna komisija donosi Poslovnik o svom radu.

(7) Nezavisna komisija podnosi godišnji izvještaj o svom radu i dostavlja ga Narodnoj skupštini Republike Srpske i Ministarstvu.

(8) Odredbe u vezi sa čuvanjem službene tajne ili drugog propisa odnose se i na komisiju iz stava 1. ovog člana prilikom obavljanja poslova i zadataka u okviru svoje nadležnosti, kada dođe do saznanja ili u posjed podataka i dokumenata iz člana 62. ovog zakona.

GLAVA V
IZVRŠENjE KAZNE ZATVORA

1. Upućivanje osuđenog na izdržavanje kazne zatvora

Član 72

Osuđeni se upućuje na izdržavanje kazne zatvora u Ustanovu u skladu sa Pravilnikom o upućivanju osuđenih i kažnjenih lica na

izdržavanje kazne zatvora, koji donosi ministar.

Član 73

(1) Upućivanje osuđenog na izdržavanje kazne zatvora u Ustanovu vrši osnovni sud na čijem području osuđeni ima prebivalište, odnosno boravište u vrijeme kada je odluka kojom je izrečena kazna postala pravosnažna.

(2) Sud iz stava 1. ovog člana zadržava nadležnost i ako se prebivalište, odnosno boravište osuđenog kasnije promijeni.

(3) Osuđenog, koji je u pritvoru, na izdržavanje kazne zatvora, u skladu sa Pravilnikom iz člana 72. ovog zakona, upućuje osnovni sud u sjedištu Ustanove u kojoj se pritvorenik nalazi.

(4) Zatvorenika, koji se nalazi na izdržavanju kazne zatvora, a koji je pravosnažnom presudom osuđen na kaznu zatvora za drugo krivično djelo ili mu je pravosnažnom presudom izrečena jedinstvena kazna zatvora u skladu sa odredbama Zakona o krivičnom postupku ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 53/12 i 91/17) na izdržavanje kazne zatvora upućuje osnovni sud u sjedištu Ustanove u kojoj se zatvorenik nalazi.

(5) Ako je mjesto prebivališta ili boravišta osuđenog nepoznato, ili je njegovo prebivalište ili boravište u inostranstvu, nadležan za upućivanje je osnovni sud koji je donio prvostepenu presudu, a ako je prvostepenu presudu donio okružni sud, upućivanje osuđenog lica vrši osnovni sud u sjedištu tog okružnog suda.

(6) Ako je mjesto prebivališta ili boravišta osuđenog na području drugog entiteta, a sud entiteta oglasi se nenadležnim za izvršenje i upućivanje na izdržavanje kazne zatvora, postupa se u skladu sa stavom 5. ovog člana.

(7) Ako je presudu donio inostrani sud, a priznata je presudom nadležnog suda Republike Srpske, rješenje koje je ujedno i uputni akt za osuđenog o preuzimanju zatvorenika koji se već nalazi na izdržavanju kazne zatvora u inostranstvu, donosi ministar.

(8) Rješenje o preuzimanju izvršenja kazne zatvora osuđenika koji se ne nalazi na izdržavanju kazne zatvora u inostranstvu donosi

ministar, a upućivanje tog osuđenika na izdržavanje kazne zatvora u Ustanovu u Republici Srpskoj, na osnovu rješenja ministra, vrši se u skladu sa stavom 1. ovog člana.

(9) Zatvorenik, koji se već nalazi na izdržavanju druge kazne zatvora, neće se pozivati radi uručivanja uputnog akta, već će se uputni akt zatvoreniku uručiti putem Ustanove.

Član 74

(1) Sud, koji je donio prvostepenu presudu, uz presudu kojom je izrekao kaznu zatvora, dostavlja sudu nadležnom za izvršenje i sve podatke o ličnosti osuđenog koji su pribavljeni u toku postupka, a koji mogu biti od značaja za izvršenje kazne zatvora (podaci o ranijem vršenju krivičnih djela, nalaz vještaka, socijalnu anamnezu, izvod iz kaznene evidencije i dr.), ukoliko ti podaci nisu sadržani u presudi i ukoliko ih zatraži nadležni sud.

(2) Sud, koji je donio prvostepenu presudu, a nije nadležan za upućivanje osuđenog na izdržavanje kazne zatvora postupa u skladu sa odredbama iz stava 1. ovog člana.

(3) Ukoliko predsjednik suda koji vrši upućivanje osuđenog na izdržavanje kazne zatvora ocijeni da bi lice moglo osujetiti izvršenje kazne zatvora odlaskom u inostranstvo, može od nadležnog organa tražiti da mu se oduzme putna isprava do stupanja na izvršenje kazne zatvora.

(4) O oduzimanju putne isprave izdaje se potvrda.

Član 75

(1) Sud poziva osuđenog koji se nalazi na slobodi i saopštava mu dan kada treba da se javi radi izdržavanja kazne zatvora u određenoj Ustanovi.

(2) Dan javljanja u Ustanovu određuje se tako da osuđenom ostane najmanje osam, a najviše 15 dana do javljanja na izdržavanje kazne zatvora.

(3) Pri saopštenju, sud izdaje osuđenom uputni akt, kao i voznu kartu, ako za odlazak treba koristiti prevozna sredstva javnog saobraćaja.

(4) Sud prilikom upućivanja osuđenog na izdržavanje kazne zatvora, istovremeno, a najkasnije u roku od tri dana, obavještava Ustanovu o datumu kada osuđeni treba da se javi na izdržavanje kazne zatvora.

(5) Uz uputni akt u kojem se obavezno navodi jedinstveni matični broj osuđenog, sud dostavlja prepis presude i izvod iz kaznene evidencije, koji ne može biti stariji od šest mjeseci.

(6) Za lica koja se upućuju na izdržavanje kazne zatvora prije pravosnažnosti presude, sud uz rješenje o upućivanju na izdržavanje kazne dostavlja i prepis nepravosnažne presude.

(7) Troškove iz stava 3. ovog člana snosi sud koji upućuje osuđenog na izdržavanje kazne zatvora.

Član 76

(1) Ako se uredno pozvani osuđeni ne javi u Ustanovu utvrđenog dana, Ustanova o tome odmah obavještava sud, koji izdaje naredbu sudskoj policiji da se takvo lice prinudno sprovede u Ustanovu.

(2) Za osuđenog, koji je bjekstvom osujetio izdržavanje kazne zatvora, nadležni sud donosi naredbu za raspisivanje potjernice i dostavlja je nadležnom organu unutrašnjih poslova.

(3) Kada osuđeno lice bude lišeno slobode, sprovodi se u Ustanovu.

Član 77

(1) Početak izdržavanja kazne zatvora računa se od dana kada se osuđeni sam javi u Ustanovu na izdržavanje kazne zatvora, odnosno kada bude sproveden u Ustanovu.

(2) O datumu stupanja na izdržavanje kazne zatvora, Ustanova odmah obavještava sud koji je uputio osuđenog na izdržavanje kazne zatvora, organ unutrašnjih poslova prema mjestu prebivališta, odnosno boravišta osuđenog, a u slučaju prijema u neradne dane, prvi naredni radni dan.

(3) Ako osuđeni, koji se upućuje na izdržavanje kazne zatvora ima maloljetnu djecu ili druga lica o kojima se brine, sud o tome obavještava nadležni organ socijalne zaštite.

(4) O datumu stupanja na izdržavanje kazne zatvora stranog državljanina, Ustanova odmah obavještava nadležnu službu za

poslove sa strancima u Ministarstvu bezbjednosti Bosne i Hercegovine, u skladu sa propisom kojim se regulišu kretanje i boravak stranaca u BiH.

(5) O datumu stupanja na izdržavanje kazne zatvora lica bez državljanstva, Ustanova odmah obavještava predstavnika međunarodne organizacije koja štiti interese lica bez državljanstva.

2. Odgađanje izvršenja kazne zatvora

Član 78

(1) Osuđenom koji se nalazi na slobodi može se, na njegovu molbu, na prijedlog nadležnog organa socijalne zaštite i branioca po njegovom izboru odgoditi izvršenje kazne zatvora:

1) ako je obolio od teže akutne i druge teže bolesti, a provjerom se utvrdi da u kazneno-popravnoj ustanovi nema uslova za liječenje - dok bolest traje,

2) zbog smrti ili teže bolesti bračnog ili vanbračnog druga, djeteta, usvojenika, roditelja i usvojioca osuđenog - najduže tri mjeseca,

3) ako je odgađanje potrebno radi izvršenja ili dovršenja neodložnih poljskih ili sezonskih radova izazvanih elementarnom nepogodom ili drugim udesom, a u porodici osuđenog nema drugih članova sposobnih za rad, niti se zbog slabog imovnog stanja i drugih opravdanih razloga može angažovati drugo lice za obavljanje ovih poslova - najduže tri mjeseca,

4) ako je osuđeni obavezan da izvrši određeni posao koji je već počeo, a usljed neizvršenja tog posla bi nastala znatna šteta - najduže tri mjeseca od dana odgađanja,

5) ako je odgađanje osuđenom potrebno zbog završetka školovanja - najduže šest mjeseci,

6) ako je odgađanje osuđenom potrebno zbog polaganja već prijavljenog ispita - dva mjeseca,

7) ako je zajedno sa osuđenim na izdržavanje kazne zatvora pozvan i bračni drug ili drugi članovi zajedničkog domaćinstva ili ako se neko od njih već nalazi na izdržavanju kazne zatvora, a istovremenim izdržavanjem kazne zatvora svih tih lica bilo bi ugroženo izdržavanje

maloljetnih, bolesnih ili starih članova porodice - najduže šest mjeseci,

8) osuđenici - trudnici, poslije navršenih šest mjeseci trudnoće i osuđenici koja ima dijete mlađe od godinu dana - najduže do navršene djetetove prve godine,

9) ako je supruga osuđenog na tri mjeseca pred porođajem ili od porođaja nije proteklo više od šest mjeseci, a nema drugih članova domaćinstva koji joj mogu pomoći - najduže šest mjeseci,

10) ako je osuđeni jedini hranilac porodice, a stupanjem na izdržavanje kazne zatvora bilo bi ugroženo izdržavanje porodičnog domaćinstva - najduže šest mjeseci.

(2) Osuđeni kome je izvršenje kazne zatvora odgođeno zbog teže akutne i druge teže bolesti svaka tri mjeseca, a na zahtjev suda i češće, o svom zdravstvenom stanju podnosi izvještaj zdravstvene ustanove u kojoj se liječi.

Član 79

(1) Molba za odgađanje izvršenja kazne zatvora podnosi se nadležnom sudu u roku od tri dana od dana prijema uputnog akta.

(2) Ako je teža akutna bolest osuđenog, odnosno smrt ili teža bolest njegovog bračnog druga, djeteta, usvojenika, roditelja ili usvojioca uslijedila poslije proteka roka od tri dana, molba se može podnijeti do dana kada osuđeni treba da se javi na izdržavanje kazne zatvora.

(3) U molbi se navode razlozi za odgađanje i prilažu dokazi koji potvrđuju navedene razloge i naznačava vrijeme za koje se odgađanje traži.

(4) Dokaze o razlozima zbog kojih se traži odgađanje izdaje nadležni organ.

Član 80

(1) O molbi za odgađanje izvršenja kazne zatvora rješava predsjednik suda nadležan za upućivanje na izvršenje kazne zatvora, koji u roku od tri dana od dana prijema molbe donese rješenje.

(2) Prije donošenja rješenja predsjednik suda može izvršiti potrebne provjere radi utvrđivanja činjenica navedenih u molbi.

(3) Predsjednik suda rješenjem odbacuje molbu ako nije podnesena u roku ili ako je molbu podnijelo neovlašćeno lice, odnosno molbu odbija ako u molbi nisu navedeni razlozi i priloženi dokazi za odgađanje izvršenja kazne zatvora.

(4) Početak izvršenja kazne zatvora odgađa se do donošenja rješenja o molbi.

(5) Izvršenje kazne zatvora se ne odgađa ako bi zbog odgađanja nastupila zastara.

(6) Zatvorenik koji se nalazi na izdržavanju kazne zatvora ne može podnijeti molbu za odgađanje naredne izrečene kazne zatvora.

Član 81

(1) Protiv rješenja kojim se odbija molba za odgađanje izvršenja kazne zatvora, osuđeni ima pravo žalbe predsjedniku nadležnog okružnog suda u roku od tri dana od dana prijema prvostepenog rješenja.

(2) Žalba odgađa izvršenje rješenja.

(3) Predsjednik okružnog suda donesi rješenje o žalbi iz stava 1. ovog člana u roku od tri dana od dana prijema spisa, a odmah nakon donesenog rješenja dostavlja spis nadležnom sudu za izvršenje kazne zatvora.

(4) Rješenje predsjednika okružnog suda doneseno po žalbi je konačno i protiv njega se ne može pokrenuti upravni spor.

(5) O odgađanju izvršenja kazne zatvora sud nadležan za upućivanje na izvršenje kazne zatvora, obavještava Ustanovu u koju se upućuje osuđeni.

(6) Predsjednik nadležnog suda opoziva odgađanje izvršenja kazne zatvora ako naknadno utvrdi da nisu postojali ili su prestali razlozi zbog kojih je odgađanje odobreno ili je osuđeni odgađanje koristio protivno odobrenoj svrsi.

3. Prijem osuđenih u Ustanovu, raspored i klasifikacija

Član 82

(1) Osuđeni se primaju u Ustanovu na osnovu uputnog akta nadležnog suda i rješenja ministra u slučaju transfera zatvorenika iz druge države u Bosnu i Hercegovinu.

(2) Pri stupanju osuđenog u Ustanovu radi izdržavanja kazne zatvora utvrđuje se njegov identitet, vrši se kompletan pretres lica i stvari, upis u prijemnu knjigu, oduzimaju se predmeti i stvari čije držanje nije dopušteno.

(3) Prilikom prijema u Ustanovu zatvorenik može zadržati ortopedska i druga neophodna medicinska pomagala, a neophodne lijekove po odobrenju doktora medicine u Ustanovi.

(4) Stvari za koje se sumnja da su u vezi sa izvršenjem krivičnog djela oduzimaju se od zatvorenika i uz zapisnik predaju nadležnom organu.

(5) Stvari za koje se sumnja da su namijenjene za bjekstvo zatvorenika, ugrožavanje reda i discipline, te stvari za koje se sumnja da mogu narušiti zdravlje oduzeće se, uništiti ili predati nadležnom organu, o čemu se sačinjava zapisnik, a jedan primjerak zapisnika uručuje se zatvoreniku.

(6) Ako se pojavi sumnja u identitet, ovlašćeno službeno lice Ustanove zadržaće lice koje se javilo na izdržavanje kazne zatvora i odmah obavijestiti nadležni organ unutrašnjih poslova u sjedištu Ustanove, koji će preduzeti mjere radi utvrđivanja identiteta.

(7) Prilikom prijema zatvorenika u Ustanovu, odmah, a najkasnije u roku od 24 sata utvrđuje se njegovo zdravstveno stanje, koje se unosi u zdravstveni karton, a u slučajevima kada to objektivno nije moguće, pregled zatvorenika vrši se prvog narednog radnog dana.

(8) Za vrijeme dok zatvorenik boravi u prijemnom odjeljenju, a prema procjeni doktora medicine u Ustanovi, uz saglasnost zatvorenika, može se izvršiti RTG snimak pluća, osnovno laboratorijsko testiranje, testiranje na HCV, HIV, HBS antigen i na druge zarazne bolesti.

Član 83

(1) Nakon prijema u Ustanovu, zatvorenik se upućuje u prijemno odjeljenje gdje se iz psihološkog, pedagoškog, socijalnog i bezbjednosnog aspekta proučava njegova ličnost i utvrđuje program postupanja.

(2) U prijemnom odjeljenju zatvorenik se upisuje u matičnu knjigu i za njega se formira lični list.

(3) Ustanova omogućava zatvoreniku da se po prijemu javi porodici ili licu koje on odredi.

(4) Zatvorenik se bez obzira na visinu izrečene kazne zatvora i bez njegovog pristanka fotografiše.

(5) Zatvorenik koji izdržava kaznu zatvora do godinu dana, može se zadržati u prijemnom odjeljenju najduže 15 dana, a zatvorenici koji izdržavaju kaznu zatvora preko godinu dana, najduže 30 dana.

Član 84

(1) U toku boravka u prijemnom odjeljenju, radnici odjeljenja na jasan i razumljiv način upoznaju zatvorenika sa odredbama ovog zakona i podzakonskim aktima iz oblasti izvršenja sankcija, a posebno sa pravima, dužnostima i obavezama zatvorenika u toku izdržavanja kazne zatvora.

(2) Zatvorenik - strani državljanin, odmah po prijemu na izdržavanje kazne zatvora upoznaje se sa pravom da može ostvariti kontakt sa diplomatsko-konzularnim predstavnikom svoje države ili predstavnikom države koja štiti njegove interese, uz uslov reciprociteta.

(3) Odredbe ovog zakona, Pravilnika o kućnom redu za izdržavanje kazne zatvora i drugi propisi koji se odnose na prava i dužnosti zatvorenika treba da budu dostupni zatvorenicima tokom izdržavanja kazne zatvora.

Član 85

(1) Na osnovu rezultata proučavanja ličnosti zatvorenika koje obavlja tim stručnjaka prijemnog odjeljenja vrši se procjena rizika zatvorenika i utvrđuje prijedlog programa postupanja, koji odobrava direktor Ustanove na zvaničnom rasporedu.

(2) Zvaničnom rasporedu prisustvuju direktor Ustanove i njegovi pomoćnici, stručni tim prijemnog odjeljenja, vaspitači i referent za zapošljavanje zatvorenika.

(3) Na zvaničnom rasporedu zatvoreniku se saopštava vaspitni kolektiv, radno mjesto, intenzitet vaspitnog rada, datum sticanja formalnih uslova za odlučivanje o pogodnostima, kao i druge informacije koje su bitne za njegovo uključenje u zatvorenički kolektiv.

(4) Promjene u programu postupanja prema zatvoreniku odobrava direktor Ustanove na prijedlog službe tretmana.

4. Standardi smještaja, higijenski uslovi

Član 86

(1) Zatvoreniku se obezbjeđuje smještaj u zajedničkim prostorijama za spavanje, osim u slučajevima predviđenim članom 10. stav 2. ovog zakona.

(2) Zajednički boravak zatvorenika može se obezbijediti na radnom mjestu, u procesu obrazovnih aktivnosti, objedovanja, tokom slobodnih aktivnosti u dnevnom boravku i krugu Ustanove, upražnjavanju vjerskih potreba i sličnim prilikama, vodeći računa da se ne derogiraju razlozi zbog kojih osuđeni izdržava kaznu zatvora odvojeno od drugih.

(3) Zatvoreniku se obezbjeđuje poseban krevet, posteljina, dostupnost pitke vode, kao i ostali sanitarni uslovi neophodni za održavanje lične i kolektivne higijene.

(4) Smještaj zatvorenika treba da odgovara higijenskim zahtjevima predviđenim ovim zakonom i mjesnim klimatskim prilikama, na način da se omogući korišćenje prikladnih prostorija i uređaja za redovno održavanje lične higijene, redovno brijanje i šišanje i kupanje pri temperaturi koja odgovara klimatskim uslovima i razmacima koji omogućavaju normalno održavanje lične higijene, a zatvoreniku sa invaliditetom osigurava se smještaj primjeren vrsti i stepenu njegove invalidnosti.

(5) U prostorijama u kojima borave zatvorenici moraju se obezbijediti zdravstveni i higijenski uslovi, dovoljna količina svježeg vazduha, grijanje, ventilaciju.

(6) U prostorijama za kolektivno izdržavanje kazne zatvora, svakom zatvoreniku potrebno je obezbijediti najmanje 4 m², odnosno ne manje od 10 m³ prostora, a u prostorijama sa jednokrevetnim smještajem za lični prostor za svakog zatvorenika potrebno je obezbijediti 6 m² prostora.

(7) Prostorije u kojima zatvorenici borave moraju biti dovoljno osvijetljene prirodnim i vještačkim svjetlom da omogućava čitanje i rad bez smetnji za vid, a vještačko osvjetljenje mora odgovarati postojećim standardnim normama.

Član 87

(1) Porodilje i majke koje njeguju djecu u toku izdržavanja kazne zatvora, smještaju se odvojeno od ostalih zatvorenica.

(2) Zatvorenicima sa posebnim potrebama obezbjeđuje se smještaj primjeren vrsti i stepenu njihovih posebnih potreba.

Član 88

(1) Ustanove se održavaju u higijenski ispravnim uslovima.

(2) Ustanova obezbjeđuje opšti pribor i sredstva za čišćenje da bi zatvorenici mogli propisno održavati i redovno čistiti prostorije u kojima borave i rade.

(3) Raspored održavanja svih dijelova Ustanove i prostorija organizuje se i propisuje kroz dnevni raspored aktivnosti zatvorenika.

Član 89

U skladu sa odredbama ovog zakona koje se odnose na zatvorenike, posebna pažnja posvećuje se potrebama žena zatvorenica, u smislu njihovih fizičkih, stručnih, socijalnih i psiholoških potreba prilikom donošenja odluka koje se tiču bilo kojeg aspekta njihovog boravka u Ustanovi.

Član 90

(1) Raspoređivanje zatvorenika u prostorije za zajednički boravak i spavaonice sprovodi se uz pažljivu ocjenu svih okolnosti, posebno imajući u vidu, uzrast, lične osobine i sklonosti, kao i druga svojstva od kojih zavisi pozitivan međusobni uticaj i odsustvo opasnosti od međusobnog fizičkog i psihičkog ugrožavanja.

(2) Smještaj svih zatvorenika obezbjeđuje se u skladu sa izvršenom procjenom rizika.

(3) Ustanove, u skladu sa tipom i karakterom obezbjeđuju tehnički nadzor zatvorenika, pritvorenika i maloljetnika u zajedničkim prostorijama za boravak, poštujući njihovo pravo na privatnost.

(4) U slučajevima bilo kakve sumnje da zatvorenik kod sebe ili u prostoriji u kojoj boravi krije nedozvoljene predmete ili materije, nad zatvorenikom i njegovim stvarima može se izvršiti pretres od ovlašćenog radnika Ustanove.

Član 91

Direktor Ustanove, na prijedlog doktora medicine u Ustanovi, zbog zdravstvenih razloga može odobriti nošenje brade uz redovno i uredno održavanje onoliko vremena koliko to zahtijevaju zdravstveni razlozi.

5. Ishrana, odjeća i obuća

Član 92

(1) Ishrana zatvorenika, pritvorenika i maloljetnika obezbjeđuje se u pravilnim razmacima, pripremljena u obrocima koji kvantitetom i kvalitetom zadovoljavaju prehrambene i higijenske standarde, a primjereni su dobi, zdravlju, vjerskim i kulturnim zahtjevima.

(2) Hrana se dijeli u tri obroka kojima se zatvorenicima obezbjeđuje ishrana vrijednosti od najmanje 12.500 džula dnevno, a za maloljetnike 14.500 džula.

(3) Zatvorenicima koji rade na težim poslovima obezbjeđuje se pojačana ishrana, a bolesnima, trudnicama i porodiljama po vrsti i količini koju odredi doktor medicine u Ustanovi ili drugo stručno lice.

(4) Kvalitet i kvantitet hrane svakog dana provjerava zdravstveni radnik ili drugo stručno lice i svoje zapažanje unosi u kontrolnu knjigu.

(5) Ustanove vrše redovnu kontrolu hrane, vode, lične higijene zatvorenika, te higijene smještaja, odjeće i posteljine, higijene kruga, radionica i drugih prostorija u kojima borave i rade zatvorenici.

Član 93

(1) Zatvorenicima se može obezbijediti besplatno rublje, odjeća i obuća koji su prilagođeni mjesnim klimatskim uslovima i godišnjem dobu.

(2) Zatvorenicima koji kaznu zatvora izdržavaju u odjeljenjima sa posebnim režimom izdržavanja kazne zatvora, Ustanova obezbjeđuje posebno rublje, odjeću i obuću, vodeći računa o uslovima iz stava 1. ovog člana.

(3) Ako to zahtijevaju poslovi koje obavljaju, zatvorenici imaju pravo na posebna radna odijela i drugu odgovarajuću zaštitnu opremu.

(4) U vrijeme korišćenja pogodnosti van Ustanove, zatvorenici nose vlastitu odjeću.

(5) Odredbe o ishrani, odjeći, obući i rublju propisuju se Pravilnikom o kućnom redu za izdržavanje kazne zatvora.

Član 94

(1) U Ustanovi se može organizovati rad prodavnice - kantine u kojoj zatvorenici, pritvorenici i maloljetnici mogu kupovati prehrambene artikle i druge predmete za ličnu upotrebu.

(2) Ukoliko u Ustanovi nema prodavnice, direktor Ustanove obezbjeđuje nabavku navedenih artikala na drugi odgovarajući način.

6. Pravo na kontakte sa spoljnim svijetom, pravna pomoć, biračko pravo, zadovoljavanje vjerskih potreba i rad zatvorenika i prava po osnovu rada

Član 95

(1) U interesu nesmetanog sprovođenja tretmana, na prijedlog službe tretmana i po odobrenju direktora Ustanove, zatvorenici imaju pravo

kontaktiranja sa članovima porodice i drugim licima koja mogu pozitivno uticati na tok izdržavanja kazne zatvora.

(2) Kontakti iz stava 1. ovog člana ostvaruju se putem posjeta, pisama i telefona, u skladu sa Pravilnikom o kućnom redu za izdržavanje kazne zatvora, koji donosi ministar.

Član 96

(1) Zatvorenik, bez ograničenja, ima pravo na dopisivanje sa članovima svoje porodice.

(2) U Ustanovama zatvorenog tipa i zatvorenim odjeljenjima Ustanove, ako to nalažu razlozi bezbjednosti, direktor Ustanove može donijeti odluku da se pisma i telefonski razgovori kontrolišu, o čemu obavještava zatvorenika.

(3) O odlukama direktora Ustanove iz stava 2. ovog člana vodi se posebna evidencija.

(4) Licima iz stava 1. ovog člana, direktor Ustanove može iz razloga bezbjednosti uskratiti posjete, dopisivanje i telefonske razgovore, za vrijeme dok svi razlozi, traju o čemu obavještava zatvorenika.

(5) Zatvorenik ima pravo da ga posjeti advokat koji ga zastupa u ostvarivanju njegovih prava.

Član 97

(1) Zatvorenici imaju pravo da primaju posjetu članova uže porodice dva puta u toku mjeseca, a na prijedlog službe tretmana i po odobrenju direktora Ustanove, izuzetno, i druga lica koja mogu pozitivno uticati na tok izdržavanja kazne zatvora.

(2) Zatvorenik, koji je strani državljanin ili lice bez državljanstva ima pravo da ga posjeti diplomatsko-konzularni predstavnik njegove države, ili države koja štiti njegove interese, u skladu sa međunarodnim propisima.

(3) Ako razlozi bezbjednosti zahtijevaju, prilikom obavljanja posjete ovlašćeni radnik Ustanove može da izvrši pretres posjetioca.

(4) Broj posjetilaca može se ograničiti do broja kojim se osigurava bezbjednost i red Ustanove, kao i bezbjednost posjetioca.

(5) Posjetilac pri svakoj posjeti mora dokazati svoj identitet.

(6) Pravilnikom o kućnom redu za izdržavanje kazne zatvora određuje se vrijeme, način i dužina trajanja posjete koju primaju zatvorenici.

Član 98

(1) Na prijedlog službe tretmana, u zavisnosti od klasifikaciono-stimulativne grupe zatvorenika, direktor Ustanove može zatvorenicima jednom mjesečno, u trajanju do pet sati, odobriti boravak u posebnoj prostoriji za intimne posjete sa bračnim/vanbračnim drugom ili boravak sa članovima porodice u posebnim prostorijama koje su namjenski opremljene za posjetu maloljetne djece.

(2) Za vrijeme izdržavanja disciplinske mjere upućivanja u samicu i za vrijeme izdržavanja mjere usamljenja, zatvorenik nema pravo na boravak sa bračnim/vanbračnim drugom u posebnoj prostoriji za intimne posjete.

(3) Odobravanje, korišćenje i izgled posebne prostorije za intimne posjete i posebne prostorije za boravak zatvorenika sa članovima uže porodice propisuju se Pravilnikom o kućnom redu za izdržavanje kazne zatvora.

(4) Posjeta iz stava 1. ovog člana, na zajednički prijedlog službe tretmana i službe obezbjeđenja, može se odobriti zatvoreniku koji izdržava kaznu doživotnog zatvora, najviše dva puta u klasifikacionom periodu, u trajanju do dva sata, ako je prethodno najmanje dva puta uzastopno bio klasifikovan u najbolju klasifikaciono-stimulativnu grupu.

Član 99

(1) Zatvorenik ima pravo na prijem paketnih pošiljki koje se uz njegovo obavezno prisustvo pregledaju prije uručenja, u skladu sa Pravilnikom o kućnom redu za izdržavanje kazne zatvora.

(2) Predmeti iz paketne pošiljke, čije držanje i posjedovanje nije dozvoljeno, oduzimaju se i deponuju, o čemu se zatvoreniku izdaje potvrda.

Član 100

(1) Zatvorenik ima pravo na podnošenje pritužbi i drugih podnesaka direktoru Ustanove u vezi sa ostvarivanjem svojih prava i zakonom zaštićenih interesa koji se tiču izvršenja kazne zatvora, bez bojazni da će zbog toga trpjeti štetne posljedice.

(2) Ukoliko zatvorenik nije dobio odgovor na upućenu pritužbu ili molbu ili nije zadovoljan odlukom, može podnijeti pismenu pritužbu Ministarstvu ili Instituciji ombudsmana za ljudska prava (u daljem tekstu: Ombudsman), putem Ustanove ili preko advokata po svom izboru.

(3) Zatvorenik ima pravo da bez prisustva službenih lica Ustanove razgovara sa ovlašćenim službenicima - inspektorima Ministarstva koji vrše nadzor, Ombudsmanom i braniocem po svom izboru.

(4) O podnescima iz st. 1. i 2. ovog člana vodi se evidencija.

(5) Način postupanja sa pritužbama i drugim podnescima propisuje se Pravilnikom o postupanju sa pritužbama i drugim podnescima zatvorenika, koji donosi ministar.

Član 101

Pri ispitivanju pritužbi i drugih podnesaka zatvorenika utvrđuju se sve okolnosti od značaja za pravilnu ocjenu njihovih navoda, a naročito:

1) da li su postupanjem zaposlenih Ustanove povrijeđena prava predviđena Ustavom Republike Srpske, zakonom ili drugim propisom kojim su uređena prava i obaveze zatvorenika,

2) da li su prema podnosiocu pritužbe i podnesaka primijenjena Standardna minimalna pravila UN o postupanju sa zatvorenicima, Standardi CPT-a, Preporuke Komiteta ministara zemljama članicama u vezi sa zatvorskim pravilima, kao i preporuke Evropskog komiteta za sprečavanje mučenja i nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja,

3) da li su poštovana ljudska prava i da li je čovječno postupano, uz očuvanje tjelesnog i duševnog zdravlja ove kategorije lica,

4) da li su prema tim licima primijenjeni jednak tretman i jednaki uslovi boravka i rada u Ustanovi,

5) da li se pravilno primjenjuju odredbe o kućnom redu, pogodnostima, godišnjem odmoru, kao i sva druga pitanja u vezi sa radom, nastavom, sportskim, kulturnim, informativnim i drugim sličnim okolnostima,

6) da li se pravilno primjenjuju i sva druga prava koja proizlaze iz zakona ili podzakonskih akata iz navedenog područja ili obavezujućih međunarodnih dokumenata koje je Bosna i Hercegovina potpisala.

Član 102

Ustanova obezbjeđuje stručno lice za pružanje pravne pomoći zatvorenicima radi preduzimanja potrebnih radnji za zaštitu njihovih prava i zakonom zaštićenih interesa u vezi sa izdržavanjem kazne zatvora.

Član 103

(1) Direktor Ustanove obezbjeđuje da zatvorenici ostvaruju svoje biračko pravo na izborima za sve nivoe vlasti, u mjeri u kojoj to pravo nije ograničeno važećim Izbornim zakonom.

(2) Radi ostvarivanja prava iz stava 1. ovog člana, direktor Ustanove ili lice koje on ovlasti, kontaktira nadležnu Izbornu komisiju u vezi sa načinom, vremenom ili drugim neophodnim radnjama za sprovođenje procedure glasanja unutar Ustanove.

Član 104

(1) Svaki zatvorenik ima pravo da zadovoljava svoje vjerske potrebe, da prisustvuje vjerskim obredima ili skupovima organizovanim unutar Ustanove, da se moli prema propisima vjerskih zajednica i da koristi vjersku literaturu.

(2) Ustanove obezbjeđuju odgovarajuće uslove za obavljanje vjerskih obreda u dogovoru sa nadležnim predstavnikom određene vjerske zajednice koje su kao takve registrovane na teritoriji Republike Srpske, odnosno Bosne i Hercegovine.

(3) Vrijeme, trajanje, način korišćenja i druga pitanja od interesa za ostvarivanje prava iz ovog člana uređuju se Pravilnikom o kućnom redu za izdržavanje kazne zatvora.

Član 105

(1) Zatvorenicima sposobnim za rad i koji su pristali na radno angažovanje, u skladu sa njihovim zdravstvenim i radnim sposobnostima, stečenim znanjima, mogućnostima Ustanove, privredno-instruktorska služba omogućava i organizuje radno angažovanje i stručnu obuku u radionicama i pogonima Ustanove, ekonomijama, farmama i slično kao i radilištima unutar i van kruga Ustanove.

(2) Rad zatvorenika u Ustanovama mora biti koristan i neće se koristiti kao kazna, i istom se pristupa kao pozitivnom elementu tretmana kojim se zatvorenik podstiče u održavanju i sticanju stručnog znanja i radnog iskustva, stručnog osposobljavanja, kao i zadovoljenja njegovih fizičkih i duševnih potreba.

(3) Na osnovu mišljenja doktora medicine u Ustanovi i pojedinačnog programa tretmana, zatvorenik koji je pristao na rad raspoređuje se na radno mjesto čija organizacija i način rada treba biti što sličniji organizaciji i načinu rada na slobodi.

(4) Direktor Ustanove, uz saglasnost ministra, donosi akt o sistematizaciji radnih mjesta za zatvorenike u kojem je za svako radno mjesto utvrđena kategorija svih poslova i radnih zadataka na kojima rade zatvorenici.

Član 106

(1) Radno angažovanje zatvorenika ostvaruje se u okviru privredne jedinice u Ustanovi i van Ustanove, kao i na poslovima od zajedničkog interesa za život i rad zatvorenika i predviđenim programom postupanja.

(2) Uz saglasnost ministra ili lica koje ovlasti, Ustanova može za zatvorenike organizovati pogone i radilišta i van sjedišta Ustanove, ukoliko su obezbijeđeni uslovi za izvršenje kazne zatvora propisani ovim zakonom.

(3) Za radno angažovanje zatvorenika van Ustanove, dozvolu za rad izdaje direktor Ustanove.

7. Privredne jedinice

Član 107

(1) U okviru privredno-instruktorske službe u Ustanovi, osnivaju se privredne jedinice za ostvarivanje ciljeva iz čl. 105. i 106. ovog zakona.

(2) Svrha osnivanja privrednih jedinica jeste da zatvorenici koji žele da rade za vrijeme izdržavanja kazne zatvora steknu, odnosno održe i povećaju svoje radne sposobnosti, radne navike i stručna znanja, radi lakšeg uključivanja u život i rad nakon otpuštanja sa izdržavanja kazne zatvora.

(3) Obuka za rad i zapošljavanje zatvorenika obavlja se u okviru registrovanih djelatnosti u skladu sa opštim propisima za svaku pojedinu djelatnost.

(4) Proizvodi i usluge iz rada privredne jedinice mogu se koristiti za vlastite potrebe Ustanove, kao i za potrebe drugih Ustanova.

(5) Privredna jedinica proizvode i usluge može prodavati na tržištu.

Član 108

(1) Privrednu jedinicu osniva i ukida Ustanova, uz prethodnu saglasnost ministra.

(2) Privredna jedinica može se osnovati ako su obezbijeđena sredstva za osnivanje i početak rada.

(3) Ministar odobrava prijedlog liste djelatnosti kojim će se baviti privredna jedinica.

Član 109

Privredna jedinica se organizuje na način da postizanje ekonomske koristi od rada zatvorenika ne šteti ostvarenju svrhe izvršenja sankcije.

Član 110

(1) Akt o osnivanju privredne jedinice sadrži obavezno:

1) naziv i sjedište osnivača,

2) poslovni naziv pod kojim će poslovati privredna jedinica,

3) sjedište privredne jedinice,

4) djelatnosti kojom će se baviti privredna jedinica,

5) iznos sredstava koja se obezbjeđuju za osnivanje privredne jedinice i početak rada i način njihovog obezbjeđivanja, odnosno novčana vrijednost i opis nenovčanih uloga privredne jedinice,

6) ovlašćenja privredne jedinice u pravnom prometu,

7) odgovornost privredne jedinice u pravnom prometu,

8) granice ovlašćenja lica koje zastupa privrednu jedinicu.

(2) O promjeni djelatnosti privredne jedinice odlučuje osnivač, uz prethodnu saglasnost Ministarstva, u skladu sa opštim propisima.

Član 111

(1) Privredna jedinica upisuje se u sudski registar.

(2) Privredna jedinica se u svom poslovanju služi poslovnim nazivom.

(3) Rad privredne jedinice obavlja se u okviru registrovanih djelatnosti, u skladu sa opštim propisima za svaku pojedinu djelatnost.

Član 112

(1) Radom privredne jedinice rukovodi pomoćnik direktora za privredno-instruktorsku službu (u daljem tekstu: pomoćnik direktora).

(2) Pomoćnik direktora neposredno organizuje rad privredne jedinice, zastupa privrednu jedinicu i za svoj rad odgovara direktoru Ustanove.

(3) Finansijsko poslovanje privredne jedinice vrši se preko računa posebnih namjena u okviru sistema Jedinstvenog računa trezora Republike Srpske.

(4) Privredna jedinica uspostavlja sistem računovodstva i finansijskog izvještavanja, u skladu sa propisima kojima se uređuje računovodstvo i finansijsko izvještavanje budžetskih korisnika.

Član 113

Zatvorenici koji rade u okviru privredne jedinice imaju pravo na naknadu za svoj rad, u skladu sa Pravilnikom o kućnom redu za izdržavanje kazne zatvora.

Član 114

Sredstva ostvarena u okviru privredne jedinice koriste se za:

1) obezbjeđenje sredstava privrednim jedinicama za rad i poslovanje,

2) finansiranje dijela izdržavanja kazni zatvora zatvorenika,

3) učešće u finansiranju potrebnih aktivnosti za funkcionisanje Ustanove,

4) učešće u izgradnji i opremanju objekata za izvršenje sankcija, dogradnju i adaptaciju postojećih objekata,

5) investicije u privrednim jedinicama.

Član 115

(1) Privredna jedinica zbog proširenja djelatnosti ili rekonstrukcije može kod banke i drugih finansijskih organizacija koristiti zajmove i kredite samo pod uslovom da je program odobren od osnivača, uz prethodnu saglasnost Ministarstva.

(2) Ugovor o kreditu ili zajmu za investiciona ulaganja, privredna jedinica može zaključiti, uz prethodnu saglasnost Ministarstva i Ministarstva finansija.

Član 116

(1) U izuzetnim slučajevima, zatvoreniku koji izdržava kaznu zatvora do šest mjeseci može se odobriti da za vrijeme izdržavanja kazne zatvora nastavi da obavlja poslove u pravnom licu u kome je te poslove obavljao u vrijeme pozivanja na izdržavanje kazne zatvora, pod uslovom da počinjeno krivično djelo nije u vezi sa tim poslovima i da ranije nije osuđivano.

(2) Na zahtjev pravnog lica u kome je zatvorenik bio zaposlen, uz pristanak zatvorenika i po pribavljenom mišljenju Ustanove, odobrenje iz stava 1. ovog člana donosi ministar ili lice koje on ovlasti.

(3) Međusobna prava i obaveze Ustanove sa pravnim licem koje angažuje zatvoreničku radnu snagu regulišu se ugovorom.

Član 117

(1) Radno vrijeme zatvorenika je do 40 sati sedmično.

(2) Izuzetno, radno vrijeme, uz saglasnost ili na zahtjev zatvorenika može trajati i duže, samo u slučajevima i pod uslovima određenim zakonom, o čemu odlučuje direktor Ustanove.

(3) Za zatvorenike koji pohađaju nastavu opšteg ili stručnog obrazovanja radno vrijeme ne može biti duže od 30 sati sedmično.

(4) Van radnog vremena, zatvorenici se mogu zaposliti dva sata dnevno na poslovima održavanja čistoće prostorija i drugim tekućim poslovima u Ustanovi i za taj rad ne primaju naknadu.

(5) Rad zatvorenika za vrijeme izdržavanja kazne zatvora ne uračunava se u radni staž.

(6) Zatvorenici koji rade imaju dnevni, sedmični i godišnji odmor, kao i pravo na naknadu za svoj rad.

(7) Za pronalaske, tehnička unapređivanja i djela intelektualne svojine ostvarena za vrijeme izdržavanja kazne zatvora, zatvoreniku pripadaju prava po opštim propisima.

(8) Način korišćenja, trajanja i druga pitanja u vezi sa odmorom, te način utvrđivanja naknade za rad propisuje se Pravilnikom o kućnom redu za izdržavanje kazne zatvora.

Član 118

(1) Zatvorenicima koji ne rade zbog svoje nesposobnosti i socijalno ugroženim licima, Ustanova obezbjeđuje sredstva za održavanje lične higijene.

(2) Zatvorenicima koji obole na radu ili u vezi sa radom u toku izdržavanja kazne zatvora u Ustanovi pripada naknada za vrijeme spriječenosti za rad po propisima o zdravstvenom osiguranju, osim u slučaju samopovređivanja.

Član 119

(1) Od naknade za rad zatvorenika, 5% se odvaja kao obavezna ušteđevina i polaže se i čuva na depozitu zatvorenika.

(2) Ostalim dijelom naknade za rad zatvorenik raspolaže u skladu sa Pravilnikom o kućnom redu.

(3) Izuzetno od odredbe iz stava 1. ovog člana, predmet izvršenja može biti polovina mjesečne naknade za rad na osnovu izvršne odluke nadležnog suda, po kojoj zatvorenik ima obavezu davati izdržavanje, odnosno nadoknaditi štetu prouzrokovanu krivičnim djelom ili podmiriti druge obaveze.

(4) Na naknadu za rad zatvorenika ne plaćaju se porezi i doprinosi.

Član 120

(1) Zatvorenici imaju pravo na osiguranje od nesreće na poslu i profesionalnog oboljenja pod istim uslovima kao i radnici koji su zaposleni u drugim pravnim licima ili drugim organizacijama.

(2) Mjere zaštite na radu zatvorenika primjenjuju se po opštim propisima.

8. Zdravstvena zaštita

Član 121

(1) Zatvorenicima tokom izdržavanja kazne zatvora obezbjeđuje se zdravstvena zaštita, a liječenje zatvorenika sprovodi se uz njegov pristanak.

(2) Troškove liječenja snosi Ustanova, osim ako je do narušavanja zdravlja došlo samopovređivanjem ili u slučaju zatvorenika kod kojih su sredstva za zdravstvenu zaštitu već obezbijeđena uplatom doprinosa Fondu zdravstvenog osiguranja Republike Srpske ili iz drugih izvora utvrđenih posebnim zakonima, a kroz status obavezno osiguranih lica u skladu sa Zakonom o zdravstvenom osiguranju koji im nije prestao stupanjem na izdržavanje kazne zatvora.

(3) Zatvorenici imaju pravo na liječenje, popravku i vađenje zuba.

(4) Stomatološka protetika, ortopedska pomagala, dioptrijske naočare, slušni aparat ili drugo pomagalo obezbjeđuju se o trošku zatvorenika, u skladu sa propisima iz oblasti zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja.

(5) Ako zatvorenik nema sredstava za nabavku pomagala iz stava 4. ovog člana, a prema mišljenju doktora medicine u Ustanovi nabavka se ne može odgoditi bez opasnosti po zdravlje, troškove nabavke snosi Ustanova.

Član 122

(1) Kada ne postoji mogućnost liječenja u Ustanovi i mogućnost obavljanja potrebnog specijalističkog pregleda, zatvorenik se upućuje u odgovarajuću zdravstvenu ustanovu.

(2) Konačnu odluku o upućivanju zatvorenika u zdravstvenu ustanovu radi liječenja donosi doktor medicine u Ustanovi.

(3) U slučaju iz stava 1. ovog člana, na prijedlog službe obezbjeđenja, direktor Ustanove nalaže radnje, mjere i postupke za bezbjedno sprovođenje zatvorenika do zdravstvene ustanove, obezbjeđenje u toku specijalističkog pregleda, liječenja i hospitalizacije, kao i obezbjeđenje tokom sprovođenja zatvorenika do Ustanove.

(4) Kada to razlozi bezbjednosti zahtijevaju, na zahtjev direktora Ustanove, pomoć pripadnicima službe obezbjeđenja Ustanove mogu pružiti pripadnici Ministarstva unutrašnjih poslova ili Sudske policije.

(5) O smještaju zatvorenika u stacionar Ustanove odlučuje doktor medicine u Ustanovi.

(6) Vrijeme provedeno na liječenju u zdravstvenoj ustanovi uračunava se u izdržavanje kazne zatvora.

Član 123

(1) Zatvorenik može tražiti odobrenje za specijalistički pregled o svom trošku, ako takav pregled nije odredio doktor medicine u Ustanovi.

(2) Specijalistički pregled iz stava 1. ovog člana odobrava direktor Ustanove.

(3) Odobreni specijalistički pregled vrši se u prisustvu zdravstvenog radnika Ustanove.

Član 124

(1) Zatvorenicama za vrijeme trudnoće, porođaja i materinstva obezbjeđuje se stručna zdravstvena njega.

(2) Ukoliko je dijete rođeno u Ustanovi, ta činjenica se ne navodi u izvodu iz matične knjige rođenih.

(3) Zatvorenica-majka može zadržati dijete do djetetovih navršenih dvije godine života, poslije čega se dijete, u sporazumu sa majkom, predaje porodici ili organu socijalne zaštite nadležnom po mjestu prebivališta, odnosno boravišta majke.

(4) Direktor Ustanove, po preporuci doktora medicine u Ustanovi može zatvorenici-majci u slučaju liječenja novorođenčeta odobriti boravak u zdravstvenoj ustanovi.

(5) Troškove liječenja djeteta koje boravi sa zatvorenicom-majkom u Ustanovi do navršene druge godine života obezbjeđuje Ustanova, ukoliko troškove ne može obezbijediti drugi roditelj.

Član 125

(1) Zatvorenik koji za vrijeme izdržavanja kazne zatvora duševno oboli ili pokazuje teške psihičke smetnje, smješta se u specijalizovanu zdravstvenu ustanovu - Zavod za forenzičku psihijatriju Sokolac, na osnovu rješenja direktora Ustanove.

(2) Rješenje iz stava 1. ovog člana direktor Ustanove donosi na prijedlog doktora medicine u Ustanovi ili specijaliste psihijatrije koga angažuje Ustanova.

(3) U Zavodu za forenzičku psihijatriju Sokolac zatvorenik ostaje dok traju razlozi zbog kojih je smješten u ovu ustanovu, a ako je liječenje završeno prije isteka kazne zatvora, nastavlja se sa izvršenjem kazne zatvora u Ustanovi.

(4) Troškove liječenja zatvorenika u Zavodu za forenzičku psihijatriju Sokolac snosi Ustanova.

(5) Ukoliko nakon isteka kazne zatvora i dalje postoje zdravstveni razlozi za ostanak zatvorenika na liječenju u Zavodu za forenzičku psihijatriju Sokolac, Ustanova će izvršiti otpust lica, a dokumentaciju o otpustu zajedno sa ličnim stvarima zatvorenika dostaviti uz zapisnik i predati u Zavod za forenzičku psihijatriju Sokolac.

Član 126

(1) Kada je to u interesu zdravlja zatvorenika, doktor medicine u Ustanovi može odrediti da se zatvorenik fizički ograniči u kretanju upotrebom odgovarajuće odjeće ili kaiševa koji se u tu svrhu upotrebljavaju u zdravstvenim ustanovama.

(2) Sredstva za ograničavanja kretanja iz stava 1. ovog člana mogu se koristiti samo kao mjera iz zdravstvenih razloga, po nalogu i pod kontrolom doktora medicine u Ustanovi, da bi se spriječilo samopovređivanje ili napad na druga lica ili uništavanje imovine od zatvorenika.

(3) Sredstva za ograničavanja kretanja mogu se koristiti najduže 12 sati u kontinuitetu.

(4) O svakoj upotrebi sredstava za ograničavanje kretanja sačinjava se izvještaj koji se čuva u zdravstvenom kartonu zatvorenika, a jedan primjerak se dostavlja Ministarstvu.

(5) Sredstva za ograničavanje kretanja ne mogu se upotrebljavati kao kazna.

Član 127

(1) Zatvorenik ima pravo da bude upoznat sa nalazima o svom zdravstvenom stanju i sadržinom zdravstvenog kartona.

(2) Ako zbog ozbiljne ugroženosti zdravlja ili života zatvorenik nije u mogućnosti da obavijesti bračnog druga ili drugog člana porodice, odnosno drugo lice koje on odredi, Ustanova bez odgađanja obavještava ta lica.

Član 128

(1) Po otpustu zatvorenika sa izdržavanja kazne zatvora zdravstveni karton zatvorenika sa svim prilozima trajno se čuva u sklopu arhiviranog ličnog lista zatvorenika.

(2) Originalni zdravstveni nalazi i mišljenja iz zdravstvenih ustanova koje je zatvorenik donio po prijemu u Ustanovu ili ih je donio u toku izdržavanja kazne zatvora, vraćaju se zatvoreniku pri otpustu sa izdržavanja kazne zatvora, nakon što se prethodno kopiraju i ovjere radi deponovanja u zdravstveni karton zatvorenika.

(3) Po isteku kazne zatvora, na zahtjev zatvorenika, zatvoreniku se dostavlja kopirana zdravstvena dokumentacija.

(4) U slučaju smrti zatvorenika, pravo na dokumentaciju iz st. 2. i 3. ovog člana ima porodica zatvorenika.

Član 129

(1) U slučaju smrti zatvorenika, Ustanova bez odgađanja obavještava nadležno tužilaštvo, bračnog druga ili drugog člana porodice, sud koji je osuđenog uputio na izdržavanje kazne zatvora i matičara nadležnog po mjestu sjedišta Ustanove ili po mjestu gdje je nastupila smrt.

(2) Posmrtni ostaci predaju se porodici.

(3) Ako članovi porodice ne žele da prihvate posmrtne ostatke, umrli se sahranjuje na mjesnom groblju o trošku Ustanove.

Član 130

(1) Zdravstvena služba Ustanove podnosi odgovarajuće izvještaje nadležnim organima i institucijama, u skladu sa propisima iz oblasti zdravstvene zaštite.

(2) Zdravstvena služba direktoru Ustanove podnosi:

1) periodične izvještaje o zdravstvenom stanju zatvorenika, pritvorenika i maloljetnika,

2) izvještaj da je fizičko ili duševno stanje zatvorenika narušeno ili ugroženo zbog dužine ili načina izdržavanja kazne i da preporuči mjere za postupanje sa tim licem,

3) nalaze i preporuke o količini i kvalitetu hrane za zatvorenike, pritvorenike i maloljetnike,

4) nalaze i preporuke o poboljšanju higijene zatvorenika, pritvorenika i maloljetnika u Ustanovi, stanju sanitarnih prostorija i uređaja, grijanja, osvjetljenja i ventilacije prostorija u kojima ova lica borave.

(3) Direktor Ustanove bez odgađanja preduzima mjere koje mu preporuči zdravstvena služba.

Član 131

Doktor medicine u Ustanovi:

1) pregleda svakog zatvorenika, pritvorenika i maloljetnika odmah nakon prijema u Ustanovu i prije otpuštanja iz Ustanove,

2) prilikom prijema u Ustanovu i kada je to potrebno, utvrđuje da li je zatvorenik, pritvorenik i maloljetnik fizički ili duševno obolio i procjenjuje njegovu radnu sposobnost,

3) odmah pregleda zatvorenike, pritvorenike i maloljetnike koji se žale da su bolesni ili da postoje indikacije na bolest,

4) svakodnevno pregleda zatvorenike, pritvorenike i maloljetnike koji su bolesni ili odbijaju hranu ili vodu,

5) kontroliše smještaj, ishranu, higijenu, sanitarne i druge uslove od kojih zavisi zdravlje zatvorenika,

6) vodi posebnu evidenciju o povredama zatvorenika, pritvorenika i maloljetnika i obavještava direktora Ustanove o bilo kom znaku ili indiciji da je prema zatvoreniku, pritvoreniku i maloljetniku primijenjeno nasilje,

7) u izvještaju o utvrđenim povredama konstatuje i navode zatvorenika, pritvorenika i maloljetnika o načinu nastanka povrede, kao i da iznese svoje mišljenje o povezanosti navoda zatvorenika, pritvorenika i maloljetnika i nastalih povreda,

8) nadzire rad priručne apoteke - skladišta za lijekove i zdravstvenih radnika, koje evidentira, izdaje i daje propisanu terapiju zatvorenicima.

Član 132

(1) Ako zatvorenik ili pritvorenik štrajkuje glađu, o tome se odmah obavještava direktor Ustanove, a u roku od 72 sata obavještava se sud koji vodi postupak i Ministarstvo.

(2) Zatvorenik koji odbije da uzima hranu, smješta se u stacionar ili drugu posebnu prostoriju.

(3) Lice iz stava 2. ovog člana svakodnevno kontroliše doktor medicine u Ustanovi i sve bitne promjene njegovog zdravstvenog stanja unosi u zdravstveni karton, o čemu redovno izvještava direktora Ustanove.

Član 133

(1) Ako usljed odbijanja hrane budu ugrožene vitalne funkcije štrajkača glađu, odluku o preduzimanju neophodnih medicinskih mjera, bez njegovog pristanka donosi doktor medicine u Ustanovi ili stručni tim doktora medicine, kada je to posebnim zakonom ili drugim propisom određeno.

(2) Stručni tim iz stava 1. ovog člana formira doktor medicine u Ustanovi u saradnji i konsultacijama sa direktorom Ustanove i sudom koji vodi krivični postupak, ako zakonom ili drugim propisima nije drugačije određeno.

(3) O potrebi preduzimanja neophodnih medicinskih mjera obavještava se sud koji vodi postupak i Ministarstvo.

(4) Doktor medicine u Ustanovi prilikom postupanja sa zatvorenicima koji štrajkuju glađu osim propisa iz oblasti izvršenja sankcija, uzima u obzir i propise iz oblasti zdravstva u Republici Srpskoj, međunarodne standarde, propise i osnovna načela sa etičkim postupanjem sa licima koja štrajkuju glađu.

(5) Poštujući osnovne etičke principe u postupanju sa licima koja štrajkuju glađu, doktor medicine u Ustanovi svakom štrajkaču objašnjava posljedice gladovanja na njihovo zdravlje, pojašnjavajući im zdravstveno stanje i bolesti koje mogu ozbiljno da ugroze njihovo zdravlje.

Član 134

(1) U slučaju osnovane sumnje na postojanje zaraznih bolesti, konzumiranje alkohola i psihoaktivnih sredstava, od zatvorenika se mogu uzeti uzorci krvi, uzorci ispljuvka i urina, u mjeri neophodnoj za ispitivanje prema pravilima zdravstvene struke, odnosno korišćenja odgovarajućeg testa.

(2) U slučaju osnovane sumnje na konzumiranje alkohola, testiranje se može izvršiti i uređajem za mjerenje količine alkohola u krvi - alkometrom.

(3) Smještaj u posebnu prostoriju ili prostoriju stacionara zbog sumnji na medicinska stanja iz stava 1. ovog člana, kao i testiranje na

zarazne bolesti ili psihoaktivna sredstva, primjenjuju se pod nadzorom doktora medicine u Ustanovi.

9. Obrazovanje zatvorenika i slobodno vrijeme

Član 135

(1) Maloljetnim i mlađim punoljetnim licima koja imaju pravo na osnovno i srednje obrazovanje do nivoa četvrtog stepena, Ustanova organizuje nastavu u skladu sa propisima o osnovnom i srednjem obrazovanju.

(2) Nastava iz stava 1. ovog člana može se organizovati i za ostale zatvorenike za koje je to korisno i potrebno u skladu sa utvrđenim programom postupanja.

(3) Na rad škola koje se osnivaju u Ustanovi primjenjuju se propisi o osnovnom i srednjem obrazovanju Republike Srpske.

(4) Zatvorenici koji završe određenu školu ili steknu kvalifikaciju u Ustanovi dobijaju svjedočanstvo, iz kojeg se ne smije vidjeti da su osnovno i srednje stručno obrazovanje stekli u Ustanovi.

Član 136

(1) Ustanova može organizovati i posebne oblike stručnog osposobljavanja zatvorenika (kurseve, seminare i slično).

(2) Ako to razlozi bezbjednosti dozvoljavaju i ako se programom postupanja ocijeni da je to korisno za postizanje svrhe izvršenja kazne, zatvorenici mogu i studirati na fakultetu.

(3) Troškove školovanja iz stava 2. ovog člana snosi zatvorenik.

Član 137

(1) U cilju sticanja i zadovoljavanja kulturnih, umjetničkih i duhovnih potreba zatvorenika, kao i potreba za sportskim i drugim rekreativnim aktivnostima, u skladu sa svojim mogućnostima, Ustanove obezbjeđuju uslove za korišćenje slobodnog vremena.

(2) U Ustanovi se, u okviru slobodnog vremena mogu organizovati slobodne aktivnosti kao dopunski oblik opšteg i srednjeg stručnog obrazovanja, radi sticanja pozitivnih navika za racionalno korišćenje slobodnog vremena.

(3) Zatvorenicima će se, prema mogućnostima Ustanove, omogućiti samoorganizovanje slobodnog vremena - hobija na vlastiti trošak, ako to ne narušava bezbjednost i red Ustanove i ne ometa druge zatvorenike.

(4) U cilju ostvarivanja aktivnosti iz stava 2. ovog člana, mogu se organizovati sportske, dramske, literarne, muzičke i druge sekcije i održavati priredbe i takmičenja.

(5) Zatvorenicima koji borave ili rade u zatvorenom prostoru omogućava se boravak na otvorenom prostoru u trajanju od najmanje dva sata dnevno.

Član 138

(1) Izrađeni predmeti, umjetničke slike ili druga umjetnička djela zatvorenika koja su nastala u slobodno vrijeme i o trošku zatvorenika, vlasništvo su zatvorenika.

(2) Predmeti iz stava 1. ovog člana mogu uz pismenu saglasnost zatvorenika ostati u vlasništvu Ustanove.

(3) Predmeti iz stava 1. ovog člana nastali u slobodno vrijeme i o trošku Ustanove, ostaju u vlasništvu Ustanove.

(4) U Ustanovi i van sjedišta Ustanove, može se organizovati izložba i prodajna izložba predmeta, umjetničkih slika i drugih umjetničkih djela zatvorenika nastalih u slobodno vrijeme, uz pristanak zatvorenika kao autora.

(5) Sredstva prikupljena od prodaje predmeta iz stava 1. ovog člana pripadaju zatvoreniku, a sredstva prikupljena od prodaje predmeta iz stava 3. ovog člana pripadaju Ustanovi i mogu se koristiti isključivo za nabavku materijala i druge opreme potrebne za slobodne aktivnosti zatvorenika.

Član 139

(1) Ustanova ima biblioteku, koja je na raspolaganju svim zatvorenicima, pritvorenicima i maloljetnicima.

(2) Biblioteka treba da bude snabdjevena širokim asortimanom knjiga za razonodu, kao i stručnom literaturom, koja se u skladu sa mogućnostima Ustanove konstantno dopunjava.

(3) Zatvorenici mogu koristiti dnevnu i periodičnu štampu, svoje knjige i časopise za čitanje, te druga sredstva javnog informisanja.

10. Pogodnosti i uslovi za odobravanje pogodnosti koje se koriste van Ustanove

Član 140

(1) Vodeći se načelom individualizacije izvršavanja kazne zatvora, za dobro ponašanje i zalaganje na radu kao i aktivno učešće u realizaciji programa postupanja, zatvorenicima se mogu odobravati pogodnosti.

(2) Pogodnosti su skup podsticajnih mjera usmjerenih na pružanje povjerenja zatvoreniku u cilju održavanja i promovisanja odnosa sa porodicom, kao i podsticanja ličnog učešća u ostvarivanju programa postupanja, jačanja odgovornosti i samopouzdanja, radi osposobljavanja za samostalni život u skladu sa pravnim poretkom i normama društva.

(3) Pogodnosti iz stava 1. ovog člana mogu biti:

1) pogodnosti koje se koriste u krugu Ustanove,

2) pogodnosti koje se koriste van Ustanove.

(4) Pogodnosti odobrava direktor Ustanove ili lice koje on ovlasti.

(5) Zatvorenicima koji izdržavaju kaznu zatvora po nepravosnažnoj presudi ne mogu se odobravati pogodnosti koje se koriste van Ustanove, sve do njene pravosnažnosti.

(6) Zatvoreniku koji se nalazi na izdržavanju kazne zatvora, a u toku je vođenje drugog krivičnog postupka protiv njega, ne može se odobravati pogodnost koja se koristi van kruga Ustanove sve do okončanja krivičnog postupka koji se vodi, odnosno do donošenja pravosnažne odluke.

(7) Stranim državljanima, licima bez državljanstva i licima sa dvojnim državljanstvom koja imaju prebivalište u stranoj državi ne mogu se odobravati pogodnosti koje se koriste van kruga Ustanove, ukoliko sa državom čiji je zatvorenik državljanin ili dvojni državljanin nije ratifikovan sporazum o međunarodnoj pravnoj pomoći i saradnji u krivičnim stvarima u oblasti izvršenja krivičnih sankcija.

(8) Licima kojima je oduzeto državljanstvo Republike Srpske, odnosno Bosne i Hercegovine, ili koja imaju status lica opasnih po bezbjednost Republike Srpske, odnosno Bosne i Hercegovine, za vrijeme izdržavanja kazne zatvora neće se odobravati pogodnosti van kruga Ustanove za vrijeme trajanja navedenog statusa određenog na osnovu posebnog zakona ili drugog odgovarajućeg propisa.

(9) Zatvorenicima kojima je novčana kazna, izrečena kao glavna ili sporedna kazna, zamijenjena kaznom zatvora, ne mogu se odobravati pogodnosti koje se koriste van kruga Ustanove.

(10) Zatvorenicima kojima je izrečena kazna doživotnog zatvora ne mogu se odobravati pogodnosti koje se koriste van kruga Ustanove.

Član 141

(1) Zatvorenicima koji se nalaze na izdržavanju kazne zatvora mogu se odobravati sljedeće pogodnosti koje se koriste van kruga Ustanove tokom jedne kalendarske godine:

1) slobodan izlaz van kruga Ustanove do 24 sata nakon svakih sedam dana provedenih na izdržanju kazne zatvora (četiri puta u toku mjeseca koji se po pravilu koriste u neradne dane, sa mogućnosti spajanja u vikend-dopust u trajanju do četiri dana),

2) slobodan izlaz u grad u čijem je sjedištu Ustanova, u trajanju do pet sati jednom u mjesecu,

3) dopust do šest dana u toku jedne godine koji se dodjeljuje isključivo kao nagrada za dobro vladanje i ponašanje,

4) vanredni dopust do sedam dana u toku jedne godine izdržavanja kazne zatvora u slučaju teške bolesti ili smrti člana porodice, elementarnih nepogoda ili teških socijalnih slučajeva,

5) slobodan izlaz van kruga Ustanove do dva dana u toku jedne godine izdržavanja kazne zatvora za vjerske praznike,

6) slobodan izlaz van kruga Ustanove jedan dan u toku jedne godine izdržavanja kazne zatvora za praznike u Republici Srpskoj, i praznike u Bosni i Hercegovini,

7) godišnji odmor u krugu porodice.

(2) Pogodnosti iz stava 1. t. 1), 2), 3), 5), 6) i 7) ovog člana smatraju se redovnim pogodnostima, a pogodnost iz stava 1. tačka 4) ovog člana je vanredna pogodnost koja se odobrava samo u izuzetnim slučajevima.

(3) Broj i intenzitet korišćenja pogodnosti van Ustanove, osim pogodnosti iz stava 1. tačka 4) ovog člana dodjeljuju se u skladu sa klasifikaciono-stimulativnom grupom u koju je klasifikovan i raspoređen zatvorenik.

(4) Pravilnik o klasifikaciji i reklasifikaciji zatvorenika donosi ministar.

Član 142

(1) Nakon izdržane jedne polovine pravosnažno izrečene kazne zatvora, pogodnosti koje se koriste van kruga Ustanove mogu se odobravati zatvorenicima:

1) koji su osuđeni na kaznu zatvora u trajanju od deset i više godina, bez obzira na vrstu krivičnog djela,

2) koji su osuđeni na kaznu zatvora u trajanju do deset godina zbog počinjenih krivičnih djela genocida, ratnog zločina, zločina protiv čovječnosti, zločina protiv civilnog stanovništva, ubistva, teškog ubistva, razbojništva, razbojničke krađe, trgovine ljudima, trgovine djecom, krivična djela protiv polnog integriteta, krivična djela seksualnog zlostavljanja i iskorišćavanja djeteta, nasilje u porodici i porodičnoj zajednici, rodoskrvnuće, neovlašćene proizvodnje i prometa opojnih droga, omogućavanje uživanja opojnih droga, krivična djela protiv ustavnog uređenja i bezbjednosti Republike Srpske, krivična djela terorizma i sva krivična djela sa elementima organizovanog kriminala,

3) povratnicima u vršenju krivičnih djela, alkoholičarima i narkomanima, bez obzira na visinu izrečene kazne zatvora.

(2) Nakon izdržane jedne trećine pravosnažno izrečene kazne zatvora, osim lica iz stava 1. t. 2) i 3) ovog člana, mogu se odobriti pogodnosti koje se koriste van kruga Ustanove licima koja su osuđena na kaznu zatvora u trajanju od pet do deset godina.

(3) Drugim zatvorenicima koji su osuđeni na kaznu zatvora do pet godina, osim lica iz stava 1. t. 2) i 3) ovog člana, može se odobriti pogodnost koja se koristi van kruga Ustanove nakon izdržane jedne četvrtine pravosnažno izrečene kazne zatvora.

(4) Za zatvorenike iz stava 1. ovog člana, kao i za zatvorenike za koje se procijeni da bi njihov boravak van kruga Ustanove mogao izazvati negativne reakcije socijalne sredine, prije odobravanja pogodnosti koje se koriste van kruga Ustanove potrebno je pribaviti mišljenje nadležne policijske uprave i nadležnog centra za socijali rad po mjestu prebivališta, odnosno boravišta.

(5) Kriterijumi iz st. 1, 2, 3. i 4. ovog člana ne odnose se na vanredne pogodnosti, kada se odobravaju u izuzetnim slučajevima.

(6) Uz molbu za odobravanje vanrednog dopusta, zatvorenik prilaže originalnu dokumentaciju, ili kopiju originalne dokumentacije ovjerenu od nadležnog organa jedinice lokalne samouprave, u vezi sa razlogom zbog kojeg traži dopust.

(7) Na prijedlog službe tretmana i službe obezbjeđenja, vanredni dopust se može odobriti i pod nadzorom ovlašćenih službenih lica.

(8) Svako neopravdano kašnjenje sa odobrene pogodnosti duže od 24 sata, kao i svako samovoljno udaljavanje iz Ustanove, smatra se bjekstvom.

(9) Pogodnosti koje se koriste van kruga Ustanove ne mogu se koristiti van teritorije Republike Srpske, odnosno Bosne i Hercegovine.

(10) Za zatvorenike kojima je odlukom nadležnog organa na osnovu zakona kojim se uređuje amnestija pravosnažno izrečena kazna zatvora umanjena, kriterijumi u vezi sa dijelom izdržane kazne zatvora iz st. 1, 2. i 3. ovog člana primjenjuju se u odnosu na preostali dio kazne zatvora koji zatvorenik izdržava.

(11) Pogodnosti koje se koriste u krugu Ustanove propisuju se Pravilnikom o kućnom redu za izdržavanje kazne zatvora.

11. Procjena rizika, obavezan nadzor i nadzor van obaveznog nadzora

Član 143

(1) Prilikom prijema, kao i prilikom odlučivanja o pogodnostima van Ustanove za svakog zatvorenika vrši se procjena:

1) visine rizika za zajednicu u slučaju bjekstva zatvorenika,

2) stepena vjerovatnoće da će takvo lice samostalno ili uz spoljnu pomoć pokušati izvršiti bjekstvo.

(2) Klasifikaciju bezbjednosti treba neprestano ispitivati tokom cijelog vremena izdržavanja kazne zatvora i shodno procijenjenom stepenu rizika bezbjednosnih uslova donijeti odgovarajuću odluku o odobravanju ili neodobravanju pogodnosti.

(3) Procjena rizika bjekstva - bezbjednosnih uslova, obavezno uključuje:

1) prijetnju javnosti - zajednici u slučaju da osuđeni izvrši bjekstvo,

2) prethodno ponašanje, pokušaj bjekstva, ranije lišenje slobode po potjernici,

3) pristup spoljnoj pomoći,

4) raniju osuđivanost,

5) lične i porodične prilike,

6) raniji boravak van područja Republike Srpske, odnosno Bosne i Hercegovine, sklonost stalnim putovanjima iz mjesta u mjesto ili često mijenjanje mjesta prebivališta, odnosno boravišta,

7) lično učešće u ostvarivanju programa postupanja,

8) prirodu krivičnog djela zbog kojeg je osuđen,

9) način, pobude i posljedice izvršenog krivičnog djela,

10) stav prema žrtvi,

11) dužinu izrečene kazne zatvora,

12) moguću prijetnju drugim licima,

13) moguću prijetnju od drugih zatvorenika,

14) druge okolnosti koje mogu biti od značaja za procjenu bezbjednosnog rizika.

Član 144

(1) Prilikom odobravanja redovnih i vanrednih pogodnosti, direktor Ustanove odlučuje o potrebi nadzora.

(2) Nadzor se obavezno određuje ako je pogodnost koja se koristi van Ustanove odobrena:

1) licu osuđenom na kaznu zatvora od deset i više godina, bez obzira na vrstu krivičnog djela,

2) licu osuđenom na kaznu zatvora u trajanju do deset godina zbog počinjenog krivičnog djela genocida, zločina protiv čovječnosti, ratnog zločina, terorizma, neovlašćene proizvodnje i stavljanja u promet opojnih droga, razbojništva, silovanja, obljube nad nemoćnim licem, polnog nasilja nad djetetom, trgovine ljudima radi vršenja prostitucije i organizovanog kriminala,

3) povratnicima u vršenju krivičnih djela, alkoholičarima i narkomanima bez obzira na visinu izrečene kazne zatvora,

4) stranom državljaninu i licu sa dvojnim državljanstvom.

Član 145

(1) Potreba za određivanjem mjera nadzora, osim nadzora iz člana 144. stav 2. ovog zakona, ocjenjuje se i određuje prilikom svakog odobravanja pogodnosti van Ustanove.

(2) Pored procjene rizika i drugih okolnosti prilikom odobravanja pogodnosti van Ustanove, nadležna služba u Ustanovi, prati ponašanje i realizaciju programa postupanja zatvorenika i to redovno, organizovano uz sistemsko zapažanje i praćenje, primjenom savremenih penoloških metoda.

(3) Mjere nadzora mogu trajati dok traje potreba.

12. Mjere zabrane, ograničenja i izvršenje mjera zabrane

Član 146

(1) Da bi se procijenila opasnost koja eventualno prijeti od svakog zatvorenika i osigurala bezbjednost zatvorenika, u cilju sprečavanja bjekstva i zaštite javnosti, odnosno javnog poretka, Ustanova primjenjuje nadzor.

(2) Nadzor podrazumijeva uvid u djelatnost i ponašanje zatvorenika, koji se sprovodi redovno, organizovano i sistematski, primjenom mjera zabrane, obavještenja, oduzimanja nedozvoljenih predmeta, privremenim zadržavanjem isprava, praćenjem lica, predmeta ili događaja, vizuelno ili putem tehničkih metoda i sredstava.

(3) Mjere zabrane koje se mogu odrediti prema zatvoreniku koji koristi pogodnosti van Ustanove su:

1) zabrana napuštanja boravišta ili prebivališta,

2) zabrana putovanja.

(4) U ostale mjere zabrane spadaju:

1) zabrana posjećivanja određenih mjesta ili područja,

2) zabrana boravka u blizini određenih objekata ili institucija,

3) zabrana sastajanja sa određenim licima,

4) zabrana posjećivanja određene adrese ili adresa,

5) zabrana promjene mjesta korišćenja pogodnosti,

6) privremeno zadržavanje isprava i vozačke dozvole koje se mogu koristiti za prelazak državne granice,

7) zahtjev za povremeno javljanje policijskoj upravi ili drugom određenom organu,

8) zahtjev da period pogodnosti van Ustanove prema zatvoreniku bude predmet bliskog nadzora,

9) zahtjev za boravak na određenoj adresi,

10) zahtjev da bude na određenoj adresi u određeno vrijeme,

11) ograničenje udaljenosti kretanja van sjedišta Ustanove.

(5) Uz korišćenje pogodnosti, direktor Ustanove može izreći mjere zabrane i ostale mjere zabrane, odvojeno ili zajedno, tražiti od nadležne policijske uprave ili drugog organa povremeno ili stalno informisanje ili izvještavanje o načinu ponašanja i korišćenju pogodnosti, odrediti prilikom izlaska u grad ili drugo mjesto koje je od mjesta sjedišta Ustanove udaljeno više od pet kilometara kako bi zatvorenici mogli posjetiti takvo mjesto samo uz prethodno pismeno odobrenje direktora Ustanove.

(6) U toku izdržavanja kazne zatvora, mjeru zabrane ili nadzora rješenjem određuje i ukida direktor Ustanove.

(7) Protiv rješenja iz stava 6. ovog člana, zatvorenik može uputiti prigovor ministru u roku od tri dana i pritužbu Ombudsmanu.

Član 147

(1) Mjere zabrane i ostale mjere zabrane naređene uz odobrenje o korišćenju pogodnosti van Ustanove sprovodi nadležni organ unutrašnjih poslova ili drugi određeni organ.

(2) Direktor Ustanove dostavlja organima unutrašnjih poslova u mjestu sjedišta Ustanove i mjestu korišćenja pogodnosti, kao i Graničnoj policiji BiH, osim obavještenja o svim zatvorenicima koji koriste pogodnosti na području njene nadležnosti, sve pismene odluke o svim određenim mjerama zabrane, zahtjevima, kao i sve važne informacije koje mogu biti od značaja za pitanja bezbjednosti i zaštite javnog poretka.

(3) Direktor Ustanove sve pismene odluke i informacije iz stava 2. ovog člana dostavlja organima određenim za sprovođenje mjera zabrane, određenih zahtjeva ili nadzora.

13. Premještaj zatvorenika

Član 148

(1) Nakon izdržane jedne polovine izrečene kazne zatvora, na molbu zatvorenika može se odobriti premještaj iz jedne u drugu Ustanovu, o čemu rješenjem odlučuje ministar ili lice koje on ovlasti.

(2) Protiv rješenja iz stava 1. ovog člana nije dozvoljena žalba.

(3) Ako je molba zatvorenika za premještaj odbijena, nova molba se može podnijeti nakon isteka šest mjeseci od dana donošenja odluke o prethodnoj molbi, ako je riječ o kazni zatvora preko godinu dana, odnosno nakon tri mjeseca, ako je riječ o kazni zatvora do godinu dana.

(4) Zatvorenik koji izdržava kaznu doživotnog zatvora može nakon najmanje pet godina izdržane kazne doživotnog zatvora ministru podnijeti molbu za premještaj u drugu Ustanovu koja u svom sastavu ima odjeljenje sa posebnim režimom izvršenja kazne zatvora.

(5) Protiv rješenja kojim je odlučeno o molbi iz stava 4. ovog člana nije dozvoljena žalba.

(6) Ako je molba zatvorenika za premještaj iz stava 4. ovog člana odbijena, nova molba se može podnijeti nakon isteka dvije godine od dana donošenja odluke o prethodnoj molbi.

Član 149

(1) Kada to zahtijevaju razlozi bezbjednosti ili organizacije izvršenja kazne zatvora, direktor Ustanove može podnijeti prijedlog za premještaj zatvorenika u drugu Ustanovu, o čemu rješenjem odlučuje ministar ili lice koje on ovlasti.

(2) Protiv rješenja iz stava 1. ovog člana nije dozvoljena žalba.

(3) Ako je prijedlog direktora Ustanove odbijen, novi prijedlog može se podnijeti nakon šest mjeseci od dana prijema rješenja.

(4) Ako zatvorenik u toku izdržavanja kazne zatvora bude novom pravosnažnom presudom osuđen na kaznu zatvora u trajanju dužem od dvije godine, direktor Ustanove poluotvorenog tipa, može podnijeti prijedlog za premještaj zatvorenika u Ustanovu zatvorenog tipa.

(5) Ministar ili lice koje on ovlasti može premjestiti zatvorenika u drugu Ustanovu iz bezbjednosnih razloga i bez prijedloga direktora Ustanove.

(6) Direktor Ustanove u kojoj zatvorenik izdržava kaznu doživotnog zatvora može iz razloga bezbjednosti ili organizacije izvršenja kazne zatvora podnijeti prijedlog za premještaj u odjeljenje sa posebnim režimom izvršenja kazne zatvora druge Ustanove koja u svom sastavu ima ovo odjeljenje, o čemu rješenjem odlučuje ministar.

(7) Protiv rješenja iz stava 6. ovog člana nije dozvoljena žalba.

(8) Ako je prijedlog direktora Ustanove iz stava 6. ovog člana odbijen, novi prijedlog može se podnijeti nakon jedne godine od dana prijema rješenja.

(9) Ustanova iz koje se vrši premještaj zatvorenika dostavlja Ustanovi u koju se zatvorenik premješta lični list zatvorenika,

zdravstveni karton, lične stvari sa zatvoreničkog depozita, novčani depozit i drugu dokumentaciju.

(10) Troškove premještaja snosi Ustanova iz koje se vrši premještaj.

(11) Ustanova u koju je zatvorenik premješten, odmah, a najkasnije u roku od 24 sata omogućava zatvoreniku da se o trošku Ustanove javi porodici ili braniocu po svom izboru.

Član 150

(1) U slučaju bolesti za čije liječenje ne postoje uslovi u Ustanovi i sjedištu Ustanove u kojoj izdržava kaznu zatvora, zatvorenik može, na prijedlog direktora Ustanove, uz prethodno pribavljeno mišljenje doktora medicine u Ustanovi, sve dok traje liječenje, biti privremeno premješten u Ustanovu u kojoj postoje uslovi za takvo liječenje.

(2) Radi svrsishodnijeg vođenja novog krivičnog postupka i u slučajevima vanrednih dešavanja i prilika u Ustanovi, na prijedlog suda, tužilaštva i direktora Ustanove, zatvorenik se može privremeno premjestiti u drugu Ustanovu.

(3) Rješenje o privremenom premještaju zatvorenika donosi ministar ili lice koje on ovlasti.

(4) Protiv rješenja iz stava 3. ovog člana nije dozvoljena žalba.

(5) Nakon što prestanu razlozi za privremeni premještaj zatvorenika iz st. 1. i 2. ovog člana, direktor Ustanove u koju je zatvorenik privremeno premješten podnosi ministru prijedlog za premještaj u Ustanovu iz koje je zatvorenik privremeno premješten.

(6) O prijedlogu iz stava 5. ovog člana odlučuje ministar rješenjem, protiv kojeg nije dozvoljena žalba.

Član 151

(1) Zbog bezbjednosti ili organizacije izvršenja kazne zatvora, direktor Ustanove, uz pismenu saglasnost zatvorenika, može ministru podnijeti prijedlog za premještaj na izdržavanje kazne zatvora u drugi entitet u kojem zatvorenik ima prebivalište, odnosno boravište.

(2) Bezbjednosni razlozi ili razlozi organizacije izvršenja kazne zatvora iz stava 1. ovog člana moraju biti jasno obrazloženi i dokazani.

(3) Rješenje o premještaju donosi ministar nakon pribavljene saglasnosti ministra pravde entiteta u koji se zatvorenik premješta.

(4) Protiv rješenja iz stava 3. ovog člana nije dozvoljena žalba.

(5) Ako je prijedlog direktora Ustanove odbijen, novi prijedlog može se podnijeti nakon šest mjeseci od dana prijema rješenja.

(6) Troškove premještaja iz stava 1. ovog člana snosi Ustanova iz koje se vrši premještaj.

14. Prekid izdržavanja kazne zatvora

Član 152

(1) Na molbu zatvorenika, ministar ili lice koje on ovlasti može rješenjem odobriti prekid izdržavanja kazne zatvora u Ustanovi, ako su nastupili sljedeći razlozi:

1) ako je obolio od teže akutne bolesti ili mu se znatno pogoršala postojeća hronična bolest, a nema uslova za liječenje u Ustanovi - dok bolest traje, s tim da se svakih 90 dana preispituje doneseno rješenje,

2) usljed smrtnog slučaja ili teže bolesti u porodici - najduže šest mjeseci,

3) ako je potrebno da obavi poljske ili sezonske radove ili radove izazvane elementarnim nepogodama, a u porodici nema članova sposobnih za rad - najduže šest mjeseci,

4) radi polaganja ispita za koji se pripremao ili zbog završetka školovanja - najduže šest mjeseci,

5) ako Ustanova ne raspolaže odgovarajućim prostorijama za boravak zatvorenica za vrijeme trudnoće, porođaja i materinstva ili težeg, odnosno neizlječivog oboljenja novorođenčeta - najviše do navršene dvije godine života djeteta.

(2) U molbi za prekid izdržavanja kazne zatvora navode se razlozi i prilažu originalni dokumenti izdati od nadležnog organa, ili kopije originalnih dokumenata ovjerenih od nadležnog organa jedinice lokalne samouprave.

(3) Molbu zatvorenika za prekid izdržavanja kazne zatvora sa pratećom dokumentacijom, izvještaj o ponašanju i vladanju, koji sadrži podatke o zatvoreniku i podatke o ukupnoj bezbjednosnoj situaciji u vezi sa zatvorenikom, kao i mišljenje o osnovanosti i opravdanosti molbe, Ustanova dostavlja Ministarstvu u roku od tri dana od dana prijema molbe.

(4) Protiv rješenja kojim je odbijena molba za prekid izdržavanja kazne zatvora može se izjaviti žalba ministru u roku od 15 dana od dana prijema rješenja.

(5) Rješenje doneseno po žalbi je konačno i protiv njega se ne može pokrenuti upravni spor.

(6) Vrijeme provedeno na prekidu izdržavanja kazne zatvora ne uračunava se u izdržanu kaznu zatvora.

(7) O zatvoreniku kome je odobren prekid izdržavanja kazne zatvora Ustanova obavještava organe iz člana 187. stav 2. ovog zakona.

(8) Za vrijeme prekida izdržavanja kazne zatvora zatvoreniku ne pripadaju prava previđena ovim zakonom.

(9) U slučajevima teže akutne bolesti, na inicijativu zdravstvene službe, uz pismenu saglasnost zatvorenika, direktor Ustanove može predložiti prekid izdržavanja kazne zatvora za oboljelog - dok bolest traje, s tim da se svakih 90 dana preispituje doneseno rješenje.

(10) Postupak donošenja rješenja kojim se može odobriti prekid izdržavanja kazne zatvora iz stava 9. ovog člana je isti kao i postupak donošenja rješenja po molbi zatvorenika koji je propisan st. 2, 3, 4, 5, 6. i 7. ovog člana.

(11) Zatvoreniku koji izdržava kaznu doživotnog zatvora ne može se odobriti prekid izdržavanja kazne zatvora.

Član 153

(1) Ako se za vrijeme trajanja prekida izdržavanja kazne zatvora utvrdi da je prekid odobren na osnovu lažnih isprava ili drugih dokaza, odnosno da se prekid ne koristi u svrhu za koju je odobren, na prijedlog direktora Ustanove opoziva se rješenje iz člana 152. stav 1. ovog zakona, a zatvoreniku se nalaže da se javi na dalje

izdržavanje kazne zatvora odmah, a najkasnije u roku od tri dana od dana prijema rješenja o opozivu.

(2) Rješenje o opozivu prekida izdržavanja kazne zatvora donosi ministar ili lice koje on ovlasti, a dostavlja se Ustanovi i licu koje se nalazi na prekidu izdržavanja kazne zatvora.

(3) Ako se zatvorenik ne javi na dalje izdržavanje kazne zatvora, odbija ili izbjegava prijem rješenja o opozivu prekida izdržavanja kazne zatvora, postupiće se u skladu sa odredbama iz člana 184. ovog zakona.

Član 154

(1) U slučaju određivanja pritvora za drugo krivično djelo, sud koji je odredio pritvor donosi rješenje o prekidu izdržavanja kazne zatvora.

(2) Prekid izdržavanja kazne iz stava 1. ovog člana traje do ukidanja pritvora.

(3) Ukoliko je pritvor za drugo krivično djelo odredio sud sa sjedištem van teritorije Republike Srpske, a nije donio rješenje o prekidu izdržavanja kazne zatvora, rješenje o prekidu izdržavanja kazne zatvora za vrijeme dok traje pritvor donosi ministar ili lice koje on ovlasti.

GLAVA VI
DISCIPLINSKA I MATERIJALNA ODGOVORNOST ZATVORENIKA

1. Disciplinska odgovornost zatvorenika

Član 155

(1) Zatvorenici se pridržavaju odredaba ovog zakona, pravila kućnog reda i drugih propisa iz oblasti izvršenja kazne zatvora i postupaju po zakonitim naređenjima službenih lica.

(2) Ponašanje koje je suprotno odredbama iz stava 1. ovog člana predstavlja disciplinski prekršaj, za koji zatvorenik može biti disciplinski kažnjen.

(3) Disciplinski prekršaji mogu biti lakši i teži.

(4) Pravilnik o disciplinskoj odgovornosti zatvorenika donosi ministar.

Član 156

Lakši disciplinski prekršaji su:

1) davanje na korišćenje stvari drugom licu za koje nema odobrenje,

2) posjedovanje i uzimanje lijekova bez odobrenja,

3) neovlašćeno uzimanje ili korišćenje tuđih stvari,

4) podsticanje drugog na vršenje prekršaja,

5) namjerno prljanje prostorija Ustanove,

6) neovlašćeno kontaktiranje sa drugim licima,

7) zanemarivanje lične higijene,

8) davanje netačnih podataka o činjenicama bitnim za ostvarivanje prava u Ustanovi,

9) pripremanje i držanje napitaka, obroka ili hrane van prostora namijenjenog za te svrhe,

10) tetoviranje i pirsing u Ustanovi,

11) iznošenje alata i drugih materijalnih sredstava sa radnog mjesta,

12) posjedovanje stvari koje zatvorenik ne smije imati kod sebe,

13) nedisciplinovano, nepristojno i agresivno ponašanje koje remeti život i rad u Ustanovi,

14) narušavanje mira vikom, galamom, preglasnim slušanjem radija ili TV prijemnika, lupanjem ili bacanjem stvari.

Član 157

(1) Teži disciplinski prekršaji su:

1) odbijanje izvršenja zakonitog naređenja službenog lica,

2) podstrekavanje na pobunu ili bjekstvo,

3) pripremanje bjekstva, pokušaj bjekstva i bjekstvo,

4) pomaganje drugim zatvorenicima pri pripremanju bjekstva ili bjekstvu,

5) organizovanje i učešće u pobuni,

6) nasilničko ponašanje prema drugim zatvorenicima, fizičko i psihičko zlostavljanje, kao i svako nekorektno ponašanje prema drugim zatvorenicima,

7) namjerno uništavanje tuđe imovine i imovine Ustanove,

8) uzimanje od drugih zatvorenika naknade u novcu ili naturi,

9) neovlašćeno napuštanje Ustanove, odjeljenja Ustanove, bolničkog liječenja u zdravstvenoj ustanovi ili sa radilišta, bez odobrenja službenog lica,

10) proizvodnja, unošenje, posjedovanje, preprodaja i uživanje alkohola, opojnih droga i psihoaktivnih materija u Ustanovi i van Ustanove, tokom korišćenja pogodnosti, tokom radnog angažovanja van Ustanove i na bolničkom liječenju,

11) izrada, posjedovanje i unošenje u Ustanovu ili na radilištima van Ustanove nedozvoljenih predmeta, uključujući i novac, opasne stvari ili sredstva za komunikaciju na daljinu,

12) neopravdano kašnjenje sa pogodnosti van kruga Ustanove i nepoštivanje i neizvršavanje mjera zabrane za vrijeme korišćenja pogodnosti van Ustanove,

13) vrijeđanje, prijetnje i nepristojno ponašanje, međusobne svađe i tuče,

14) izrada bilo kakvih predmeta i obavljanje privatnih poslova za sebe ili drugog bez naloga službenog lica,

15) ometanje sprovođenja dnevnog rasporeda aktivnosti,

16) neovlašćeno ulaženje i korišćenje službene prostorije i boravak na mjestima gdje je to zabranjeno,

17) sprečavanje pristupa u bilo koji prostor Ustanove službenim licima i licima koja imaju ovlašćenje da ulaze u Ustanovu,

18) međusobna preprodaja ili trampa bilo kakvih stvari,

19) krađa, kockanje i igranje nedozvoljenih igara,

20) opiranje zdravstvenom pregledu i testiranju na zarazne bolesti, alkohol i opojna sredstva,

21) podsticanje drugih zatvorenika na ponašanje koje predstavlja krivično djelo, prekršaj ili teži disciplinski prekršaj,

22) nekorektno ponašanje prema službenim licima,

23) pružanje otpora ili fizički napad na službeno lice,

24) zanemarivanje radne obaveze koja je prouzrokovala ili je mogla prouzrokovati štetne posljedice većeg obima,

25) davanje lažnih podataka usljed kojih je nastala ili je mogla nastati šteta većih razmjera,

26) ugrožavanje tuđeg zdravlja koje je izvršeno namjerno ili grubom nepažnjom,

27) obučavanje drugih zatvorenika o načinu izvršenja krivičnog djela na osnovu ličnog ili tuđeg iskustva,

28) namjerno narušavanje svog zdravlja radi onesposobljavanja za izvršenje obaveza,

29) neprimjereno ponašanje za vrijeme korišćenja pogodnosti van Ustanove.

(2) Teži disciplinski prekršaj je i svako ponašanje koje predstavlja krivično djelo za koje se zatvorenik goni po službenoj dužnosti, prekršaj koji učini zatvorenik za vrijeme izdržavanja kazne zatvora, ponašanje kojim zatvorenik krši naložene mjere nadzora, zabrane ili ograničenja, kao i svako drugo ponašanje koje šteti ugledu Ustanove.

Član 158

(1) Za učinjene disciplinske prekršaje izriču se disciplinske kazne.

(2) Disciplinske kazne su:

1) opomena,

2) pismeni ukor,

3) oduzimanje pogodnosti van Ustanove i u Ustanovi,

4) upućivanje u samicu do 20 dana.

(3) Ako zatvorenik za vrijeme izdržavanja kazne zatvora učini krivično djelo, Ustanova podnosi izvještaj nadležnom organu.

(4) Prema zatvoreniku se primjenjuje disciplinska kazna i ako za vrijeme izdržavanja kazne učini krivično djelo.

(5) Opomena i pismeni ukor izriče se za lakše disciplinske prekršaje.

(6) U slučaju izricanja disciplinske kazne oduzimanja pogodnosti, vrijeme trajanja disciplinske kazne zavisi od težine učinjenog disciplinskog prekršaja, ali ne može biti kraće od mjesec dana ni duže od šest mjeseci.

(7) Disciplinska kazna upućivanja u samicu može se izreći samo za teže disciplinske prekršaje.

(8) U slučaju izricanja disciplinske kazne upućivanja u samicu, zatvorenik gubi mogućnost dodjeljivanja i korišćenja pogodnosti koje se koriste van kruga Ustanove, za vrijeme koje odredi disciplinska komisija, a koje ne može biti kraće od tri mjeseca niti duže od šest mjeseci, osim u slučajevima izricanja disciplinske kazne zbog počinjenog bjekstva, odnosno zloupotrebe pogodnosti, kada ne može biti kraća od godinu dana, a računa se od dana izdržane ili zastarjele izrečene disciplinske kazne.

(9) Zatvoreniku kome se odredi posebna mjera rasporeda u odjeljenje sa pojačanim nadzorom, za vrijeme boravka u odjeljenju ne teče rok koji je izrečen disciplinskom kaznom u vezi sa oduzimanjem pogodnosti.

2. Pokretanje disciplinskog postupka

Član 159

(1) Prijedlog za pokretanje disciplinskog postupka za utvrđivanje disciplinske odgovornosti zatvorenika podnosi rukovodilac službe u čijem djelokrugu je učinjen prekršaj u roku od 30 dana od dana saznanja za prekršaj i učinioca.

(2) Rješenje o pokretanju disciplinskog postupka donosi direktor Ustanove.

(3) Komisija koju imenuje direktor Ustanove sprovodi disciplinski postupak i izriče disciplinske kazne.

(4) Protiv rješenja komisije može se uložiti žalba direktoru Ustanove u roku od tri dana od dana prijema.

(5) Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

(6) Rješenje direktora Ustanove je konačno i protiv njega se ne može pokrenuti upravni spor.

Član 160

(1) Disciplinski postupak je hitan i vodi se u skladu sa odredbama ovog zakona, pravilnika o disciplinskoj odgovornosti zatvorenika i Zakona o krivičnom postupku Republike Srpske.

(2) U disciplinskom postupku obavezno se saslušavaju zatvorenik i svjedoci, a može se izvršiti i suočenje, kao i pribaviti mišljenje službenih lica uključenih u sprovođenje programa tretmana.

(3) Tokom disciplinskog postupka vodi se zapisnik.

3. Disciplinske kazne

Član 161

(1) Zatvorenici koji počine teže disciplinske prekršaje mogu se izdvojiti od ostalih zatvorenika u posebnu prostoriju bez opasnih stvari i prije pokretanja, odnosno okončanja disciplinskog postupka, ako postoji opasnost od nasilnih radnji prema licima i stvarima, opasnost od ubistva i samopovređivanja ili ugrožavanja bezbjednosti u Ustanovi, koje se ne mogu otkloniti na drugi način, o čemu odlučuje direktor Ustanove.

(2) Vrijeme izdvajanja traje dok postoje razlozi zbog kojih je lice izdvojeno, a ne može trajati duže od 72 sata.

(3) Vrijeme provedeno u prostoriji bez opasnih stvari uračunava se u disciplinsku kaznu upućivanja u samicu.

Član 162

(1) Disciplinska kazna upućivanja u samicu podrazumijeva isključenje zatvorenika iz zajedničkih aktivnosti s drugim zatvorenicima tokom cijelog dana i noći.

(2) Prije izvršenja disciplinske kazne upućivanje u samicu obavezan je pregled doktora medicine u Ustanovi.

Član 163

(1) Izvršenje disciplinskih kazni, izuzev opomene i pismenog ukora, može se odgoditi do šest mjeseci, ako se sa osnovom može očekivati da će se i bez izvršenja izrečene disciplinske kazne postići svrha disciplinskog kažnjavanja.

(2) Ukoliko zatvorenik u roku za koji je odgođeno izvršenje disciplinske kazne učini disciplinski prekršaj, uslovno izrečena disciplinska kazna se opoziva.

(3) Kod opoziva uslovne disciplinske kazne upućivanja u samicu, ukupna disciplinska kazna ne može biti duža od 20 dana.

Član 164

(1) U toku izvršenja disciplinske kazne upućivanja u samicu, zatvoreniku se obezbjeđuju potrebni higijenski i zdravstveni uslovi, a po mogućnosti, knjige, udžbenici i novine.

(2) Za vrijeme izvršenja disciplinske kazne upućivanja u samicu, zatvoreniku se obezbjeđuje boravak na svježem vazduhu van zatvorenih prostorija, u trajanju najmanje do dva sata dnevno.

(3) Zatvorenika pri izvršenju disciplinske kazne upućivanja u samicu posjećuje zdravstveni radnik svakog dana, vaspitač i doktor medicine u Ustanovi dva puta sedmično, a jednom u sedam dana direktor Ustanove.

(4) Više odvojeno izrečenih disciplinskih kazni upućivanja u samicu ne može se izvršavati uzastopno u kontinuitetu.

4. Materijalna odgovornost zatvorenika

Član 165

(1) Na pismeni prijedlog službe tretmana, direktor Ustanove rješenjem može obustaviti izvršenje disciplinske kazne upućivanje u samicu i prije njenog isteka, kada utvrdi da je postignuta svrha disciplinskog kažnjavanja.

(2) Direktor Ustanove rješenjem obavezno obustavlja izvršenje disciplinske kazne upućivanja u samicu, ako po pismenom mišljenju doktora medicine u Ustanovi dalji boravak u samici ugrožava zdravlje zatvorenika.

Član 166

(1) Zatvorenik je odgovoran za štetu koju je namjerno ili grubom nepažnjom prouzrokovao i štetu je dužan da nadoknadi.

(2) O nadoknadi štete rješenjem odlučuje direktor Ustanove.

(3) Protiv rješenja o nadoknadi štete može se izjaviti prigovor ministru u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

(4) Ukoliko zatvorenik odbije da plati štetu, Ustanova može svoja potraživanja ostvariti tužbom kod nadležnog suda.

GLAVA VII
MJERE ZA ODRŽAVANjE REDA I BEZBJEDNOSTI

1. Posebne mjere za održavanje reda i bezbjednosti

Član 167

(1) U cilju održavanja reda i bezbjednosti u Ustanovi, prema zatvoreniku se mogu primijeniti mjere koje su propisane ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog zakona, samo u mjeri u kojoj je to neophodno.

(2) Mjere za održavanje reda i bezbjednosti su posebne mjere i mjere prinude.

Član 168

(1) U cilju održavanja reda i discipline i očuvanja opšte bezbjednosti Ustanove, prema zatvorenicima koji konstantno ugrožavaju red i bezbjednost mogu se odrediti posebne mjere utvrđene ovim zakonom, i to:

1) pojačani nadzor,

2) oduzimanje i privremeno zadržavanje stvari čije je držanje dopušteno,

3) testiranje na zarazne bolesti, alkohol i opojna sredstva,

4) izdvajanje u prostoriju bez opasnih stvari,

5) smještaj u medicinsku prostoriju sa intenzivnim nadzorom,

6) smještaj u odjeljenje pojačanog nadzora i intenzivnog programa postupanja,

7) usamljenje.

(2) Prema zatvoreniku se može koristiti više posebnih mjera istovremeno.

(3) Primjena posebnih mjera i mjera prinude ne tretiraju se kao disciplinske kazne.

Član 169

(1) Na prijedlog službe tretmana i službe obezbjeđenja, posebne mjere iz člana 168. stav 1. ovog zakona, izuzev t. 5) i 7), naredbom određuje direktor Ustanove.

(2) Posebnu mjeru usamljenja iz člana 168. stav 1. tačka 7) ovog zakona na prijedlog službe tretmana i službe obezbjeđenja, rješenjem određuje direktor Ustanove.

(3) Mjeru smještaja u medicinsku prostoriju sa intenzivnim nadzorom iz člana 168. stav 1. tačka 5) ovog zakona, na prijedlog doktora medicine u Ustanovi, naredbom donosi direktor Ustanove.

(4) U slučajevima koji ne trpe odgađanje, primjenu posebnih mjera, izuzev mjera iz člana 168. t. 5) i 7) ovog zakona, može odrediti i drugi radnik koga ovlasti direktor Ustanove.

(5) Radnik koji je odredio posebnu mjeru, odmah obavještava direktora Ustanove, koji mjeru odmah potvrđuje ili ukida.

(6) O primjeni mjera iz člana 168. t. 5), 6) i 7) ovog zakona direktor Ustanove odmah, a najkasnije u roku od 24 sata pismenim putem obavještava Ministarstvo.

(7) Posebne mjere ne mogu se primjenjivati duže nego što postoje razlozi zbog kojih su određene, osim ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Član 170

(1) Pojačani nadzor predstavlja učestalo posmatranje i kontrolu zatvorenika danju i noću, a izvršava se na način da se ne remeti svakodnevna aktivnost ostalih zatvorenika.

(2) Oduzimanje i privremeno zadržavanje stvari čije je držanje dopušteno, izvršava se privremeno dok traju razlozi za primjenu mjere.

(3) U slučaju sumnje na zarazne bolesti, konzumiranje alkohola i opojnih sredstava dozvoljeno je testiranje zatvorenika u skladu sa članom 134. ovog zakona.

(4) Za testiranje na virus HIV-a i na virus hepatitisa C, potreban je pristanak zatvorenika.

(5) Izdvajanje u posebnu prostoriju bez opasnih stvari, kao posebna mjera za održavanje reda i discipline, izvršava se na način predviđen članom 161. ovog zakona.

(6) Prilikom izdvajanja zatvorenika u prostoriju bez opasnih stvari obavezno se obavlja pregled doktora medicine u Ustanovi.

Član 171

(1) Zatvorenici kod kojih se procijeni da će izvršiti ili su već izvršili bilo koji akt samopovređivanja, napada na drugog zatvorenika ili službeno lice, smještaju se iz zdravstvenih razloga u medicinsku prostoriju sa intenzivnim nadzorom.

(2) O zdravstvenom stanju zatvorenika koji se smješta u medicinsku prostoriju sa intenzivnim nadzorom pribavlja se mišljenje doktora medicine u Ustanovi odmah, a najkasnije u roku od 24 sata od momenta smještaja.

(3) Naredbu o smještaju zatvorenika u medicinsku prostoriju, po prijedlogu doktora medicine u Ustanovi, donosi direktor Ustanove.

(4) Intenzivan nadzor u medicinskoj prostoriji ogleda se u organizovanom nadzoru radnika službe obezbjeđenja i zdravstvene službe, kao i nadzoru putem tehničkih i elektronskih uređaja.

(5) Kada doktor medicine u Ustanovi donese mišljenje o upotrebi sredstava za ograničavanje kretanja, zatvorenik se pregleda, a odluka se preispituje svakih šest sati, a po potrebi i ranije.

(6) Svako preispitivanje mišljenja iz stava 5. ovog člana evidentira se u zdravstveni karton zatvorenika i sačinjava se dnevni izvještaj, koji se dostavlja direktoru Ustanove.

(7) Primjena ove mjere traje dok traju razlozi zbog kojih je određena.

Član 172

(1) Ako postoji opasnost od bjekstva, nasilnog ponašanja prema drugim zatvorenicima ili stvarima, opasnost od ugrožavanja discipline i reda koji se ne mogu otkloniti na drugi način, ugrožavanja lične bezbjednosti i u drugim opravdanim slučajevima, zatvorenici se mogu smjestiti u odjeljenje pojačanog nadzora i intenzivnog programa postupanja.

(2) U odjeljenje iz stava 1. ovog člana može se smjestiti zatvorenik i nakon izvršenja mjere usamljenja, ako nisu prestali razlozi zbog kojih je mjera usamljenja određena.

(3) Na prijedlog službe obezbjeđenja i službe tretmana, naredbu o smještaju donosi direktor Ustanove.

(4) Preispitivanje opravdanosti boravka u odjeljenju vrši se svaka tri mjeseca boravka u odjeljenju, a u izuzetnim slučajevima može se vršiti i ranije.

Član 173

(1) Uz pribavljeno mišljenje doktora medicine u Ustanovi, zatvoreniku koji svojim ponašanjem uporno remeti red i disciplinu, ugrožava bezbjednost Ustanove i predstavlja ozbiljnu opasnost po lice i imovinu u Ustanovi, direktor Ustanove može rješenjem odrediti mjeru usamljenja u trajanju do 60 dana.

(2) Protiv rješenja iz stava 1. ovog člana, zatvorenik ima pravo žalbe ministru u roku od tri dana od dana prijema rješenja, s tim da žalba ne odlaže izvršenje rješenja.

(3) Rješenje doneseno po žalbi je konačno i protiv njega se ne može pokrenuti upravni spor.

Član 174

(1) U posebnim slučajevima kada nisu prestali razlozi za primjenu mjere usamljenja, mjera usamljenja može biti produžena, s tim da ukupno vrijeme usamljenja ne može trajati duže od 120 dana neprekidno.

(2) Zatvorenik prema kome je određena mjera usamljenja, za vrijeme trajanja mjere usamljena drži se odvojeno od ostalih zatvorenika i zajedničkog načina izvršenja kazne zatvora i zajedničkih aktivnosti.

(3) Mjera usamljenja može se obustaviti i prije isteka vremena na koje je određena, ako se u toku njenog izvršenja utvrdi da su prestali razlozi zbog kojih je određena ili kada se nalazom doktora medicine u Ustanovi utvrdi da je dalje usamljenje štetno po zdravlje zatvorenika.

(4) Rješenje o obustavi izvršenja mjere usamljenja donosi direktor Ustanove.

(5) Za vrijeme dok traje mjera usamljenja, zatvorenika svakodnevno posjećuju zdravstveni radnik i vaspitač, a doktor medicine u Ustanovi i direktor Ustanove jednom sedmično.

(6) Izvršenje posebne mjere usamljenja i izvršenja disciplinske kazne upućivanja u samicu uređuje se Pravilnikom o kućnom redu za izdržavanje kazne zatvora.

2. Mjere prinude i primjena mjera prinude

Član 175

Mjere prinude prema zatvorenicima su:

1) upotreba fizičke snage,

2) vezivanje,

3) upotreba gumene palice,

4) upotreba službenih pasa,

5) upotreba šmrkova sa vodom,

6) upotreba hemijskih sredstva,

7) upotreba elektromagnetnog/elektroničkog nesmrtonosnog oružja - taser,

8) upotreba kinetičkog nesmrtonosnog oružja - gumeni metak,

9) upotreba vatrenog oružja.

Član 176

(1) U cilju održavanja reda i bezbjednosti u Ustanovi, prema zatvoreniku se mogu primijeniti mjere prinude koje su utvrđene zakonom i propisima donesenim na osnovu zakona.

(2) Prilikom primjene mjere prinude koristi se mjera koja najmanje ugrožava život i zdravlje lica prema kome se primjenjuje, kojom se uspješno savlađuje otpor i koja je srazmjerna opasnosti koja prijeti.

Član 177

(1) Mjere prinude prema zatvoreniku mogu se primijeniti samo kada je neophodno da se spriječi:

1) bjekstvo,

2) fizički napad na drugo lice,

3) samopovređivanje ili pokušaj samoubistva zatvorenika,

4) namjerno prouzrokovanje požara, poplave i materijalne štete,

5) aktivan i pasivan otpor,

6) pobuna.

(2) Pod aktivnim otporom podrazumijeva se svako suprotstavljanje zatvorenika zakonitim službenim mjerama, radnjama i nalozima službenog lica, koje se vrši zaklanjanjem ili držanjem za lice ili predmet, otimanjem, ili pod pretpostavkom da će se lice napasti ili preduzimanjem slične radnje.

(3) Pod pasivnim otporom podrazumijeva se svako suprotstavljanje zatvorenika zakonitim službenim mjerama, radnjama i nalozima službenog lica, koje se vrši oglušavanjem ili zauzimanjem klečećeg, sjedećeg, ležećeg ili sličnog položaja.

(4) Mjere prinude mogu se primijeniti i prema licu koje van Ustanove protivpravno oslobađa zatvorenika ili protivpravno ulazi u krug i prostorije Ustanove.

(5) U slučaju iz stava 4. ovog člana, navedeno lice se zadržava do dolaska ovlašćenih službenih lica organa unutrašnjih poslova.

Član 178

(1) O primjeni mjere prinude usmeno i jasno se upozorava lice prema kojem se mjera namjerava upotrijebiti, osim ako je riječ o istovremenom ili neposredno predstojećem protivpravnom napadu.

(2) Upotrebu službenih pasa, šmrkova sa vodom, hemijskih sredstava, elektromagnetnog i kinetičkog nesmrtonosnog oružja

može narediti samo direktor Ustanove.

(3) Nakon primjene mjera prinude obavezno je izvršiti ljekarski pregled zatvorenika.

(4) O primjeni mjera prinude iz člana 175. t. 3), 4), 5), 6), 7), 8) i 9) ovog zakona i obaveznom ljekarskom pregledu iz stava 3. ovog člana odmah se podnosi izvještaj direktoru Ustanove, koji u roku od 24 sata dostavlja izvještaj Ministarstvu, koje donosi rješenje o opravdanosti primjene mjera prinude.

(5) Ako su mjere prinude i vatreno oružje upotrijebljeni u granicama ovlašćenja, isključena je disciplinska odgovornost pripadnika službe obezbjeđenja.

(6) Ako se protiv radnika Ustanove vodi krivični postupak zbog upotrebe sredstava prinude, vatrenog oružja ili drugih radnji pri vršenju službenog zadatka, Ustanova obezbjeđuje pravnu pomoć u vezi sa vođenjem postupka.

Član 179

(1) U slučaju da se u Ustanovi priprema ili vrši narušavanje reda većeg obima, direktor Ustanove o tome odmah obavještava ministra, koji nakon sagledavanja situacije donosi odluku o angažovanju svih ili pojedinačnih posebnih jedinica Ustanova u skladu sa Pravilnikom o organizaciji i upotrebi posebne jedinice službe obezbjeđenja kazneno-popravne ustanove.

(2) U slučaju da pripadnici posebne jedinice ne mogu spriječiti narušavanje reda većeg obima, ministar može u skladu sa sporazumom iz člana 61. stav 4. ovog zakona, zatražiti angažovanje najbliže posebne jedinice Ministarstva unutrašnjih poslova.

3. Upotreba vatrenog oružja

Član 180

(1) Pripadnici službe obezbjeđenja i druga ovlašćena službena lica Ustanove mogu biti naoružani kada obavljaju dužnost van kruga Ustanove.

(2) Pripadnicima službe obezbjeđenja zabranjeno je nošenje oružja u krugu Ustanove, osim u slučajevima kada je narušavanje reda i

discipline takvog intenziteta da je neophodna upotreba vatrenog oružja da bi se uspostavio red i disciplina i zaštitili životi zatvorenika, zaposlenih ili drugih lica koja se nalaze u Ustanovi.

(3) Oružje u službi obezbjeđenja ne mogu nositi pripravnici.

Član 181

(1) Pri vršenju službenih poslova pripadniku službe obezbjeđenja dozvoljena je upotreba vatrenog oružja samo ako se drugim mjerama ne može:

1) zaštiti život ljudi,

2) odbiti neposredni napad kojim se ugrožava njegov život ili život službenih lica,

3) odbiti napad na objekat koji obezbjeđuje,

4) spriječiti bjekstvo zatvorenika iz Ustanove zatvorenog tipa,

5) spriječiti bjekstvo zatvorenika iz Ustanove zatvorenog tipa, odnosno zatvorenog odjeljenja Ustanove kojeg sprovodi ili obezbjeđuje, ako bi njegovo bjekstvo neposredno ugrozilo život drugih, samo ako je to izričito navedeno u nalogu za sprovođenje, odnosno obezbjeđenje.

(2) Pripadnik službe obezbjeđenja koji službu vrši u prisustvu nadređenog rukovodioca, može upotrijebiti vatreno oružje samo po naređenju nadređenog rukovodioca.

(3) Nadređeni rukovodilac može izdati naređenje za upotrebu vatrenog oružja samo u slučajevima iz stava 1. ovog člana.

(4) Pripadnik službe obezbjeđenja neće upotrijebiti vatreno oružje ako bi time ugrozio živote drugih lica.

Član 182

(1) Radi izvršenja zakonom propisanih nadležnosti, pripadnik službe obezbjeđenja ima pravo i dužnost da primijeni ovim zakonom predviđena ovlašćenja.

(2) Pripadnik službe obezbjeđenja primjenjuje ovlašćenja prema svojoj odluci, u skladu sa zakonom, podzakonskim aktima, kao i na osnovu zakonite naredbe nadređenog.

(3) U cilju izvršavanja propisanih dužnosti, pripadnik službe obezbjeđenja može primijeniti sljedeća ovlašćenja:

1) provjera i utvrđivanje identiteta lica i predmeta,

2) izdavanje upozorenja i naređenja,

3) privremeno ograničavanje slobode kretanja,

4) privremeno oduzimanje predmeta,

5) korišćenje tuđih vozila i komunikacijskih sredstava,

6) pregled lica, stvari, prostorija i prevoznih sredstava,

7) upotreba sredstava prinude.

4. Postupanje prilikom bjekstva

Član 183

(1) Pripadnik službe obezbjeđenja, bez odgađanja preduzima radnje da zatvorenika onemogući u bjekstvu.

(2) U cilju neposrednog hvatanja odbjeglog lica, pripadnik službe obezbjeđenja i bez naredbe nadležnog suda o pretresanju, može ući u tuđi stan i ostale prostorije i po potrebi izvršiti pretres u mjeri u kojoj je potrebno da se pronađe i liši slobode odbjegli zatvorenik.

(3) U slučaju kada se vrši pretres stana, odnosno prostorija, sačinjava se zapisnik.

(4) Pripadnik službe obezbjeđenja ima pravo da se posluži saobraćajnim sredstvima i sredstvima veze koja su mu dostupna radi hvatanja lica iz stava 1. ovog člana, kao i radi prevoza i pomoći licu povrijeđenom tom prilikom.

(5) O ulasku u stan ili druge prostorije, te upotrebi sredstava iz stava 4. ovog člana pripadnik službe obezbjeđenja izdaje njihovom držaocu potvrdu radi naknade troškova i druge štete.

Član 184

(1) U slučaju bjekstva zatvorenika, Ustanova odmah obavještava organ unutrašnjih poslova u sjedištu Ustanove, organ unutrašnjih poslova u mjestu prebivališta, odnosno boravišta zatvorenika i Graničnu policiju BiH radi preduzimanja mjera pronalaženja, hvatanja i privođenja odbjeglog.

(2) U slučaju bjekstva stranog državljanina, pored organa iz stava 1. ovog člana obavještava se i nadležna služba za poslove sa strancima u Ministarstvu bezbjednosti BiH.

(3) Bjekstvom se smatra i svako samovoljno udaljenje iz Ustanove ili odjeljenja Ustanove, nedolazak na vrijeme sa odobrenog korišćenja pogodnosti van Ustanove, nedolazak na vrijeme sa odobrenog prekida izdržavanja kazne zatvora, samovoljno udaljenje sa liječenja u zdravstvenoj ustanovi ili radilišta van Ustanove i nejavljanje u Ustanovu nakon opoziva uslovnog otpusta i opoziva prekida izdržavanja kazne zatvora.

(4) O bjekstvu zatvorenika direktor Ustanove odmah obavještava ministra.

(5) Vrijeme provedeno u bjekstvu ne računa se u izdržanu kaznu zatvora.

(6) U slučaju bjekstva zatvorenika, direktor Ustanove podnosi nadležnom organu unutrašnjih poslova naredbu za raspisivanje potjernice radi pronalaženja i sprovođenja bjegunca u Ustanovu.

(7) Troškove sprovođenja iz bjekstva snosi zatvorenik.

GLAVA VIII
USLOVNI OTPUST I OTPUŠTANjE ZATVORENIKA

1. Uslovni otpust

Član 185

(1) Radi podsticanja ličnih napora zatvorenika za uključivanje u život na slobodi, za koja se osnovano može očekivati da više neće činiti krivična djela i da je kazna zatvora postigla svrhu kažnjavanja, zatvorenik se može uslovno otpustiti u skladu sa odredbama Krivičnog zakonika i ovog zakona.

(2) O uslovnom otpustu zatvorenika koji se nalaze na izdržavanju kazne zatvora u Ustanovama Republike Srpske rješava Komisija za uslovni otpust (u daljem tekstu: Komisija), koju imenuje ministar.

(3) Do konačnog rješavanja pitanja uslovnog otpusta zatvorenika koji se po pravosnažnim presudama sudova Republike Srpske nalaze na izdržavanju kazne zatvora u Ustanovama Federacije Bosne i

Hercegovine, o uslovnom otpustu tih lica rješava Komisija iz stava 2. ovog člana.

(4) Komisija se sastoji od pet članova, koju čine predstavnik Ministarstva, sudija Vrhovnog suda Republike Srpske i tri nezavisna člana iz relevantne stručne oblasti.

(5) Jedan od članova Komisije je predsjednik.

(6) Komisija se imenuje na period od četiri godine.

(7) Komisija donosi Poslovnik o radu.

Član 186

(1) O uslovnom otpustu rješava se po molbi zatvorenika ili na prijedlog direktora Ustanove.

(2) Inicijativu za podnošenje prijedloga za uslovni otpust može da podnese i doktor medicine u Ustanovi nakon sagledavanja zdravstvenog stanja zatvorenika, ako teže ili akutno zdravstveno stanje zatvorenika na to ukazuje ili ako medicinska procjena ukazuje na nemogućnost izlječenja, odnosno lošu zdravstvenu prognozu zatvorenika.

(3) Ustanova, uz prijedlog direktora Ustanove ili doktora medicine u Ustanovi ili uz molbu zatvorenika, dostavlja Komisiji podatke o postignutom stepenu prevaspitanja i druge podatke o zatvoreniku koji mogu biti od značaja za odluku Komisije, kao i mišljenje o opravdanosti molbe.

(4) Odredbe ovog člana o uslovnom otpustu ne primjenjuju se na zatvorenike kojima je novčana kazna zamijenjena kaznom zatvora.

(5) Pri donošenju rješenja o uslovnom otpustu, Komisija naročito cijeni:

1) raniju osuđivanost i podatak da li se protiv zatvorenika vodi drugi krivični postupak,

2) ponašanje tokom izdržavanja kazne zatvora,

3) lično učešće u procesu prevaspitanja,

4) stav prema učinjenom krivičnom djelu,

5) procjenu ponovnog činjenja krivičnih djela,

6) ostatak neizdržanog dijela kazne zatvora,

7) mišljenje o osnovanosti molbe, odnosno prijedloga za uslovni otpust,

8) mjere u sklopu postpenalne zaštite.

Član 187

(1) Komisija donosi rješenje o uslovnom otpustu.

(2) Rješenje o uslovnom otpustu dostavlja se Ustanovi, koja je obavezna da po jedan primjerak uruči zatvoreniku prilikom otpusta sa izdržavanja kazne zatvora, sudu - koji je uslovno otpuštenog uputio na izdržavanje kazne zatvora, sudu - koji je izrekao prvostepenu presudu, organu unutrašnjih poslova nadležnom po mjestu prebivališta, odnosno boravišta, Graničnoj policiji BiH i nadležnoj službi za poslove sa strancima u Ministarstvu bezbjednosti BiH u slučaju da je strani državljanin.

(3) Ukoliko je molba ili prijedlog odbijen, rješenje se dostavlja podnosiocu molbe, odnosno prijedloga.

Član 188

(1) Protiv rješenja Komisije iz člana 187. ovog zakona nije dozvoljena žalba.

(2) U slučaju odbijanja prijedloga ili molbe za uslovni otpust, novi prijedlog ili molba ne može se podnijeti prije isteka četiri mjeseca, ako je riječ o kazni zatvora do dvije godine, odnosno šest mjeseci, ako je riječ o kazni zatvora od dvije godine i više, računajući od dana konačnosti rješenja.

Član 189

(1) Zatvorenik kojem je odobren uslovni otpust, obavezan je da se za vrijeme trajanja uslovnog otpusta svakih 15 dana javlja organu unutrašnjih poslova nadležnom po mjestu prebivališta, odnosno boravišta zatvorenika, a koja u slučaju nejavljanja u određeno vrijeme o tome obavještava Ustanovu.

(2) Za vrijeme trajanja uslovnog otpusta zatvoreniku nije dozvoljeno napuštanje teritorije Republike Srpske, odnosno Bosne i Hercegovine, osim kada su u pitanju strani državljani ili lica bez

državljanstva, a koja nemaju stalno mjesto boravišta u Republici Srpskoj, odnosno Bosni i Hercegovini.

(3) Ustanova u kojoj je zatvorenik do dana otpuštanja na uslovni otpust izdržavao kaznu zatvora obavezna je da u saradnji sa organom iz stava 1. ovog člana prati realizaciju i ostvarenje svrhe uslovnog otpusta.

(4) Zatvorenicima, za vrijeme trajanja uslovnog otpusta, ne pripadaju prava iz ovog zakona.

(5) Izuzetno od stava 2. ovog člana, na molbu zatvorenika, a uz obrazloženo mišljenje Ustanove i doktora medicine u Ustanovi, Komisija može rješenjem odobriti napuštanje teritorije Republike Srpske, odnosno Bosne i Hercegovine u slučajevima kada je riječ o liječenju zatvorenika, bračnog ili vanbračnog druga, djeteta, roditelja, usvojenika i usvojioca, a koje nije moguće sprovesti u zdravstvenim ustanovama Republike Srpske, odnosno Bosne i Hercegovine.

(6) Uz molbu iz stava 5. ovog člana, koju zatvorenik upućuje Komisiji putem Ustanove, prilaže se pismeno izjašnjenje nadležnog univerzitetskog kliničkog centra u Republici Srpskoj, odnosno u Bosni i Hercegovini i originalna zdravstvena dokumentacija ili ovjerene kopije na osnovu kojih se potvrđuje da je liječenje zatvorenika ili članova njegove porodice navedenih u stavu 5. ovog člana neophodno, a da liječenje nije moguće sprovesti na teritoriji Republike Srpske, odnosno Bosne i Hercegovine.

(7) U slučajevima iz stava 5. ovog člana, rješenje Komisije se dostavlja Ustanovi u skladu sa članom 187. ovog zakona.

(8) Ukoliko je molba iz stava 5. ovog člana odbijena, zatvorenik može putem Ustanove izjaviti žalbu ministru u roku od tri dana od dana prijema rješenja.

(9) Nakon isteka odobrenog perioda iz stava 5. ovog člana, koji je naveden u rješenju Komisije, zatvorenik je dužan da se prijavi organu unutrašnjih poslova nadležnom po mjestu prebivališta i pridržava obaveza propisanih st. 1. i 2. ovog člana.

Član 190

(1) Ako zatvorenik od dana donošenja rješenja Komisije, kojim se odobrava uslovni otpust do dana otpuštanja na uslovni otpust učini teži disciplinski prekršaj, direktor Ustanove odmah podnosi prijedlog za opoziv rješenja o uslovnom otpustu.

(2) Ukoliko Komisija, razmatrajući prijedlog direktora, utvrdi okolnosti iz stava 1. ovog člana, donosi rješenje o opozivu uslovnog otpusta.

(3) Rješenje iz stava 2. ovog člana dostavlja se Ustanovi, koja ga uručuje zatvoreniku.

(4) Na rješenje iz stava 2. ovog člana zatvorenik može, putem Ustanove, izjaviti žalbu ministru u roku od tri dana od dana prijema rješenja.

(5) Ako se zatvorenik za vrijeme trajanja uslovnog otpusta ne pridržava obaveza propisanih članom 189. ovog zakona, počini prekršaj sa elementima nasilja za koje je predviđena kao glavna ili sporedna kazna zatvora ili je izrečena kazna zatvora, učini krivično djelo za koje je potvrđena optužnica, u slučajevima uznemiravanja javnosti i pokušaja prelaska državne granice, na prijedlog direktora Ustanove, Komisija može izvršiti opoziv rješenja o uslovnom otpustu.

(6) Rješenje o opozivu uslovnog otpusta iz stava 3. ovog člana, dostavlja se Ustanovi koja uručuje po jedan primjerak zatvoreniku, sudu koji je uslovno otpuštenog uputio na izdržavanje kazne zatvora, sudu koji je izrekao prvostepenu presudu, organu unutrašnjih poslova i organu socijalne zaštite nadležnom po mjestu boravišta, odnosno prebivališta i Graničnoj policiji BiH.

(7) Na rješenje o opozivu uslovnog otpusta iz stava 3. ovog člana, zatvorenik može izjaviti žalbu ministru u roku od tri dana od dana prijema rješenja.

(8) Žalba na rješenje o opozivu uslovnog otpusta ne zadržava izvršenje rješenja.

(9) Po prijemu rješenja o opozivu uslovnog otpusta, zatvorenik se odmah javlja u Ustanovu na izdržavanje preostalog dijela neizdržane

kazne zatvora.

(10) Kao preostali dio neizdržane kazne zatvora računa se vrijeme od dana otpusta na uslovni otpust do dana redovnog isteka kazne zatvora.

(11) U slučaju da se zatvorenik ne javi u Ustanovu, direktor Ustanove donosi naredbu o raspisivanju potjernice.

(12) Ukoliko zatvorenik odbije ili izbjegava prijem rješenja o opozivu uslovnog otpusta, Ustanova postupa u skladu sa stavom 9. ovog člana.

Član 191

(1) Zatvorenik koji je tokom izdržavanja kazne zatvora aktivno učestvovao u procesu prevaspitanja, ispoljavao primjerno ponašanje i vladanje, zalagao se na radu i koji tokom izdržavanja kazne zatvora nije disciplinski kažnjavan zbog težih disciplinskih prekršaja, a izdržao je najmanje 4/5 kazne zatvora, na objedinjeni prijedlog službi tretmana, obezbjeđenja i privredno-instruktorske službe ili na molbu zatvorenika za prijevremeni otpust, može se prijevremeno otpustiti sa izdržavanja kazne zatvora najviše tri mjeseca prije isteka kazne.

(2) O prijevremenom otpustu iz stava 1. ovog člana, cijeneći elemente iz člana 186. stav 5. ovog zakona, rješenjem odlučuje direktor Ustanove.

(3) Rješenje o prijevremenom otpustu zatvorenika dostavlja se u skladu sa članom 187. stav 2. ovog zakona.

(4) Odredbe ovog člana o prijevremenom otpustu zatvorenika ne primjenjuju se na zatvorenike kojima je Komisija rješenjem odobrila uslovni otpust i zatvorenike kojima je novčana kazna zamijenjena kaznom zatvora.

(5) Ukoliko je objedinjeni prijedlog službi tretmana, obezbjeđenja i privredno-instruktorske službe odbijen ili ukoliko je molba zatvorenika odbijena, obrazloženo rješenje dostavlja se podnosiocu prijedloga, odnosno molbe.

(6) U slučaju odbijanja prijedloga ili molbe za prijevremeni otpust iz stava 1. ovog člana, ne može se podnijeti novi prijedlog ili molba.

(7) Protiv rješenja direktora Ustanove za prijevremeni otpust nije dozvoljena žalba.

(8) Ukoliko zatvorenik od dana donošenja rješenja iz stava 2. ovog člana do dana otpuštanja na prijevremeni otpust učini teži disciplinski prekršaj, direktor Ustanove opoziva rješenje o prijevremenom otpustu zatvorenika.

2. Otpuštanje zatvorenika

Član 192

(1) Zatvorenik se otpušta iz Ustanove:

1) danom kada mu kazna zatvora redovno istekne,

2) kada mu počne teći uslovni otpust,

3) na osnovu rješenja direktora Ustanove kojim je prijevremeno otpušten,

4) na osnovu rješenja o amnestiji,

5) na osnovu odluke o pomilovanju,

6) kada izvrši uplatu novčane kazne,

7) na osnovu odluke suda kojom se obustavlja dalje izvršenje kazne zatvora.

(2) Ako posljednji dan izdržavanja kazne zatvora pada u subotu, nedjelju ili u dane državnih praznika, zatvorenik se otpušta posljednjeg radnog dana koji prethodi tome danu.

(3) Odredba iz stava 2. ovog člana ne primjenjuje se na zatvorenika kome je novčana kazna zamijenjena kaznom zatvora.

(4) Zatvorenik se, radi pripremanja za izlazak iz Ustanove, oslobađa rada najmanje tri dana prije otpuštanja.

(5) Prije otpuštanja sa izdržavanja kazne zatvora, zatvorenika pregleda doktor medicine u Ustanovi i nalaz upisuje u zdravstveni karton, koji potpisuje zatvorenik koji se otpušta.

(6) Zatvorenik koji se otpušta sa izdržavanja kazne zatvora, a koji nema dovoljno sredstava na svom novčanom depozitu ima pravo na plaćeni prevoz do mjesta prebivališta, odnosno boravišta, a ako je

stranac, ima pravo na plaćeni prevoz do graničnog prelaza, ukoliko posebnim propisima nije drugačije određeno.

(7) Ako je zatvorenik u vrijeme otpuštanja sa izdržavanja kazne zatvora teško bolestan ili je usljed bolesti nesposoban za putovanje, Ustanova ga smješta u najbližu zdravstvenu ustanovu radi liječenja.

(8) Ako zatvorenik nema sredstava da plati troškove liječenja, a oboljenje je nastalo za vrijeme izdržavanja kazne zatvora, troškove liječenja za prvih mjesec dana snosi Ustanova iz koje je zatvorenik otpušten, a nakon toga primjenjuju se opšti propisi o zdravstvenoj zaštiti.

(9) Po otpuštanju zatvorenika sa izdržavanja kazne zatvora lični list se arhivira i čuva u skladu sa opštim propisima o zaštiti arhivske građe.

Član 193

(1) Zatvoreniku koji je izdržao kaznu zatvora, pri otpuštanju iz Ustanove izdaje se otpusni list u kojem se pored osnovnih podataka o zatvoreniku navodi vrijeme i osnov otpuštanja sa izdržavanja kazne zatvora, kao i obaveza da se prijavi organu unutrašnjih poslova nadležnom po mjestu prebivališta, odnosno boravišta.

(2) Zatvoreniku koji se otpušta na uslovni otpust, izdaje se otpusni list u kojem se pored njegovih osnovnih podataka i podataka o vremenu i osnovu otpuštanja navode i obaveze propisane članom 189. st. 1. i 2. ovog zakona.

(3) O otpuštanju zatvorenika sa izdržavanja kazne zatvora Ustanova obavještava sud koji je zatvorenika uputio na izdržavanje kazne zatvora, sud koji je izrekao prvostepenu presudu, organ unutrašnjih poslova i organ socijalne zaštite nadležan po mjestu boravišta, odnosno prebivališta.

(4) O datumu otpuštanja sa izdržavanja kazne zatvora stranog državljanina, Ustanova, u roku od 30 dana prije isteka kazne, obavještava nadležnu službu za poslove sa strancima u Ministarstvu bezbjednosti Bosne i Hercegovine, u skladu sa propisom kojim se regulišu kretanje i boravak stranaca u Bosni i Hercegovini.

(5) O datumu otpuštanja sa izdržavanja kazne zatvora lica bez državljanstva, Ustanova, u roku od 30 dana prije isteka kazne, obavještava predstavnika međunarodne organizacije koja štiti interese lica bez državljanstva.

Član 194

(1) Zatvoreniku se pri otpuštanju predaju sve stvari, predmeti i novac koji su bili na čuvanju u Ustanovi.

(2) Ako zatvorenik nema rublje, odijelo i obuću, a ni sredstava da ih nabavi, Ustanova ih obezbjeđuje bez naknade.

Član 195

(1) Prilikom otpusta iz Ustanove, zatvorenik koji se uslovno otpušta u izjavi u pisanoj formi naznačiće mjesto u kome će boraviti za vrijeme trajanja uslovnog otpusta.

(2) U slučaju promjene mjesta prebivališta, odnosno boravišta, uslovno otpušteni zatvorenik o tome obavještava nadležni organ unutrašnjih poslova, organ nadležan za poslove socijalne zaštite u mjestu prebivališta, odnosno boravišta i Ustanovu.

(3) U slučajevima da se zatvorenik otpušta iz Ustanove na osnovu Zakona o amnestiji, Ustanova ga otpušta najkasnije 24 sata nakon prijema pravosnažnog rješenja o amnestiji, ako Zakonom o amnestiji nije drugačije određeno.

(4) U slučaju da se zatvorenik otpušta iz Ustanove na osnovu odluke o pomilovanju, Ustanova ga otpušta istog dana po prijemu odluke o pomilovanju.

(5) Zatvorenik se smatra otpuštenim kada napusti prostor Ustanove.

(6) Ako je zatvoreniku po otpuštanju sa izdržavanja kazne zatvora potrebna pomoć zajednice, Ustanova o tome blagovremeno obavještava organ nadležan za poslove socijalne zaštite u mestu prebivališta, odnosno boravišta zatvorenika.

GLAVA IX
IZVRŠENjE KAZNE DOŽIVOTNOG ZATVORA

Član 196

Odredbe čl. 72. do 196. ovog zakona primjenjuju se i na izvršenje kazne doživotnog zatvora, osim ako ovim zakonom ili drugim zakonom nije drugačije propisano.

Član 197

(1) Kazna doživotnog zatvora izvršava se u odjeljenju sa posebnim režimom izvršenja kazne zatvora iz člana 14. stav 2. tačka 5) ovog zakona.

(2) Lica koja izdržavaju kaznu doživotnog zatvora klasifikuju se u posebne vaspitne kolektive, s tim da na jednog vaspitača dolazi do 20 zatvorenika.

Član 198

(1) Zatvorenici koji izdržavaju kaznu doživotnog zatvora ne mogu biti radno angažovani na poslovima koji se izvode van kruga Ustanove.

(2) Zatvorenicima koji izdržavaju kaznu doživotnog zatvora može se vršiti kontrola pisama i telefonskih razgovora, sa čim mora biti upoznat zatvorenik.

GLAVA X
IZVRŠENjE KAZNE ZATVORA IZREČENE U PREKRŠAJNOM POSTUPKU

Član 199

(1) Kazna zatvora izrečena u prekršajnom postupku izvršava se prema odredbama ovog zakona, ako posebnim zakonom nije drugačije određeno.

(2) Kazna zatvora iz stava 1. ovog člana, po pravilu, izvršava se u posebnom odjeljenju Ustanove prema mjestu prebivališta, odnosno boravišta lica prema kome je ova kazna izrečena.

(3) Žene kojima je izrečena kazna zatvora u prekršajnom postupku, na izdržavanje kazne upućuju se u Ustanovu za žene.

Član 200

(1) Za upućivanje lica kažnjenog u prekršajnom postupku na izdržavanje kazne zatvora nadležan je sud prema prebivalištu,

odnosno boravištu kažnjenog.

(2) Ako kažnjeni iz stava 1. ovog člana nema prebivalište ili boravište na području suda koji je donio prvostepeno rješenje, sud će pravosnažno i izvršno rješenje dostaviti sudu iz stava 1. ovog člana.

(3) Ako je lice kažnjeno u prekršajnom postupku strani državljanin ili je lice koje nema stalno prebivalište na teritoriji Republike Srpske, nadležan za upućivanje na izdržavanje kazne zatvora je sud koji je donio rješenje u prvom stepenu.

Član 201

(1) Izvršenje kazne zatvora izrečene u prekršajnom postupku može se odgoditi iz istih razloga kao i izvršenje kazne zatvora izrečene u krivičnom postupku.

(2) Kažnjenoj ženi od navršena tri mjeseca trudnoće i kažnjenoj majci koja ima dijete mlađe od godinu dana, izvršenje kazne zatvora se odgađa dok dijete ne navrši godinu dana.

(3) U ostalim slučajevima odgađanje izvršenja kazne zatvora može trajati najduže do 60 dana.

Član 202

(1) Izvršenje kazne zatvora izrečene u prekršajnom postupku izuzetno se može prekinuti do deset dana, na način i prema postupku utvrđenim ovim zakonom.

(2) Za vrijeme prekida kažnjenom ne pripadaju prava predviđena ovim zakonom.

Član 203

(1) Ako posljednji dan izdržavanja kazne zatvora pada u subotu, nedjelju ili u dane državnih praznika, zatvorenik se otpušta posljednjeg radnog dana koji prethodi tome danu.

(2) Odredbe iz stava 1. ovog člana ne primjenjuju se na zatvorenika kojem je u prekršajnom postupku novčana kazna zamijenjena kaznom zatvora.

(3) Na zatvorenika kojem je u prekršajnom postupku izrečena kazna zatvora ne primjenjuju se odredbe o uslovnom otpustu iz člana 186.

ovog zakona.

(4) Na zatvorenika kojem je u prekršajnom postupku novčana kazna zamijenjena kaznom zatvora ne primjenjuju se odredbe ovog zakona u vezi sa pogodnostima, uslovnim otpustom i prekidom izdržavanja kazne zatvora.

GLAVA XI
IZVRŠENjE MJERE PRITVORA

1. Odjeljenje za izvršenje mjere pritvora

Član 204

(1) Mjera pritvora po rješenjima nadležnih sudova izvršava se u posebnom odjeljenju Ustanove za izvršenje mjere pritvora (u daljem tekstu: Odjeljenje), po odredbama ovog zakona koje se odnose na izvršenje kazne zatvora, ukoliko odredbama čl. 204. do 217. ovog zakona nije drugačije određeno.

(2) Odjeljenje iz stava 1. ovog člana je zatvorenog tipa.

Član 205

(1) U postupanju sa pritvorenicima primjenjuju se odgovarajuće odredbe Zakona o krivičnom postupku Republike Srpske i odredbe ovog zakona.

(2) Na zahtjev tužioca i ako je to u interesu pravde, sud može narediti da se ograniče određena prava pritvorenika.

Član 206

(1) U Odjeljenje može se primiti lice protiv koga je nadležni sud donio rješenje o određivanju pritvora.

(2) Uz rješenje o određivanju pritvora Ustanovi se dostavlja i pismeni nalog za prijem pritvorenika.

(3) Ustanova izdaje pismenu potvrdu o prijemu pritvorenika u koju se, pored ostalog, unosi dan i sat prijema i ime i prezime lica koje je dovelo pritvorenika.

2. Postupak po prijemu

Član 207

(1) Neposredno po prijemu u Ustanovu ljekarski pregled vrši doktor medicine u Ustanovi, a nalaz i mišljenje unosi u zdravstveni karton pritvorenika.

(2) Po prijemu u Ustanovu pritvorenik se upoznaje sa Pravilnikom o kućnom redu za izvršenje mjere pritvora i drugim pravima i dužnostima za vrijeme primjene mjere pritvora.

(3) Pritvorenici koji su zajedno učestvovali u izvršenju krivičnog djela smještaju se u odvojene prostorije.

Član 208

(1) Pritvorenici u Ustanovi borave pod istim uslovima kao i zatvorenici kada je u pitanju smještaj, ishrana, zdravstvena zaštita, primjena mjera prinude, posebne mjere za održavanje reda i bezbjednosti i naknade za pričinjenu štetu za vrijeme primjene mjere pritvora.

(2) U slučaju potrebe čuvanja pritvorenika za vrijeme boravka van Ustanove po bilo kom osnovu, obezbjeđenje vrši sudska policija.

3. Premještaj pritvorenika

Član 209

(1) Pritvorenik se može privremeno izvesti iz pritvorske jedinice samo u slučajevima i na način kako je to propisano zakonom.

(2) Iz razloga bezbjednosti ili ako je to u interesu vođenja krivičnog postupka, pritvorenik se može premjestiti iz pritvorske jedinice jedne u pritvorsku jedinicu druge Ustanove.

(3) Na prijedlog direktora Ustanove, rješenje o premještaju pritvorenika donosi nadležni sud, uz saglasnost ministra koji predlaže u koju pritvorsku jedinicu da se premjesti pritvoreno lice.

(4) Protiv rješenja nadležnog suda iz stava 3. ovog člana pritvorenik može izjaviti žalbu predsjedniku nadležnog suda u roku od tri dana od prijema rješenja.

(5) Žalba na rješenje ne odgađa izvršenje rješenja.

(6) Rješenje po žalbi je konačno i protiv njega se ne može pokrenuti upravni spor.

(7) Sprovođenje pritvorenika vrši sudska policija.

Član 210

(1) Uz pribavljenu saglasnost nadležnog suda, pritvorenik se može radno angažovati u pogonima i radionicama privredne jedinice koje se nalaze u krugu Ustanove.

(2) Pritvorenik koji radi, ima pravo na naknadu i druga prava po osnovu rada koja u skladu sa ovim zakonom pripadaju zatvorenicima.

Član 211

U slučaju smrti pritvorenika, Ustanova odmah obavještava nadležno tužilaštvo, članove porodice, nadležni sud, Ministarstvo i matični ured i dalje postupa prema uputstvima nadležnog suda.

Član 212

(1) Ako za vrijeme izvršenja mjere pritvora pritvorenik učini disciplinski ili bilo koji drugi prekršaj, Ustanova o tome obavještava nadležni sud koji vodi postupak.

(2) U slučaju bjekstva pritvorenog lica, obavještava se nadležni sud.

(3) Nadležni sud iz stava 2. ovog člana izdaje naredbu za raspisivanje potjernice radi pronalaženja i privođenja pritvorenika.

Član 213

Otpuštanje pritvorenika iz Ustanove vrši se na osnovu rješenja o ukidanju pritvora nadležnog suda ili istekom vremena na koji je pritvor određen.

Član 214

Nadzor nad izvršenjem mjere pritvora vrši predsjednik nadležnog suda, u skladu sa odgovarajućim odredbama Zakona o krivičnom postupku Republike Srpske.

Član 215

Pritvorenik koji na osnovu odredaba Zakona o krivičnom postupku Republike Srpske, na svoj zahtjev, prije pravosnažnosti presude bude upućen na izdržavanje kazne zatvora izjednačen je u pravima i dužnostima sa drugim zatvorenicima.

Član 216

(1) Pravilnikom o kućnom redu u Odjeljenju za izvršenje mjere pritvora utvrđuje se naročito: prijem i raspoređivanje pritvorenika, zdravstveno-higijenske mjere i ishrana, primanje posjeta, dopisivanje, primanje pošiljki i štampe, rad i ponašanje pritvorenika i održavanje reda i discipline, postupak u slučaju bjekstva ili smrti pritvorenika, sprovođenje pritvorenika i otpuštanje i druga pitanja od značaja za izvršenje mjere pritvora.

(2) Pravilnik o kućnom redu iz stava 1. ovog člana donosi ministar.

(3) Direktor Ustanove uređuje raspored dnevnih aktivnosti pritvorenika, u skladu sa specifičnostima pojedine Ustanove, u skladu sa Pravilnikom iz stava 1. ovog člana.

GLAVA XII
IZVRŠENjE NOVČANE KAZNE

Član 217

Ako osuđeni ne plati novčanu kaznu u roku koji je utvrđen presudom, sud koji je donio presudu u prvom stepenu po službenoj dužnosti pokreće postupak za zamjenu novčane kazne kaznom zatvora.

Član 218

(1) Postupak zamjene novčane kazne kaznom zatvora vrši sud u skladu sa odredbama Krivičnog zakonika Republike Srpske i Zakona o prekršajima Republike Srpske.

(2) Ako osuđeni uplati samo jedan dio novčane kazne, ostatak novčane kazne srazmjerno se pretvara u kaznu zatvora.

(3) U slučaju da zatvorenik tokom izdržavanja kazne zatvora uplati ostatak novčane kazne, izvršenje kazne zatvora se obustavlja.

(4) Rješenje o obustavi kazne zatvora iz stava 3. ovog člana donosi nadležni sud.

Član 219

(1) Zatvorenik kome je novčana kazna zamijenjena kaznom zatvora u Ustanovi ima isti položaj u pravima i dužnostima kao i druga lica na

izdržavanju kazne zatvora, osim ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

(2) Na lice kome je novčana kazna izrečena kao glavna ili sporedna kazna zamijenjena kaznom zatvora ne primjenjuju se odredbe ovog zakona u vezi sa pogodnostima, uslovnim otpustom i prekidom izdržavanja kazne.

(3) Lice iz stava 2. ovog člana otpušta se posljednjeg dana isteka kazne zatvora.

(4) Novčana kazna koja je zamijenjena kaznom zatvora izvršava se prema odredbama ovog zakona, ako posebnim zakonom nije drugačije određeno.

GLAVA XIII
IZVRŠENjE MJERE RADA U JAVNOM INTERESU

Član 220

(1) Nakon što nadležni sud dostavi odluku o zamjeni kazne zatvora mjerom rada u javnom interesu, ministar donosi rješenje kojim upućuje osuđeno lice na rad kod pravnog subjekta kod kojih se može izvršavati rad u javnom interesu.

(2) Prilikom određivanja pravnog subjekta kod kojeg se izvršava mjera rada u javnom interesu, vodi se računa da poslovi koje osuđeno lice može da obavlja kod pravnog subjekta budu poslovi od javnog interesa u okviru kojih se može ostvariti svrha sankcije.

(3) Institucije, organizacije, ustanove i druga pravna lica sarađuju sa Ministarstvom u izvršenju mjere rada u javnom interesu na zahtjev Ministarstva.

(4) Prije određivanja pravnog subjekta, ministar će objaviti javni poziv za prijavu učešća pravnih subjekata u realizaciji mjere rada u javnom interesu.

(5) Nakon dostavljanja prijava pravnih subjekata, ministar sačinjava listu pravnih subjekata koji ispunjavaju uslove kod kojih se može izvršavati mjera rada u javnom interesu.

(6) Sa pravnim subjektom u koji se osuđeni upućuje na izvršenje mjere rada u javnom interesu, Ministarstvo zaključuje ugovor kojim

se definišu međusobna prava i obaveze, mjesto rada, vrsta posla, radno vrijeme i druga pitanja bitna za ostvarivanje svrhe rada u javnom interesu.

(7) Nadzor nad izvršenjem mjere rada u javnom interesu vrši Ministarstvo u skladu sa čl. 65. do 71. ovog zakona u saradnji sa Ustanovama.

(8) Utvrđivanje uslova za odabir pravnih subjekata, sačinjavanje liste zainteresovanih pravnih subjekata, kao i druga pitanja propisuje se Pravilnikom koji donosi ministar.

Član 221

(1) Mjera rada u javnom interesu izvršava se u mjestu prebivališta, odnosno boravišta osuđenog lica.

(2) Zavisno od raspoloživih mogućnosti, osuđeno lice raspoređuje se na rad prema njegovim psihofizičkim sposobnostima, stečenom stručnom kvalifikacijom, kao i želji osuđenog da radi određeni posao.

GLAVA XIV
IZVRŠENjE MJERA BEZBJEDNOSTI

1. Mjera bezbjednosti obaveznog psihijatrijskog liječenja i čuvanja u zdravstvenoj ustanovi

Član 222

(1) Mjera bezbjednosti obaveznog psihijatrijskog liječenja i čuvanja u zdravstvenoj ustanovi izrečena uz kaznu zatvora izvršava se u specijalizovanoj zdravstvenoj ustanovi - Zavod za forenzičku psihijatriju Sokolac.

(2) Prema licima koja izvršavaju mjeru obaveznog psihijatrijskog liječenja i čuvanja u zdravstvenoj ustanovi mogu se primijeniti samo ona ograničenja koja su neophodna radi njihovog liječenja ili radi održavanja reda i discipline.

Član 223

(1) Upućivanje lica na izvršenje ove mjere bezbjednosti vrši sud u skladu sa članom 73. ovog zakona.

(2) Kada je mjera bezbjednosti obaveznog psihijatrijskog liječenja i čuvanja u zdravstvenoj ustanovi izrečena uz kaznu zatvora osuđeni se prvo upućuje na izvršenje mjere bezbjednosti.

(3) Poslije završenog liječenja osuđenog lica kojem kazna zatvora još nije istekla, nadležni sud odlučuje da li će se lice uputiti na izdržavanje preostalog dijela neizdržane kazne zatvora u skladu sa odredbama Pravilnika o upućivanju zatvorenika na izdržavanje kazne zatvora ili će biti pušten na uslovni otpust.

(4) Vrijeme provedeno u specijalizovanoj zdravstvenoj ustanovi za izvršenje mjere bezbjednosti računa se kao vrijeme provedeno na izdržavanju kazne zatvora.

(5) Mjera bezbjednosti obaveznog psihijatrijskog liječenja i čuvanja u zdravstvenoj ustanovi izrečena uz kaznu zatvora može trajati duže od izrečene kazne zatvora.

Član 224

(1) Specijalizovana zdravstvena ustanova iz člana 222. stav 1. ovog zakona u kojoj se izvršava mjera bezbjednosti obaveznog psihijatrijskog liječenja i čuvanja u zdravstvenoj ustanovi obavještava Ustanovu i sud koji je mjeru izrekao o zdravstvenom stanju lica prema kome se ova mjera izvršava.

(2) Sud svake godine ponovo odlučuje da li je liječenje i čuvanje u zdravstvenoj ustanovi i dalje potrebno.

(3) Mjera bezbjednosti obaveznog psihijatrijskog liječenja i čuvanja u zdravstvenoj ustanovi traje dok ne prestanu razlozi zbog kojih je izrečena.

(4) Kada se završi liječenje, zdravstvena ustanova iz stava 1. ovog člana o tome obavještava nadležni sud koji je izrekao mjeru, organ unutrašnjih poslova i organ socijalnog staranja nadležan po mjestu prebivališta, odnosno boravišta lica.

Član 225

Troškovi izvršenja mjere bezbjednosti obaveznog psihijatrijskog liječenja i čuvanja u zdravstvenoj ustanovi obezbjeđuju se u budžetu Republike Srpske.

2. Mjera bezbjednosti obaveznog liječenja od zavisnosti

Član 226

(1) Mjera bezbjednosti obaveznog liječenja od zavisnosti izrečena uz kaznu zatvora izvršava se u Specijalizovanoj zdravstvenoj ustanovi iz člana 222. stav 1. ovog zakona.

(2) Kada je mjera bezbjednosti obaveznog liječenja od zavisnosti izrečena uz kaznu zatvora, osuđeni se prvo upućuje na izvršenje ove mjere bezbjednosti.

(3) Upućivanje lica na izvršenje mjere iz stava 1. ovog člana vrši nadležni sud prema mjestu prebivališta, odnosno boravišta osuđenog, a ako se osuđeno lice nalazi u pritvoru, za upućivanje je nadležan sud u sjedištu Ustanove u kojoj se pritvor izdržava.

(4) Ako je mjera iz stava 1. ovog člana izrečena uz kaznu zatvora, vrijeme provedeno u ustanovi za izvršenje ove mjere uračunava se u kaznu zatvora.

(5) Ova mjera može trajati duže od izrečene kazne zatvora, ali ne duže od tri godine, i nakon isteka vremena kazne zatvora - izvršava se na slobodi.

Član 227

(1) Poslije završenog liječenja, osuđeno lice kojem kazna zatvora još nije istekla, nadležni sud upućuje na izdržavanje preostalog dijela neizdržane kazne zatvora, u skladu sa odredbama Pravilnika o upućivanju zatvorenika na izdržavanje kazne zatvora.

(2) Odredbe člana 226. stav 2. ovog zakona shodno se primjenjuju i na troškove izvršenja mjere bezbjednosti obaveznog liječenja od zavisnosti.

Član 227a

(1) Mjera bezbjednosti obaveznog psihosocijalnog tretmana izrečena uz kaznu zatvora izvršava se u Ustanovama, u skladu sa Krivičnim zakonikom Republike Srpske.

(2) Psihosocijalni tretman sprovodi u Ustanovi tim stručnjaka prijemnog odjeljenja, koji utvrđuje prijedlog programa postupanja u

skladu sa članom 85. stav 1. Zakona, uz potrebne preglede specijaliste psihijatrije, koga angažuje Ustanova.

(3) Svrha sprovođenja psihosocijalnog tretmana je otklanjanje i sprečavanje daljeg nasilnog ponašanja zatvorenika, a cilj sprovođenja psihosocijalnog tretmana je podsticati zatvorenika da prepozna svoje nasilno ponašanje, prihvati odgovornost za takvo ponašanje i da usvoji obrasce nenasilnog ponašanja.

(4) Sud određuje trajanje mjere bezbjednosti iz stava 1. ovog člana, koje ne može biti kraće od šest mjeseci niti duže od dvije godine, računajući od dana pravosnažnosti odluke.

(5) Kada se završi trajanje mjere bezbjednosti iz stava 1. ovog člana u toku izdržavanja kazne zatvora, Ustanova putem izvještaja obavještava nadležni sud koji je izrekao mjeru, organ unutrašnjih poslova i organ socijalnog staranja nadležan po mjestu prebivališta, odnosno boravišta zatvorenika.

(6) Ukoliko zatvorenik nakon otpuštanja na uslovni otpust ne nastavi sa izvršavanjem mjere iz stava 1. ovog člana u drugoj odgovarajućoj ustanovi koju odredi sud, uslovni otpust se opoziva.

Član 228

Nadzor nad zakonitošću izvršavanja mjera bezbjednosti iz člana 222. stav 1, člana 226. stav 1. i člana 227a. stav 1. ovog zakona vrši Ministarstvo.

GLAVA XV
IZVRŠENjE KUĆNOG ZATVORA

Član 229

(1) Postupak izvršenja kućnog zatvora vrši se u skladu sa odredbama Krivičnog zakonika Republike Srpske.

(2) Učiniocu koji je star ili iznemogao, teško bolestan, invalidnom licu, trudnoj ženi, samohranom roditelju maloljetne djece, sud može odrediti da se kazna zatvora u trajanju do jedne godine može izvršiti izuzetno i u prostorima u kojima osuđeni stanuje u mjestu prebivališta, odnosno boravišta (kućni zatvor).

(3) Osuđeni kojem je određeno izvršenje kazne zatvora u skladu sa stavom 2. ovog člana ne smije napuštati prostore u kojima stanuje.

Član 230

(1) Ako osuđeni prekrši zabranu napuštanja prostora stanovanja iz člana 229. ovog zakona, sud može odrediti da ostatak kazne zatvora izdrži u Ustanovi za izvršenje kazne zatvora.

(2) Na lica kojima je sud odredio da kaznu zatvora do godinu dana izvršavaju u kućnom zatvoru ne primjenjuju se odredbe čl. 72. do 196. ovog zakona.

(3) Odredbe o izvršenju kućnog zatvora propisuju se Pravilnikom o načinu izvršenja kućnog zatvora, koji donosi ministar.

GLAVA XVI
MEĐUNARODNA SARADNjA

Član 231

(1) Državljanin Bosne i Hercegovine, odnosno Republike Srpske može pod uslovima predviđenim međunarodnim ugovorom i zakonima, odnosno pod uslovom uzajamnosti, u Bosni i Hercegovini, odnosno Republici Srpskoj izdržavati kaznu zatvora izrečenu od suda druge države.

(2) Prema odredbama međunarodnih ugovora ili pod uslovom uzajamnosti, Bosna i Hercegovina, odnosno Republika Srpska omogućava stranim državljanima, osuđenim na kaznu zatvora, da tu kaznu izdržavaju u svojoj državi.

Član 232

(1) Preuzimanje ili ustupanje izvršenja kazne zatvora i premještaj zatvorenika obavlja se u skladu sa Zakonom o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima.

(2) Preuzimanje ili ustupanje iz stava 1. ovog člana obavlja se u saradnji sa Ministarstvom pravde Bosne i Hercegovine, u čijoj nadležnosti je međunarodna saradnja o pravnoj pomoći.

(3) Rješenje o preuzimanju izvršenja kazne zatvora i upućivanju u određenu Ustanovu, kao i rješenje o ustupanju izvršenja kazne zatvora, donosi ministar.

GLAVA XVII
KAZNENE ODREDBE

Član 233

Novčanom kaznom od 300 KM do 500 KM kazniće se za prekršaj:

1) osuđeno lice kome je izrečena mjera bezbjednosti obaveznog psihijatrijskog liječenja i čuvanja u zdravstvenoj ustanovi koji se u određenom roku ne javi na izvršenje ove mjere,

2) osuđeno lice kome je izrečena mjera bezbjednosti obaveznog psihijatrijskog liječenja od zavisnosti koje se u određenom roku ne javi na izvršenje ove mjere,

3) osuđeno lice koje se po uslovnom otpustu ne prijavi nadležnim organima u određenom roku.

Član 234

Novčanom kaznom od 500 KM do 1.000 KM kazniće se za prekršaj:

1) odgovorno lice u zdravstvenoj ustanovi ako Ministarstvu u određenom roku ne dostavi odgovarajuće podatke ili dostavi nepotpune ili netačne podatke, kao i kada propisane evidencije ne vodi ažurno i uredno,

2) odgovorno lice iz nadležne specijalizovane zdravstvene ustanove iz člana 224. ovog zakona.

Član 235

Novčanom kaznom od 3.000 KM do 5.000 KM kazniće se za prekršaj nadležna specijalizovana zdravstvena ustanova koja postupi suprotno odredbama člana 222. ovog zakona.

GLAVA XVIII
PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

1. Donošenje podzakonskih akata

Član 236

Ministar će u roku od dvanaest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti sljedeće propise:

1) Pravilnik o vrstama i načinu vođenja evidencije o zatvorenicima, pritvorenicima i maloljetnicima (člana 8. stav 2),

2) Pravilnik o funkcionisanju integralnog informacionog sistema (član 9. stav 2),

3) Pravilnik o kućnom redu za izdržavanje kazne zatvora (član 17. stav 2),

4) Pravilnik o načinu vršenja službe obezbjeđenja u ustanovama Republike Srpske (član 24. stav 6),

5) Pravilnik o zvanjima pripadnika službe obezbjeđenja, uslovima njihovog sticanja, uniformi i oznakama zvanja (član 24. stav 7),

6) Pravilnik o uslovima i načinu polaganja stručnog ispita radnika u službi tretmana (član 25. stav 7),

7) Pravilnik o uslovima i načinu polaganja stručnog ispita radnih instruktora (član 27. stav 7),

8) Okvirni plan i program stručnog usavršavanja i osposobljavanja zaposlenih u Ustanovama (član 34. stav 5),

9) Pravilnik o postupku i načinu ocjenjivanja rada (član 39. stav 2),

10) Pravilnik o uslovima za utvrđivanje viška zaposlenih način njihovog zbrinjavanja, kao i obim prava koja im po tom osnovu pripadaju (član 45),

11) Pravilnik o disciplinskoj odgovornosti zaposlenih u Ustanovama (član 56),

12) Pravilnik o uslovima i načinu polaganja stručnog ispita radnika službe obezbjeđenja (član 58. stav 7),

13) Uputstvo o načinu provjere psihofizičkih sposobnosti kandidata za prijem u službu obezbjeđenja (član 59. stav 3),

14) Sporazum o angažovanju posebnih jedinica Ministarstva unutrašnjih poslova i posebnih jedinica Ustanova (član 61. stav 4),

15) Pravilnik o organizaciji i upotrebi posebne jedinice službe obezbjeđenja (član 61. stav 5),

16) Pravilnik o načinu čuvanja službene tajne (član 62. stav 4),

17) Pravilnik o načinu vršenja inspekcijskog nadzora nad radom ustanova (član 66. stav 5),

18) Pravilnik o upućivanju osuđenih i kažnjenih lica na izdržavanje kazne zatvora (član 72),

19) Pravilnik o postupanju sa pritužbama i drugim podnescima zatvorenika (član 100. stav 5),

20) Pravilnik o klasifikaciji i reklasifikaciji zatvorenika (član 141. stav 4),

21) Pravilnik o disciplinskoj odgovornosti zatvorenika (član 155. stav 4),

22) Pravilnik o kućnom redu u Odjeljenjima za izvršenje mjere pritvora (član 216),

23) Pravilnik za utvrđivanje uslova za odabir pravnih subjekata, način ostvarivanja međusobne saradnje, sačinjavanje liste zainteresovanih pravnih subjekata (član 220. stav 8),

24) Pravilnik o načinu izvršenja kućnog zatvora (član 230. stav 3).

Član 236a

Ministar će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti sljedeće propise:

1) Pravilnik o sprovođenju javnog konkursa u Ustanovama za izvršenje krivičnih i prekršajnih sankcija (član 30ž),

2) Pravilnik o službenoj legitimaciji pripadnika službe obezbjeđenja (član 57. stav 4).

Član 237

Postupci o disciplinskoj odgovornosti zaposlenih koji su početi prema propisima koji su važili u vrijeme njihovog pokretanja okončaće se prema tim propisima.

Član 238

Položen stručni ispit iz oblasti izvršenja krivičnih sankcija izjednačen je sa stručnim ispitom iz oblasti izvršenja krivičnih i prekršajnih sankcija propisanim ovim zakonom.

2. Nastavak rada Ustanova

Član 239

Stupanjem na snagu ovog zakona, Ustanove u Republici Srpskoj nastavljaju sa radom, i to:

1) Kazneno-popravni zavod u Foči, kao kazneno-popravni zavod zatvorenog tipa,

2) Kazneno-popravni zavod u Banjoj Luci, kao kazneno-popravni zavod zatvorenog tipa,

3) Kazneno-popravni zavod u Bijeljini, kao kazneno-popravni zavod zatvorenog tipa,

4) Kazneno-popravni zavod u Istočnom Sarajevu, kao kazneno-popravni zavod poluotvorenog tipa,

5) Kazneno-popravni zavod u Doboju, kao kazneno-popravni zavod poluotvorenog tipa,

6) Kazneno-popravni zavod u Trebinju, kao kazneno-popravni zavod poluotvorenog tipa.

Član 240

(1) U kazneno-popravnim zavodima u Banjoj Luci, Istočnom Sarajevu, Bijeljini, Doboju i Trebinju, postoje zatvorena odjeljenja za izvršenje mjere pritvora.

(2) Teritorijalna nadležnost za izvršavanje mjere pritvora, odnosno Ustanova iz stava 1. ovog člana, odgovara teritorijalnoj nadležnosti okružnog suda na čijem području se Ustanova nalazi.

Član 241

Do osnivanja i početka rada kazneno-popravnih ustanova za izvršenje kazne maloljetničkog zatvora za muška osuđena lica, kazne maloljetničkog zatvora za ženska osuđena lica, kazneno-popravne ustanove za izdržavanje kazne zatvora za ženska osuđena lica, vaspitno-popravnih domova za izvršenje vaspitnih mjera upućivanja u vaspitno-popravni dom za muška maloljetna lica i vaspitno-popravni dom za ženska maloljetna lica, ove sankcije izvršavaju se u posebnim odjeljenjima kazneno-popravnih ustanova, i to:

1) kazna maloljetničkog zatvora za muška osuđena lica u Kazneno-popravnom zavodu u Istočnom Sarajevu,

2) kazna maloljetničkog zatvora za ženska osuđena lica u Kazneno-popravnom zavodu u Istočnom Sarajevu,

3) kazna zatvora za ženska osuđena lica u Kazneno-popravnom zavodu u Istočnom Sarajevu,

4) vaspitna mjera upućivanja u vaspitno-popravni dom za ženska maloljetna lica u Kazneno-popravnom zavodu u Istočnom Sarajevu,

5) vaspitna mjera upućivanja u vaspitno-popravni dom za muška maloljetna lica u Kazneno-popravnom zavodu u Banjoj Luci.

Član 242

(1) U specijalizovanu zdravstvenu ustanovu - Zavod za forenzičku psihijatriju Sokolac upućuju se:

1) lica kojima je uz kaznu zatvora izrečena mjera bezbjednosti obaveznog psihijatrijskog liječenja i čuvanja u zdravstvenoj ustanovi,

2) lica kojima je uz kaznu zatvora izrečena mjera bezbjednosti obaveznog liječenja od zavisnosti,

3) lica kojima je nadležni sud odredio privremeni smještaj u zdravstvenu ustanovu do okončanja postupka za primjenu mjere bezbjednosti,

4) lica kojima je izrečena mjera bezbjednosti obaveznog psihijatrijskog liječenja i čuvanja u zdravstvenoj ustanovi zbog počinjenog krivičnog djela u stanju bitno smanjene uračunljivosti u skladu sa članom 43. Zakona o zaštiti lica sa mentalnim poremećajima ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 46/04),

5) zatvorenici koji se upućuju na liječenje u skladu sa odredbama člana 125. stav 1. ovog zakona.

(2) Ministarstvo i Zavod za forenzičku psihijatriju Sokolac regulišu međusobna prava i obaveze posebnim sporazumom.

Član 243

(1) U Ustanovama se mogu izvršavati kazne zatvora i mjere pritvora izrečene od Suda Bosne i Hercegovine, Osnovnog suda i Apelacionog suda Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

(2) Sud Bosne i Hercegovine, Osnovni sud i Apelacioni sud Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine dužni su, prije upućivanja lica na izdržavanje kazne zatvora, tražiti saglasnost ministra, kojom se određuje Ustanova u koju se lice upućuje na izdržavanje kazne zatvora, u skladu sa Pravilnikom o upućivanju osuđenih i kažnjenih lica na izdržavanje kazne zatvora ('Službeni glasnik Republike Srpske', broj 77/19).

(3) Sud Bosne i Hercegovine, Osnovni sud i Apelacioni sud Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine dužni su, prije donošenja rješenja o određivanju pritvora ili premještaja pritvorenika u Ustanove, tražiti saglasnost ministra, kojom se određuje pritvorska jedinica u koju se pritvoreno lice može primiti.

(4) Rješenje o premještaju zatvorenika Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine i Pravosudne komisija Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine donosi se uz saglasnost ministra, kojom se određuje u koju Ustanovu se zatvorenik može premjestiti na izdržavanje kazne zatvora u Republici Srpskoj.

(5) Na izvršenje kazne zatvora i mjere pritvora koje je izrekao Sud Bosne i Hercegovine primjenjuje se Zakon Bosne i Hercegovine o izvršenju krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera - Prečišćeni tekst ('Službeni glasnik BiH', broj 22/16).

(6) Na izvršenje kazne zatvora i mjere pritvora koje je izrekao Osnovni sud i Apelacioni sud Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine primjenjuje se Zakon o izvršenju krivičnih sankcija, pritvora i drugih mjera Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine ('Službeni glasnik Brčko Distrikta BiH', broj 31/11).

(7) Sredstva potrebna za izvršenje kazne zatvora i mjere pritvora iz stava 1. ovog člana obezbjeđuju se u skladu sa sporazumom sa Ministarstvom pravde Bosne i Hercegovine i Pravosudnom komisijom Vlade Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Član 244

Zatvorenici koji su do stupanja na snagu ovog zakona stekli formalne uslove za odobravanje pogodnosti van Ustanove nastavljaju sa korišćenjem pogodnosti, ako za nastavak njihovog daljeg korišćenja

nema bezbjednosnih smetnji i novih okolnosti koje bi imale uticaj na odlučivanje o odobravanju.

Član 245

U roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, direktori Ustanova će donijeti Pravilnik iz člana 15. ovog zakona.

Član 246

Do donošenja podzakonskih akata predviđenih ovim zakonom, primjenjuju se propisi doneseni prema odredbama Zakona o izvršenju krivičnih sankcija Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 12/10, 117/11, 98/13 i 44/16), ako nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Član 247

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o izvršenju krivičnih sankcija Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", br. 12/10, 117/11, 98/13 i 44/16).

Član 248

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srpske".